REGD. NO. A-18 ఏడిప్రతి 0-20 న. పై. 18-10-63 శుక్రవారం

జమీన్‌రైతు

సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 35] సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి [సంచిక 42

నాయుడుపేట ఆస్పత్రిలో శ్రీ కె. రెడ్డప్ప కట్టించిన ప్రసూతి వార్డు ప్రారంభోత్సవం. చిత్రంలో డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డి, మంత్రి శ్రీ వి. సి. కలరు.

రాష్ట్రకాంగ్రెస్ ఎన్నికాధికారి జాధవే!

ఎన్నికలకార్యక్రమం ప్రారంభించుటకు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా

జాధవ్‌కు, పిసిసి కి ఏఐసిసి ఆదేశం

గత వారంరోజులలోనూ మరీ ముఖ్యముగా ఢిల్లీ లో కాంగ్రెస్‌వర్కింగ్‌కమిటీ సమావేశం జరిగినదగ్గర నుంచీ దేశం వల్లనైనా, ఆంధ్ర రాజకీయరంగం మాత్రం గరమెక్కుతూనే వున్నది.

కాంగ్రెస్‌వర్కింగ్‌కమిటీ సమావేశంలో పాల్గొని తిరిగివచ్చిన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు రాష్ట్రవ్యవహారాలకు సంబంధించిన ప్రధానవిషయాలపై వివాదాస్పదమైన ప్రకటనగావించారు.

ప్రదేశ్ రిటర్నింగ్ ఆఫీసరుగా తులసీదాస్‌జాధవ్ కంటిన్యూ అయి, ఎన్నికలు జరిపించే అవకాశంలేదనీ, పిసిసి ప్రతినిధి శ్రీ బన్సీలాల్ కొట్టిపారవేసిన లక్షయాభైవేల సభ్యత్వము పునరుద్ధరింపబడుతుందనీ, ఆతర్వాతనే ఎన్నికలు ప్రారంభమవుతాయనీ ధ్వనించే ప్రకటనచేశారు మన ముఖ్యమంత్రి.

రాష్ట్రకాంగ్రెస్ ఎన్నికల అధిపతి శ్రీ జాధవ్

మనలుకున్న లాల్‌బహదూర్‌గారి కాకుండాను, ప్రత్యక్షంగా పొందియున్న మొరార్జీగారి కాకుండా, అందరిమధ్య ఏమవుతుందనే విషయం తర్వాతచూదాం. ముందు ఆంధ్రలో గ్రూపులంటూ ఈసంవత్సరాంతము సమసిపోతాయని వారు వెలిబుచ్చిన ఆశాభావముకు అహంభావమే కారణమని మాజీమంత్రి వర్గీయులు విపరీత వ్యాఖ్యానాలు తీయటం అంతసమంజసంగాలేదు. కామరాజ పథకం ప్రకారం, రాష్ట్రాలలో గ్రూపు తత్వాలు తొలగాలంటే, గ్రూపు కట్టుకున్నవారందరినీ సంతృప్తి పరచాలనిగాదు. ఏ గ్రూపుకు చెందినవారైనాసరే యోగ్యతలకు తగిన బాధ్యతలు వప్పగించి, కాంగ్రెస్‌ను, ప్రభుత్వాన్ని సవ్యంగా నడుపుకోవాలనేది కామరాజ పథకం మూలతత్వము. కానీ ఎవరికి తోచిన వ్యాఖ్యానాలు వారు చేసుకుంటుంటే, గ్రూపు తత్వాలు తగ్గకపోగా పెరిగే ప్రమాదంవుంది. ఈవిషయాన్నే ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు శ్రీ బ్రహ్మయ్యగారు మరోఅడుగు

జాధవ్ చేతిమీదుగా ఎన్నికల'గారడీ'ని

మంత్రివర్గీయులు సాగనీయకపోవచ్చు

మరోసందర్భంలో పత్రికావిలేఖరులతో మాట్లాడుతూ (క్రొత్త వర్కింగ్‌కమిటీ యేర్పడేలోగా) జనవరిలోగా మనరాష్ట్రములో కాంగ్రెస్‌యెన్నికలు జరుగబోవన్నారు.

ఈ ప్రకటనలన్నీ వివాదాంశాలైనాయి. అసంతృప్తవాదుల ప్రతినిధిగా ఒక 'రాజు' గారు ఈ ప్రకటనాంశాలన్నీ వాస్తవవిరుద్ధములని ఖండించారు. ఢిల్లీనుంచి తనకు అందిన సమాచారమునుబట్టి తులసీదాస్ జాధవ్‌ను పి. ఆర్. ఓ. పదవినుంచి తొలగించలేదనీ, బన్సీలాల్ కొట్టివేసిన సభ్యత్వమును వర్కింగ్‌కమిటీ పునరుద్ధరించలేదనీ, పైపెచ్చు వీలైనంతత్వరలో వెంటనే మిగిలిపోయిన రాష్ట్రాలలో కాంగ్రెస్ ఎలిక్షన్లుయెన్నికలు జరగాలని వర్కింగ్‌కమిటీ తీర్మానించినట్లు ఆ రాజుగారు ప్రకటించటమేగాక రాష్ట్రంలో గ్రూపులు సమసిపోలేదనే ప్రకటనగావించి, అసంతుష్టులకు క్రొత్తఊపిరిపోశారు.

ఢిల్లీలో అధిష్ఠానవర్గంనాయకులు యీసారి కాంగ్రెస్‌అధ్యక్షులుగా శ్రీ కామరాజనాడార్ వుండాలని ఏకగ్రీవంగా నిర్ణయించుకున్నారు. పాటిల్ సూచించిన అతుల్యఘోషుగానీ, న్యాహాజీ మనసులో నుంచి, అందరికీయిష్టుడుగ శ్రీ కామరాజనాడార్, "నాకు వద్దు వద్దు" అంటున్నా, తప్పనిసరిగా యీసారి కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులవుతున్నారు.

నాడార్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు కాబోతున్నారనే ఉత్సాహంలో మైమరచిపోయిన

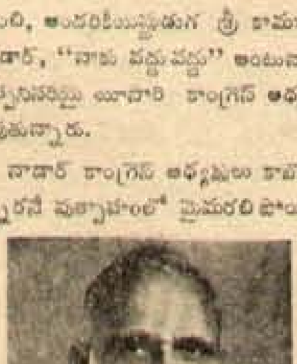

రాష్ట్రకాంగ్రెస్ అధిపతి శ్రీ బ్రహ్మయ్య

శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డిగారు తాముగా చెప్పవలసినవసరంలేని విషయాలను అనవసరంగా వెలిబుచ్చి, వివాదము రేగటానికి కారకులయ్యారు.

ఎన్నికల కాండకు సంబంధించి వివాదం ముందుకువేసి వివరించారు. రాష్ట్ర నాయకుడు శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు అందరినీ కూడకట్టుకుని, ఎవరికి యుక్తమైన బాధ్యతలను కొంచెం వెనకా ముందుగా అందరికీ వప్పగించుతూ, ఆంధ్రలో గ్రూపులనేవిలేకుండా చేస్తారనీ, వారి ఈ ప్రయత్నముకు తోడ్పేందుకు అవసరమైతే తాను పి. సి. సి. అధ్యక్ష పదవినికూడా వదులుకొనగలననీ శ్రీ బ్రహ్మయ్యగారు విశదీకరించారు.

మరి యిందులో అసంతుష్ట వర్గంలోని రాజకీయజ్ఞులకు నియంతృత్వ ధోరణి ఎక్కడ కన్పించిందో దురూహ్యం. స్వంత అభిప్రాయాలను, సమస్యలను పదిమందికీ ఆపాదించి, అంటకట్టి ప్రయత్నము చేసే మహానుభావులు అటూ యిటూగూడా కొద్దిమంది వుండవచ్చును. అలాంటివారి ఆటలు కట్టించకున్నా, సాగనీయని సూత్నపరిస్థితి ఏర్పడగలదనే మంత్రి వర్గీయుల ఆశాభావము.

రాష్ట్రంలో ఏదో విధమైన వివాదం వుంటేతప్ప రాజకీయ ప్రాబల్యం పొందలేనివారు కొందరు వుండవచ్చు. వారంతా గ్రూపులమధ్య రాజీ కుదరకుండా వుంచేందుకే పరిస్థితులను తొందరపరచవచ్చును.

—తరువాయి 7 వ పేజీలో

దశరా పండుగకు
మీ ఆనందానికి మేరవుండదు.
క్రొత్తరకాలు - క్రొత్తడిజైన్లు - అన్నీ సరిక్రొత్తే.

సిల్కు ప్యాలెస్
ట్రంకురోడ్డు (ఫోన్ : 52.) నెల్లూరు

టూరింగు సినిమాలు అమ్మకం

నెల్లూరు జిల్లాలో ప్రఖ్యాతి గాంచిన హై ఇంటెన్సిటి లైటింగు హైవి పోర్టుప్రొజెక్టర్లు R. C. A. సౌండుసిస్టముగల టూరింగు సినిమాలు విక్రయించబడును. మంచి కండిషనులో నడుస్తున్నవి. వివరములకు:-

S. A. WAHEED KHAN,
Old Post Office Road,
NELLORE.

WANTED

An experienced Accountant who can maintain all accounts in English i. e., Day Book, Ledger, Trail Balance, Income-tax, Salestax etc., to work at our office Chettygunta Road, Ranganayakulapet. Please Contact:-
The Manager,
NATIONAL TRADES CORPORATION,
Chinnabazar, Nellore.

WANTED
(MALE OR FEMALE)

A Urudu Higher or Secondary Grade Training Teacher to work as Urudu teacher in the G M.A. Elementary School Vaviletipadu, Nellore Tq., on permanent basis with Governments rates of pay and D. A.

B. CHINNAPPA,
Teacher - Manager
G. M. A. Ele., School,
Vaviletipadu,
Gundlapalem P. O.
Nellore Tq & Dt.

In the Court of the Subordinate Judge of CHITTOOR.

C. M. A. No. 32 of 1963.

(1) Pullareddigari Venkata Subba Reddi (2) Do Chowdi Reddi —Appellants.

(1) Pullareddigari Peddasubba Reddi (2) Do Sakunthalamma (3) Do Kempamma, minor by guardian P. Vasudeva Reddi —Respondents.

Notice to Respondents 2 & 3:-

R-2 Pullareddigari Sakunthalamma, wife of P. Narayana Reddi; R-3 Do. Kempamma, daughter of P. NarayanaReddi R-3 minor by guardian P. Vasudeva Reddi; Both are residing at Paldipalle, Pulivendala Tk., Cuddapah Dt.

Please take notice, that the appellants herein have filed the above appeal against the Order and decree dated 7-3-63 in I. A. No. 519/1962 in O. S. No. 23/1959 Madanapalle D. M. C., refusing to set aside the Exparte Decree passed against them and the L. Rs. of their deceased brother P Narayana Reddi viz.. Respondents 2 & 3 herein; and that the appeal is posted to 5-11-63 for hearing, and that if you fail to appear in the above Court at 11 A. M. and urge your contentions, it will be heard exparte.

—C. Venkataramana Iyer
Appellants Advocate.

జమీన్‌రైతు

శ్రీ శోభకృత్ నామ ఆశ్వయుజ శుద్ధ పాడ్యమి, శుక్రవారం 18-10-1963

అక్టోబరు 20

మనదేశ చరిత్రలో 1947 ఆగస్టు 15, 1950 జనవరి 26 తేదులు ఏవిధంగా చరిత్రాత్మకమో; 1962 అక్టోబరు 20 కూడా అవిధంగానే మరువరానిది. స్వతంత్ర భారత దేశానికి పరరాజ్యాల నుండి ప్రమాదం వాటిల్లిన దుర్దినమిది. భారతజాతి కండ్లుతెరచి, స్తబ్ధతను విదలగొట్టి, కార్యోత్సాహాలను గావించిన సుదినమిది. చైనా మన ఉత్తర సరిహద్దులపై దురాక్రమణ జరిపి అప్పుడే సంవత్సరం గడచింది. అదురాక్రమణదినాన్ని మన ప్రభుత్వం జాతీయ సమైక్యదినంగా —ఈ 20 తేది – జరుపుతున్నది.

దురాక్రమణ జరిగి సంవత్సరం గడచిందని చెప్తేతప్ప తెలుసుకోలేనంత స్వల్పకాలంగా స్మృతిపథంలో మెదలుతున్నది. దీనికికారణం, బహుశా, ప్రత్యక్షంగా పోరాటం లేకపోయినా, చైనా పీడ సరిహద్దుల పొంచివున్నా పొంచివుండటమే కావచ్చు; యుద్ధం లేకపోయినా, భవిష్యత్తులో ఎటువంటి పరిస్థితినైనా విజయవంతంగా ఎదుర్కొనుటకు మనం సంసిద్ధుల మవుతుండటంగూడా దీనికి మరొక కారణం కావచ్చు. కారణం ఏమైనా, 1962 అక్టోబరు 20 నాటి దురాక్రమణ వాతావరణాన్నుండి మనం ఇంకా బయట పడలేదు.

ఈ సరిహద్దు సమస్య ఏనాడు, ఏవిధంగా పరిష్కారమవుతుందో ఎవ్వరూ చెప్పలేకున్నారు. భారతప్రభుత్వ లేఖలకు చైనా యిచ్చిన సమాధానము; రాయిటర్ వార్తాసంస్థ విలేఖరికి యిచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో చైనా ప్రధాని వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలు గమనిస్తే, ఈ సరిహద్దు సమస్య శాంతియుతంగా పరిష్కారమవుతుందనే ఆశ ఏమూలకనుపించడం లేదు. ఈనాటికి చైనా కొలంబో ప్రతిపాదనలను ఆమోదించకుండా, ఈ సమస్య ఇంతవరకు పరిష్కారంకాకుండా వున్నదంటే, దానికి ఇండియాయే కారణమని ఆరోపిస్తూ; నిస్సైనిక ప్రదేశంలో సైనిక కేంద్రాలతో తిష్ఠవేసి, మనం పౌరకేంద్రాలు నెలకొల్పుకొనుటకుగూడా అవకాశం లేకుండాచేసి, వారి ఆధీనంలోవున్న మన భూభాగంలో మనం అడుగుపెడితే కయ్యానికి కాలుదువ్వటంగా బెదరిస్తూ; ఏవిధంచేతనైనా ముఖాముఖి సంప్రతింపులకు ప్రధాని నెహ్రూ మెడలువంచదలచింది, ఈనాటికి లడక్‌లో తన గుప్పిటలో పెట్టుకొనివున్న 14,000 చ. మై. భాగాన్ని శాశ్వతంగా తన భూభాగం గావించుకొనుటకు కుతంత్రాలు పన్నుతున్న చైనా ఈ సమస్య శాంతియుత పరిష్కారానికి ఏనాడైనా అవకాశమిస్తుందంటే నమ్మలేము.

సరిహద్దు దురాక్రమణ జరిగిన సంవత్సరం పిమ్మట; తామె రాజీప్రతిపాదనలుచేసి, వాటిని ఇండియా ఆమోదించి—చైనా తిరస్కరించిన పదినెలల తర్వాత, కొలంబో రాజ్యాలు యిప్పుడు తిరుగా సామరస్య కృషికి దిగుతున్నవి. ఇంతకాలం చైనా తమ సలహాలను గౌరవించక పోయినా, తమ ప్రతిపాదనలను ఆమోదించక పోయినా నిస్సహాయంగా నోరు మెదపకుండావుండిన ఈ కొలంబోరాజ్యాలు ఈనాడు ఏమిచేయదలచినవో తెలియదు. చైనా తమ మాటను త్రోసివేసినదికాబట్టి, తమ ప్రతిపాదనలకు చైనా ఆమోదంతో సంబంధం లేకుండానే, చైనాతో సంబంధాలనుతెగ్గొట్టమ్మని కడకు ఈరాజ్యాలు ఇండియాకు సలహా ఇవ్వబోతవా? అనే సందేహం కలుగుతున్నది. కమ్యూనిస్టు రాజ్యాలు సైతం చైనా ద్రోహాన్ని దురాక్రమణను గ్రహించి, దానిని నిరసించి, ఇండియావైఖరిని ప్రశంసించగలుగగా; ఇండియాకు సన్నిహితమై, చైనా దురాక్రమణ విషయం ఇతరదేశాలకంటే లోతుగా, ముందుగా తెలుసుకోగలిగిన కొలంబో తటస్థరాజ్యాలు ఈనాటికి చైనాను దురాక్రమణదారుగా పేర్కొనుటకు సాహసించలేకపోతున్నవంటే, అవి ఏమి చెప్పినా ఇండియాకు చెప్పవలసిందేగాని, చైనాకు చెప్పి ఒప్పించే స్థితిలో లేవని భావించకతప్పదు. ఈసారి జరిగే కొలంబోరాజ్యాల సభకు ఇండియా—చైనా నాయకులనుగూడా ఆహ్వానించాలని ఘానా అధిపతి ఉన్‌క్రుమా సూచించడం, వారి నిస్సహాయతకు నిదర్శనం. ఈ సరిహద్దు సమస్య విషయంలో ఇండియా వాదము, వైఖరి న్యాయమైనది సమంజసమైనది అనేనమ్మకం ఈ కొలంబో రాజ్యాలకుంటే, చైనా ప్రధానిని తమ సమావేశానికి పిలిపించుకొని, ముఖాముఖి వారితో చర్చించి, వారి వైఖరి ఏమిటో తెలిసికొని, సామరస్యపరిష్కారానికి వారిని ఒప్పించుటకు ప్రయత్నించడం సముచితంగా వుంటుంది. అంతేగాని దురాక్రమించిన భూభాగాన్ని విడిచిపెట్టని చైనాను, ఈనాటికి దుష్ప్రచారంతో కుతంత్రాలతో లోకాన్ని మోసంచేయ చూస్తున్న చైనానూ; — న్యాయానికి, ధర్మానికి, సత్యానికి కట్టుబడిన ఇండియాను ఒకేగాటకట్టి వేయడాన్ని; లేక ముద్దాయిలుగా తమముందు నిలబెట్టడాన్ని ఎంతమాత్రం సమ్మతించజాలము; అది మన ఆత్మగౌరవానికే భంగకరమైన విషయం.

ఈ పరిస్థితులలో దేశరక్షణకు సంబంధించి సంవత్సరం క్రితం ఏదీక్షతో ముందుకురికినామో; ఈనాడు అంతకంటే పట్టుదలతో, దృఢసంకల్పంతో ఉత్సాహంతో దేశాభివృద్ధికి, దేశరక్షణకు నిరంతరం పనిచేయ గలమనే దీక్షను ఎవ్వరికి వారు గైకొనవలసిన అవసరంవున్నది. సరిహద్దు సమస్య సామరస్యంగా పరిష్కారం గాబోదని; మనశక్తి, మనబలం, మనదీక్షలమీద దాని పరిష్కారం ఆధారపడి వున్నదని; ఏమార్గంగానైనా కోల్పోయిన మన పవిత్రమైన భూభాగాన్ని, పోగొట్టుకున్న వెలలేనిఆత్మగౌరవాన్ని పునరుద్ధరించుకోవడంమనకర్తవ్యమనిమరొకమారు గుర్తించవలసిన రోజు యిది. ఈ కర్తవ్య నిర్వహణకు మన సేవాత్యాగాలు, దీక్షా దక్షతలు ఎంత అవసరమో; మన జాతి సమైక్యత అంతకంటె ప్రధానమైనది. ఆ ప్రాధాన్యతను గుర్తింపచేయుటకే ఈ జాతీయ సమైక్యతాదినం. దేశరక్షణకు జీవితాలను పునరంకితం చేయడంతోకాదు; జాతి సమైక్యతకు త్రికరణశుద్ధిగా పనిచేయగలమనే ప్రమాణాన్ని స్వీకరించవలసి వున్నది.

తెలంగాణా అభివృద్ధి సమస్యలు: ప్రాంతీయసంఘం సముచితకృషి

పోచంపాడుకు తెలంగాణా నిధులనుండే కేటాయించాలె

ఆంధ్రప్రదేశ్ సమగ్ర సత్వరాభివృద్ధికి తెలంగాణా పురోభివృద్ధి అత్యంతావశ్యకం. తెలంగాణా ఎంతత్వరగా అభివృద్ధిచెందితే రాష్ట్రం మొత్తానికి అంత శ్రేయోదాయకం. ఆరీత్యా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలందరూ తెలంగాణా శీఘ్రతర పురోభివృద్ధిని కోరుతున్నారు. తెలంగాణా ఈవిధంగా ముందుకు సాగిపోతే ఆ ప్రాంతానికి కొన్ని ప్రత్యేక ప్రాజెక్టులు, పథకాలా – ఆంధ్ర ప్రాంతానికి కొన్ని ప్రాజెక్టులా, పథకాలా అని కేటాయించవలసిన బెడద తీరి పోతుంది. అంతేగాదు. రాష్ట్రప్రభుత్వం వెచ్చించే ప్రతిపైసా ఆంధ్ర, తెలంగాణాల మధ్య 2:1 నిష్పత్తిలో ఖర్చుపెట్టామా లేదా అన్న విచక్షణతో నిమిత్తంవుండదు. అంతకంటే ముఖ్యవిషయం ఏమిటంటే ఒకే రాష్ట్రంలోని ఈ రెండుప్రాంతాల ప్రజలమధ్య పరిపూర్ణమయిన సమైక్యత, సామరస్యాలు విధిగా పెంపొందుతాయి. విశాలాంధ్ర స్థాపనదృష్టితో ఆంధ్ర, తెలంగాణా ప్రాంతాలను విలీనంచేసి ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణకు మనలను ప్రోత్సహించిన ప్రధాన లక్ష్యంయిదే.

నిధుల వినియోగం

రాష్ట్రాల పునర్వ్యవస్థీకరణ సమయంలో తెలంగాణాకు సంక్రమించిన నిధులను వినియోగించడంలోనూ తదవరా తెలంగాణాకు కేటాయిస్తున్న ధనాన్ని ఖర్చుచేయడంలోనూ తెలంగాణా ప్రాంతీయ సంఘం తగువిధంగా సద్వినియోగం చేస్తూ, ప్రశంసనీయమైన కృషిని నిర్వహిస్తూండడం ముదావహం. తెలంగాణా ప్రయోజనాలను ఒకకంట కనిపెడుతూ ఆ ప్రాంతపు భవిష్యదభివృద్ధికి ఆ సంఘం అవసరమైన సూచనలనూ ప్రతిపాదనలనూ చేస్తున్నది.

తెలంగాణా ప్రాంతీయసంఘం గత 7 సంవత్సరాలలోనూ ఈ విషయంలో చెప్పుకోదగిన విజయాన్నే సాధించింది. తెలంగాణా నిధుల కేటాయింపు జాబితాను 1961 నుండీ పరిశీలిస్తే అత్యవసరమయిన గ్రామ విద్యుచ్ఛక్తి పథకం, రోడ్లు, కమ్యూనికేషన్లు, పాఠశాల భవనాల నిర్మాణం,

> **ఆంధ్రప్రదేశ్ వార్తాలేఖ**
> సి. ఏ. హెచ్. రావు

పరిశ్రమలవాడల సంస్థాపన మొదలైన అతిముఖ్యపథకాలకే ప్రాంతీయ సంఘం నిధులను కేటాయిస్తున్నదని స్పష్టమౌతుంది. ఉదాహరణకు, గత రెండేండ్లలోనూ, తెలంగాణా గ్రామాలలో విద్యుచ్ఛక్తిసౌకర్యాలకల్పనకు అనంమం 2 కోట్ల 90 లక్షల రూపాయలను కేటాయించింది. దీనితోడు ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం యిచ్చిన 3 కోట్ల రూపాయల గ్రాంటును కూడా గ్రామ విద్యుచ్ఛక్తి పథకానికే వినియోగించడం జరిగింది. 1961–64 మధ్య పబ్లిక్‌వర్క్సుశాఖ నిర్మించే రోడ్లకు 1 కోటి 30 లక్షల రూ.లు, జిల్లాపరిషత్తులునిర్మించే రోడ్లకు 1 కోటి 51 లక్షల రూ.లు కేటాయించడం జరిగింది. విద్యాసంస్థలకుగాను జిల్లాపరిషత్తులకు 36 లక్షల రూపాయలు కేటాయించగా, పరిశ్రమలకు 65 లక్షల 20 వేలు కేటాయించడం జరిగింది. దేశ పురోభివృద్ధికి విద్యాభివృద్ధి అతిముఖ్యమైనందున పాఠశాల భవనాల నిర్మాణానికితోడు, సమర్థులైన, అర్హులైన అధ్యాపకుల నియామకం, సెకండరీ పాఠశాలలలో ప్రయోగకేంద్రాల సౌకర్యాలు మొదలైనవాటి కల్పనకు హెచ్చు నిధులను ప్రాంతీయసంఘం కేటాయించివుంటే యింకా లాభకరంగావుంటుంది.

పశు సంవర్ధాభివృద్ధి పథకాలకు 2 లక్షల 80 వేల రూపాయలు; పాఠశాల విద్యార్థుల ఆరోగ్యం, మంచినీటి సరఫరా పథకాలకు 5 లక్షల 54 వేల రూపాయలు కేటాయించింది. తెలంగాణా పట్టణాలలో మంచినీటిసరఫరా పథకాల నిర్వహణకు ధనాన్ని కేటాయించాలని ప్రాంతీయసంఘం ఆలోచిస్తోంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తం ఆదాయంలోనుండి తెలంగాణా ప్రాంతంలోని పథకాలకూ శాఖలకూ రాష్ట్రప్రభుత్వం వ్యయపరుస్తున్న మొత్తాలకుతోడు తెలంగాణా ప్రత్యేకనిధినుండి పై మొత్తాలు కేటాయించబడుతున్నాయి. ఆంధ్రదేశ ప్రభుత్వ బడ్జెటులో ఆంధ్ర, తెలంగాణా ప్రాంతాలకు 2:1 నిష్పత్తిలో కేటాయింపులు జరగాలనే విషయం పాటింపబడుతూండడం ముదావహం.

తెలంగాణాను అభివృద్ధిచేసి ఆ ప్రాంత ప్రజల ఆర్థిక, సాంఘిక పురోభివృద్ధికి ప్రాంతీయసంఘంచేస్తున్న కృషికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సహకార సామరస్యాలు ఎక్కువగానే లభిస్తున్నాయని ప్రాంతీయసంఘం అధ్యక్షులు శ్రీ హయగ్రీవాచారి వెల్లడించారు. ఐతే పోచంపాడుప్రాజెక్టుకు రాష్ట్రప్రభుత్వము 1963-64 సం.కు కేటాయించిన 25 లక్షల రూపాయలు చాలా తక్కువనీ, అంతకంటే హెచ్చుమొత్తం కేటాయించాలని శ్రీ హయగ్రీవాచారి కోరారు.

పోచంపాడుకు కేటాయింపు

పోచంపాడుప్రాజెక్టునుండి పంటనీరు తృతీయప్రణాళికాంతానికి లభ్యంకాగలదని ఆశించబడుతున్నది. ఐతే పోచంపాడు డాం, కాలువలనిర్మాణం త్వరగా పూర్తయితేనే అది సాధ్యంకాగలదు. రాష్ట్రప్రభుత్వానికి నాగార్జునసాగర్‌ప్రాజెక్టు నిర్మాణపు బాధ్యత లోగడవున్నందున పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకు ఒక కోటిరూపాయలను తెలంగాణానిధులనుండి కేటాయించవలసిందిగా ప్రాంతీయసంఘాన్ని కోరడం జరిగింది. ఈ ప్రాజెక్టు ముఖ్యంగా తెలంగాణాప్రాంతానికే ప్రయోజనం కలిగిస్తుందికాబట్టి ప్రాంతీయసంఘం పైమొత్తాన్ని కేటాయించడం సమంజసంకూడా. నాగార్జునసాగర్ నిర్మాణబాధ్యతను కేంద్రప్రభుత్వం స్వీకరించినట్లయితే 1, 2 ఏండ్లలో పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకు హెచ్చుధనాన్ని కేటాయించడానికి రాష్ట్రప్రభుత్వానికి అవకాశం వుంటుంది.

పంచాయతీ ఎన్నికలలో మార్కింగ్ పద్ధతి

1964 జూలైలోగా జరుగబోయే పంచాయతీ ఎన్నికలను రహస్యంగా జరపడమేగాక, బ్యాలెట్ పేపరుమీద గుర్తించే పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టనున్నామని పంచాయతీల మంత్రి డాక్టరు చెన్నారెడ్డిగారు చెప్పారు. ఎన్ని క్రొత్తపద్ధతులు ప్రవేశపెట్టినా, ఎన్నికలు న్యాయంగా నిష్పాక్షికంగా జరపలేకపోతే, అవన్నీ వృథాఅవుతవి.

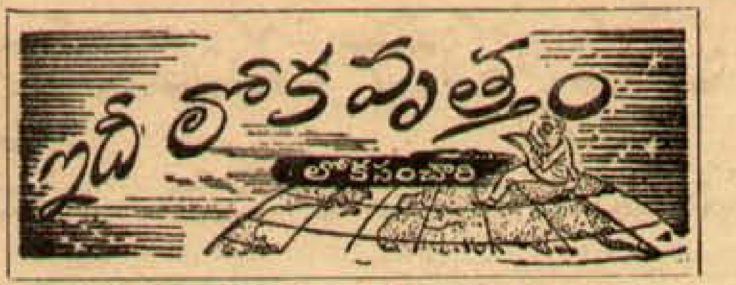

* లోకంమెచ్చే పశ్చిమ రాజ్యాల అకస్మిక అంతర్‌పల్టీ!
* ఈమాటలు కృషేవే పల్కివుంటే జయజయధ్వానాలు మిన్నుముట్టవా?
* కీలర్‌కన్యా, ఎంతపని జేసావమ్మా!

ఏన్నాళ్లకెన్నాళ్ళకు పరివర్తన కలిగినది? ఇంత అకస్మికంగా పాశ్చాత్య రాజ్యాలు అంతర్వల్టీకొట్టినవే? ఐతే యీ పల్టీ ప్రపంచాన్ని బాధించేదిగాదు; లోకం మెచ్చేది.

ఇదివరకెప్పుడో ఇట్టివైఖరిని పాశ్చాత్య రాజ్యాలు అవలంబింపవలసినదిగదా! శీతల యుద్ధం ముమ్మరంగా సాగినపుడు, ఎదటి వారి ఖండన-మండన ప్రచారానికి యెంతో అవకాశమిచ్చి, ఈరాజ్యాలు ప్రపంచంలో అప్రతిష్టపాలైనవి. శీతలయుద్ధం తగ్గుముఖంపట్టిన యీ సమయంలో యిట్టి సద్బుద్ధి వీరికిగల్గడం విశేషమే!

బహుశా యిందుకు ఒకహేతువు యిది గావచ్చును. ఏమంటే, శీతలయుద్ధసమయంలో పట్టుదలలు హెచ్చుగావుండేవి. ఎదటివానితో ఏకీభవించడంకన్నా ఒక పట్టుపట్టడమే మంచిదనిపించేది. పాశ్చాత్యుల సామ్రాజ్యవాదాన్ని ఎర్రటివారు విమర్శిస్తే, ఎర్రటివారి ఉపగ్రహాల ప్రస్తావన అందుకు జవాబుగావచ్చేది. జాత్యహంకారులను బలపరుస్తున్నందుకు పాశ్చాత్యులను ఎర్రటివారు ఎత్తిపొడిస్తే, సొమ్మంగా చెప్పి అవతివారినిత్రిప్పడం సబబుగాని నోటికివచ్చినట్లుతిట్టడం తమపద్ధతిగాదని సమాధానంవచ్చేది. శీతలయుద్ధం శాంతించేసరికి, పిచ్చిపట్టుదలలు పోయినవి.

మంచివని యేదైనావుంటే, ఎదటివారు చెప్పినా దానినిమన్నిస్తే తప్పేమిటనేభావం కల్గింది. అంతేగాక కెన్నెడీగావించిన గంభీరోక్తి (దీనినిగూర్చి లోగడ వ్యాఖ్యానించి వుంటిమి) ప్రకారం కలిసి కృషి చేసే రంగాలు అధికం కావలసివున్నవి.

అట్టి రంగాలలో ఒకటి జాత్యహంకారులను ఎదిరించేపోరాటం. ద్వితీయ ప్రపంచ సంగ్రామంలో అత్యధికభాగం పురియులకు అసహ్యమైన దుర్మార్గాన్ని అంతమొందించడానికే గదా జరిగింది? ప్రథమంలో పురియులు పప్పులోకాలువేసినారు. ఒకరు ఫాసిజమును పూర్తిగా నిరసించక, లోలోన అభిమానించినారు. ఈ తరువాత యింపుతో చినుగెత్తి రెండవవారువెళ్లి ఆ ఫాసిస్టు రాక్షసినే కౌగిలించుకున్నారు. కాని, ఆ కౌగిలింతలో తమకు నష్టంవస్తుందని క్రమేపి రాక్షసిగ్రహించి, ఒక్కనాడు అకస్మికంగా మాజీమిత్రునిపైదాడి సర్వనాశనంచేసింది. అంతకుపూర్వమే రాక్షసి యొక్క దుష్టత్వాన్ని రుచిచూచినవారూ, వీరూ ఏకమైపోరాడి, కేవలం దైవకృప వల్లనే బయింటినారాఅన్నట్లు, ప్రాణాలతో బయటపడినారు. వెన్వెంటనే మళ్ళీ అంతా మరలి మిత్రులు శత్రువులై నటించారు. ఇప్పటికి నద్బుద్ధి యుద్ధరికోలిగింది. అందువలన అతికఠోరమైన దక్షిణాఫ్రికా పాలకవర్గపు వర్ణవిద్వేషపూరితమైనదర్పను అండించడానికి అంతా ఏకమైనారు.

ఇదంతా ఐక్యరాజ్యసమితిద్వారా జరుగుతున్నది. కార్యదర్శి థాంట్ ఆనందపరవశులై వుండవలెను.

ఇది ఆఫ్రోసియాసీమలు ఐరాసలో సాధించిన ఘనవిజయం.

ద. ఆఫ్రికాలో అనేకమందిపై అనర్హ్యారోపణలుజేసి పాలకవర్గం హింసింపబూనుకున్నది. దానినిఖండించి, నిర్బంధితులను విడుదలజేసి, అభియోగాలను ఉపసంహరించుకోవలెనని ఐరాస ద్వారా కోరడమైనది. రష్యా, అమెరికా, బ్రిటన్, ఫ్రాన్సు దేశాలు ఒక్కుమ్మడిగా ఆ ప్రతిపాదనను బలపరచినవి.

మహాత్ముని, అహింసామూర్తిని, ద్వేషం లేని మహాయుద్ధవీరుని సృజించిన ద. ఆఫ్రికా పావనమయింది. గాంధీ నాడు సాగించినఉద్యమం ఆ సీమలోని భారతీయులకు చైతన్యాన్ని కలిగించింది. నేడు ఆ సీమలోని వర్ణులవారందరు చైతన్యవంతులైనారు. అనేక శ్యామవర్ణపు సీమలు సర్వస్వతంత్రాలైనవి. ఈ పొంగును గమనించి నడ్డుకుంటే సరేసరి, లేదా ద. ఆఫ్రికాలోని శ్వేతరాజ్యానికి స్వస్తివాచకం పాడడం యిదే మొదలనుకోండి.

. . .

కెన్నెడీ మళ్లీ ఒక బ్రహ్మాండమైన ప్రకటనచేసినారు. (శాంతిప్రియులమని వేదికలపై గంభీరంగా ప్రకటించుకునే వారికి ఇట్టిప్రకటనలు వినిపించవుకాబోలు! ఇంతకుపూర్వం కెన్నెడీ బర్లినులో గావించిన ఉపన్యాసంలో సహస్రాంశం విలువగల ముకుపును కృషేవేగనక పల్కివుంటే, దిక్కులు పిక్కటిల్లేటట్లు జయజయ ధ్వానాలు వినిపించివుండవా? రష్యా ప్రజ నిజంగా లోకశాంతిప్రియులోయున్నకొంటే’

— కొరవ 11 వ పేజీలో

దేశ రక్షణకు విద్యార్థుల శిక్షణ

వారం.. వారం..

దేశద్రిమ్మరి

సారథికి ప్రియుడైనపార్థుడు-కామరాజ్

నెహ్రూగారి సంకల్పంలో రవ్వంతమార్పు కలిగినమాట నిజమే. ఐతే ఏమి? చివరకు ఆయనకు అనుకూలంగానే కథనడిచింది. కథసారథికి ప్రియమైనవాడే కథానాయకుడైనాడు. పార్థునికేగదా కృష్ణుడు సారథియై, పరమాత్మను స్మరించే నామావళిలో పార్థసారథి అనే పదం చేరడం జరిగింది? కావున సారథినిబట్టి రథమెక్కే పార్థుడు నిర్ణయంకావడం న్యాయం. భారత రాజకీయాలలో యిది సారథి-పార్థ న్యాయంగా చలామణి అవుతుంది.

ఏ గాడపలేకపోతే మన సామ్యశ్రీ (పాఠకులీయనను మలకంగా గుర్తించగలరు) కాంగ్రెస్ అధ్యక్షపీఠాన్ని అలంకరించేవారు. కాని సాదోబా పాటిల్ పుణ్యాన, కామరాజ్ రొట్టెవిరిగి నేతిలో పడింది. ఇట్లా జరగడం రెండవపర్యాయం. (మొదటిపర్యాయం, పార్లమెంటుకు ఉపఎన్నికలువచ్చి హైకమాండును కలవరపరచి, అడుగున పడవేసిన మన సంజీవరెడ్డి పథకాన్ని పైకిదీసి, బెర్రులు కూర్పులు గావించి, దానిని సరికొత్త కామరాజ పథకంజేసినారు. ఇందుకై మనం దుఃఖించడంలేదు; పైపెచ్చు మన పథకానికి రూపం, ఈ శక్తి కలిగినందుకు ఆనందిస్తున్నాము).

అతుల్యఘోష్ కూడా ఆ స్థానం కోరదలచుకున్నారు. కాని, సామ్యశ్రీ దిగిరావడంతో నెహ్రూ మానసం గోచరమైపోయింది. తన మార్గాన్ని నిష్కంటకం గావించేందుకు మన ప్రభుని అతుల్యబాబును - దక్షిణాది ముఖ్యులను విడుకొండలవాని సన్నిధికి పంపి, నిష్కల్మషంగా కాబోవు కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుని ఎన్నికవిషయం దర్శించి తనకు పలకోయిమ్మన్నారు. అతుల్యబాబుకు అర్థమైనదిగాని సాదోబా ఎగవేత మానలేదు. అక్కడ ఒక చిక్కువచ్చిపడింది.

ఇదివరకనుకున్నట్లుగా సాఫీగా వ్యవహారంవుంటే, అతుల్యబాబును ఒప్పించి, మెప్పించి ఆయనచేతనే సామ్యశ్రీ ప్రతిపాదన జరిగివుండేది. కథ అడ్డంతిరిగే సరికి, సామ్యశ్రీ స్థానే కామరాజ్ ప్రతిపాదన జరగవలసివచ్చింది.

కామరాజ్ కేటను మొదట్లో దిద్దినవారు రాజాజీ, కీ. శే. సత్యమూర్తిగారలు. సంయుక్త మద్రాస్ రాష్ట్రానికి రాజాజీ ముఖ్యమంత్రిగా (అప్పట్లో ముఖ్యమంత్రిని ప్రధానమంత్రి అని పిలిచేవారనుకుంటాను) వుండగా, ఆంధ్ర-కర్ణాటక-తమిళ-కేరళ రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సంఘాల అధ్యక్షులు తనవారు గావలెనని పట్టుబట్టి, ఆయన సత్యమూర్తి నెదిరించుటకై సి. పి. సుబ్బయ్యను సిద్ధముజేసెను. సుబ్బయ్యను బలపరచడానికి తన అభ్యర్థియైన కామరాజ్ నాడారును నిల్పెను. రాజాజీ హతాశుడాయెను. సత్యమూర్తి పొంగిపోయెను.

నాటినుండి నేటివరకు రాజాజీ, కామరాజ్ గారలు కాంగ్రెస్ లోపల, వెలుపల అనేక రంగములందు ప్రత్యర్థులైవుంటూ, ఎవరంతటివారు వర్ధిల్లినారు. అప్పుడప్పుడు వీరికి ఘర్షణలు జరిగినా, ఎవరి స్థానంలో వారు మిన్నయై ప్రకాశించిరేగాని ఇద్దరిలో ఎవరి ప్రతిష్టకు ఎన్నదగిన భంగమేమీ కలగలేదు. నాయకర్ను తోడ్కొనిపోయారన్నందుకు రాజాజీ కామరాజ్ ను దర్శనిరసించెను; అన్నాదురైను చంకకెక్కించుకొన్నందుకు కామరాజ్ రాజాజీని ఆక్షేపించెను; సరికి సరిపడ్డన జరిగిపోయింది. కామరాజ్ సాహచర్యం ఫలిత ద్రవిడకజగం (నాయకర్ పార్టీ)గానీ, రాజాజీ ఆదరణవలన ద్రవిడమున్నేత్రకజగం (అన్నాదురైపార్టీ)గానీ వృద్ధికిరాలేదు. ఊపిరిసల్పడానికి రెంటికీ కాస్త సందుదొరికింది; కాని, తమ పిడివాదాల ప్రచారానికి స్వస్తివాచకం పాడవలసి వచ్చింది; నామకహో, వాటిని అప్పుడప్పుడు జపించడంతప్ప ఇంకేమీ మిగలలేదు. కొందరు విరటంగా అనడమేమంటే, అంతరంగికంగా కామరాజ్, రాజాజీగారలు ఈ కజగాల దుంపతెంచడానికి ఒక అగ్రిమెంటు చేసుకొని వర్తించుచున్నా, వీటికి యింత అపకారం జరిగేది గాదు.

. . .

క్రొత్త కాంగ్రెస్ ప్రెసిడెంటుకు మార్గదర్శనం అప్పుడే లక్ష్యమైనది. కాంగ్రెస్ మహాసంస్థసంతటినీ ఏకఖండంగా చూస్తాంగాని, దానిని ముఠాలవారీగా చూచేదిలేదని 'భారతి' స్పష్టీకరించెను (వృత్తికలవారితో ముచ్చటిస్తూ, అక్టోబర్ 9న వెల్వడిన ప్రశ్నని పల్కులను గమనించండి). ముఠాల కన్నిటికీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలలో ప్రాతినిధ్యం వుంటుంది; ఉత్తములను మంత్రిపదవులకు పంపిస్తాం అనేదికూడా వారి సుభాషితే. 'పార్థుడు' ఈ సూత్రావళి ననుసరించి రాష్ట్రాలపైకి రానున్నాడుగనక రాష్ట్రముఖ్యమంత్రులు యిందుకు యిప్పటినుండీ సిద్ధపడివుండటం మంచిది.

మన రాష్ట్రంలో అల్లూరి దేహాంతానికి పూర్వమే ముఖ్యమంత్రి ముఠాలకతీతమైన సూచనలను ప్రభుత్వ - రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ నిర్మాణములందు ప్రతిపాదించెనని వినికిడి. గోపాలరెడ్డి దిగివచ్చినప్పటినుండీ, నెత్తిన నోరువెట్టుకొని అదే గదా చెబుతున్నారు! జిల్లా కాంగ్రెస్, జిల్లాపరిషత్ సంస్థల ఎన్నికలదగ్గరనుండీ ఏకగ్రీవంగా ఉత్తములను ఏరుకోవడం మంచిదని ఆయన అనలేదా? దీనికి ప్లానింగ్ మంత్రి చెన్నారెడ్డి శ్రావ్యంగా శ్రుతిగల్పినారు. పంచాయతీ రాజ్యంలో ఏకగ్రీవంగా అధ్యక్షులను ఎన్నుకున్న గ్రామాలకూ సమితులకు ఎక్కువప్రోత్సాహమియ్యడం ప్రభుత్వ కర్తవ్యమనిఆయన సూచించినారు (రాజమహేంద్రవరంలో పంచాయతీ రాజ్య ప్రాంతీయసభలో అక్టోబరు 1 న). అందువలన మనరాష్ట్రంలో క్రొత్తకాంగ్రెస్ ప్రెసిడెంట్ సర్జెరుమీద బండిని పోనిచ్చినట్లు తన రథాన్ని సాగించగలడు.

ఉత్తరప్రదేశ్‌లో సుచేత సర్దుకోక తప్పదు. (హైకమాండ్ ఒత్తిడిపై అంతపని జరిగిందని ఈ పంక్తులు వ్రాస్తుండగా వృత్తాంతం అందినది) ప్రభుత్వంలో ఏదో ఒక ముఠావుండడం, ఇంకొకటి శాశ్వతంగా విరోధిస్తూవుండడం ఎవరూ ఒప్పుకోరు. అదిజక సంస్థకు తగిన అవలంబనం కాదు. కాకపోతే ముఖ్యమంత్రికి రెండు ముఠాలలోనుండి మంచివారిని ఏరుకోవడంలో స్వేచ్ఛను పొందవచ్చును. హైకమాండ్ వారొక పద్ధతితెచ్చి, అందు

— కొరవ 11-వ పేజీలో

అమ్మోఫాస్

నత్రజని, భాస్వరము రెంటినీ ఒకే యెరువులో
అందించు అద్భుతమైన రసాయనిక యెరువు

అమెరికన్ అమ్మోనియం ఫాస్ఫేటు

అమెరికానుండి దిగుమతియైన ఈ బాజాదరకును ఫ్యాక్టరీకంపెనీవారి పిలంట్లుగా రైతులు మా వద్ద పొందవచ్చును.

ఇందులో నత్రజని 20%, భాస్వరము 20% వున్నది

అంటే ఇటు అమ్మోనియంసల్ఫేటు, అటు సూపర్‌ఫాస్ఫేటు ఇచ్చు గుణాన్ని అమ్మోనియం ఫాస్ఫేటు ఒక్కటే ఇవ్వగలదన్నమాట

పామోఫాస్

ఫ్యాక్టరీకంపెనీవారిచే ఎన్నూరు ఫ్యాక్టరీలో తయారైన సరిక్రొత్త ఎరువు

ఇందులో నత్రజని 16%, భాస్వరం 20% వున్నది

పాడుపుకు, ఫలితానికి ఎన్నదగిన ఎరువులు
రైతులు తప్పక వాడి ప్రయత్నించదగినవి.

కొడవలూరులోని మా మిల్లువద్దగాని, నెల్లూరులోని మా ఆఫీసువద్దగాని లభించును.

ఆంధ్ర బోన్ మిల్లు కంపెనీ,

ఫ్యాక్టరీ : కొడవలూరు ఆఫీసు : స్టోన్‌హౌస్‌పేట-నెల్లూరు.
టెలిఫోన్ : 24. టెలిఫోన్ : 67.

ఇతర జిల్లాలు

★ కడెం రిజర్వాయరులో నీళ్లున్నవి-కానీ పారుదలకు భూములేకొరత!

★ భూలోక స్వర్గంగా తయారైన తిరుపతి కొండ-అన్నారావు స్థానంలో వేరొకరు

★ పశ్చిమగోదావరి పరిషత్తు ఆదర్శం

ఆనాడు తుంగభద్ర— ఈనాడు కడెం!

ఒకచోట అనావృష్టి అయితే, ఒకచోట అతివృష్టి. ఒకచోట నీళ్లు మిక్కుటమై పంటలు పాడైతే, ఇంకొకచోట నీళ్ళులేక పంటలు శూన్యమవుతాయి. ఒకచోట నీటి వసతిలేక రైతులు అల్లాడితే, వేరొకచోట వసతివుండి వుపయోగించుకోలేక పోతున్నారు. మన ప్రణాళికలక్రింద జరుగుతున్న ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు కొన్ని ఈ విధంగానే వుంటున్నాయి.

అమధ్య తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు నిర్మించి, సంవత్సరానికి 365 రోజులు నీరు సరఫరా చేస్తామంటే, తీసుకున్న రైతులేరు. బల్ డోజర్లు, ట్రాక్టర్లు, అప్పులు యిస్తామన్నా భూములు బాగుచేసుకోవడానికి ముందు కొచ్చిన రైతులేరు. ప్రాజెక్టు నీటిని సద్వినియోగం చేయడం ఎట్లాఅనేది అనాడు ప్రభుత్వానికి ఒకసమస్యగా వుండేది.

ఈనాడు ఆదిలాబాద్ జిల్లాకు సంబంధించిన కడెం ప్రాజెక్టు స్థితిగూడా యిట్లనే వున్నది. 1959 లో కట్టినడ్యాం కొట్టుకొని పోగా, తిరుగా కోట్లు ఖర్చుపెట్టి పునర్నిర్మించారు. ఈసంవత్సరం 40,000 ఎకరాలకు సరిపోయే నీరు వదిలారు. కాని ఆ ప్రాజెక్టు నీటిని వుపయోగించుకోడానికి 15,000 ఎకరాల మాగాణి మాత్రమే సిద్ధంగా వున్నదట! తక్కిన నీరంతా వృధా అయిపోవలసిందే. ఈ విషయం శాసనసభ్యులు శ్రీ సి. మాధవరెడ్డి అధ్యక్షాన ఆదిలాబాద్ జిల్లా కాంగ్రెస్‌వాదులు ముఖ్యమంత్రిని కలుసుకొని అందజేసిన నివేదికను బట్టి తెలుస్తుంది. రైతులు పేదవాళ్లయి

—కొరవ 8-వ పేజీలో

ఇండియాలో వ్యవసాయవిద్య

శిక్షణ సదుపాయాలు : విదేశాల సహాయాలు

ఈ దేశం ఆహారపదార్థాల విషయంలో సాధ్యమయినంతత్వరగా స్వయంసమృద్ధి సాధించడం అవసరం. ఇది సాధ్యపడాలి అంటే అత్యంత సమర్థులయిన వ్యావసాయిక శాస్త్రజ్ఞులకూ, అధ్యాపకులకూ శిక్షణఇచ్చే ఉత్తమ సదుపాయాలను యీ దేశంలో పెంపొందించుకోవడం తప్పనిసరి అవుతుంది. మనదేశంలోని పరిశ్రమలలోకల్లా ప్రధానమయినది వ్యవసాయం. వ్యవసాయాన్ని ఆధునిక పద్ధతులప్రకారం సాగించాలి అంటే ఉన్నత విద్యాబోధనకు తగిన సౌకర్యాలు కల్పించడం అతిముఖ్యమన్న విషయాన్ని యీనాడు అందరూ గుర్తించారు. ఇలాంటి సౌకర్యాలు కల్పించే విషయమై ఇంతవరకు జరిగిన కృషి ఏమిటో యీ వ్యాసంలో తెలుసుకోవచ్చు.

స్వతంత్ర భారతదేశంలో వ్యవసాయ శాస్త్రంలో ఉన్నత విద్యాసౌకర్యాలు ఎంతగానో అభివృద్ధిచెందాయి. నిజానికి వ్యవసాయరంగం మొత్తంమీద వున్న అవసరాలకు తగ్గట్టుగా అభివృద్ధిచెందిన విభాగం ఏదైనా వున్నదీఅంటే అది వున్నతవిద్యే. ఇంకా మరికొన్ని సంవత్సరాలపాటు యీ అభివృద్ధి కొనసాగుతూనే వుంటుందికూడాను.

1947 సంవత్సరంలో మనదేశం మొత్తంమీద వ్యవసాయ కళాశాలలు 17 వుండేవి. ఇప్పుడు 62 వున్నాయి. పదిహేనేండ్లక్రితం పశువైద్య కళాశాలలు దేశంలో మొత్తం ఆరుమాత్రంవుండేవి. అలాంటిది వాటిసంఖ్య యీనాడు పద్దెనిమిదికి పెరిగింది. వ్యవసాయ కళాశాలల్లో లోగడ డిగ్రీకోర్సులలో 1,500 మందినిమాత్రం చేర్చుకోడానికి అవకాశంవుండేది. అలాంటిది ఇప్పుడు 7,500 మందిని చేర్చుకుంటున్నారు.

** డాక్టరు **
యస్. కె. ముఖర్జీ

కాని పట్టభద్రులయినవారికి వ్యవసాయ శాస్త్రంలోవున్న అవసరాలకు తగినంత మందికి శిక్షణా సౌకర్యాలు కల్పించడం తేలికఅయిన పనిగాదు. ఈ కార్యక్రమాన్ని అమలుజరపడానికి కావలసిన సొమ్ము, తరిఫీదుపొందిన సిబ్బంది అందుబాటులో లేకపోవడం, ఆటంకాలుగా వుంటున్నాయి. ఈ సమస్యలను తొలగించడానికి కృషి జరుపుతున్నాము మనం. రాక్‌ఫెల్లర్, ఫోర్డు ఫౌండేషన్లవంటి ధార్మికసంస్థలూ, మరికొన్ని విదేశీ సంస్థలూ యీ మన కృషిలో తోడ్పడుతున్నాయి.

ఇటీవల కొన్ని సంవత్సరాలుగా మన దేశంలో వ్యవసాయాభివృద్ధి పథకాలు త్వరత్వరగా అమలు జరుగుతూండటంతో వ్యవసాయ శాస్త్ర పట్టభద్రులకి ఉద్యోగావకాశాలు విపరీతంగా పెరిగాయి. దీని పర్యవసానంగా దేశంలో కొన్నిచోట్ల చాలినంత సొమ్ముకాని, తగినంతమంది అధ్యాపకులు గాని, ఇతర సౌకర్యాలుగానీ లేకుండా అనేక వ్యవసాయ కళాశాలలు, కుక్కగొడుగులలాగా బయలుదేరాయి ప్రయివేటు ఆసాముల, సంస్థల ఆధ్వర్యాన.

ఇలాంటి కళాశాలల్లో అత్యధికభాగం ఉత్తరప్రదేశ్‌లో ప్రయివేటుసంస్థల యాజమాన్యాన ఏర్పాటయినాయి. డిగ్రీకోర్సు వరకూ వేర్వేరు స్థాయిలలో వ్యవసాయ శాస్త్రం బోధించే కళాశాలలు యీ రాష్ట్రంలో మొత్తం 23 దాకా వున్నాయి. అదృష్టవశాత్తు మిగతా రాష్ట్రాలలో వ్యవసాయకళాశాలలలో చాలావాటినీ, పశువైద్య కళాశాలలన్నిటినీ ఆయా రాష్ట్రప్రభుత్వాలే నడుపుతున్నాయి.

మనదేశంలో బాగా హెచ్చుమందికి ఉపాధి లభించడానికి వీలున్నది వ్యవసాయరంగంలోనే. ప్రజలకి అవసరమైన ఆహారపదార్థాలలో అత్యధిక భాగం లభించేదికూడా వ్యవసాయంద్వారానే. వ్యావసాయిక విద్యకుగల ప్రాముఖ్యతను ఈనాడు సర్వత్రా గుర్తించారు. ఈశిక్షణా కార్యక్రమాన్ని మనం ఇప్పుడు ఏవిధంగా రూపొందించుకుంటామూ అనే దానినిబట్టే ముందుముందు వ్యవసాయరంగం ఏరకంగా పనిసాగిస్తుందీ, ఎలా అభివృద్ధి చెందుతుందీ అనేది ఆధారపడి వుంటుంది.

ఈ వ్యవసాయ శిక్షణా కార్యక్రమంలో అసలు తగినంత పటుత్వమూ, నాణ్యతా లేనిపక్షంలో వ్యవసాయోత్పత్తి, పరిశోధన, విస్తరణ విద్యవంటి ఏ రంగాలలోనూకూడా క్రమేణా అభివృద్ధి సాధించడం అసాధ్యమయిపోతుంది. ఈ కార్యకలాపాలన్నిటిలోనూ వ్యవసాయ పట్టభద్రులు కీలకస్థానం వహిస్తారు. కనుక వీరికి శిక్షణఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని బహుకట్టుదిట్టంగా సమర్థవంతంగా సాగించడం అవసరం. ఎంత ఎక్కువమందికి తరిఫీదు ఇవ్వగలుగుతున్నాము అని కాకుండా ఇస్తూన్న శిక్షణ నాణ్యంగా వుంటున్నదా అని చూసుకోవలసివుంది.

ఇటీవల కొన్ని సంవత్సరాలుగా వ్యవసాయ విద్యాబోధనా విషయంలో గమనార్హమైన పని ఒకటి జరిగింది. మొత్తం దేశాన్ని ఐదు మండలాలుగా వర్గీకరించారు. ఈ ఒక్కొక్క మండలాన్నీ మనదేశంలోని 'ఫలాని' సంస్థకు, అమెరికాలోని 'ఫలాని' సంస్థ తోడ్పడాలనే పద్ధతిన కుదుర్చుకున్న ఒప్పందంమేరకు నిర్దేశించి ఒక్కొక్క కళాశాలకు ఈ ఒక్కొక్క మండలాన్నీ జతపరిచారు. ఈ కళాశాలలు, ఆయా ప్రాంతాలలో వ్యవసాయ, పశువైద్య కళాశాలలను అభివృద్ధి పరచడానికి సహాయ పడుతున్నాయి. అమెరికానుంచి వ్యవసాయ శాస్త్ర నిపుణులు ఇక్కడికివచ్చి పనిచేస్తున్నారు. పరికరాలూ, పాఠ్యపుస్తకాలూ, సంచికలు వంటివికూడా అమెరికా నుండి లభిస్తున్నాయి.

పట్టభద్రులై వున్నవారికి వ్యవసాయ, పశువైద్య శాస్త్రాలలో విద్యబోధించే సదుపాయాలు బాగానే ఎక్కువఅవుతున్నాయి. దేశం స్వాతంత్ర్యం పొందకపూర్వం, ఇలాంటి శిక్షణా సదుపాయాలు చాలా స్వల్పంగా వుంటూవుండేవి. ఈనాడు మన దేశంనుండి అనేకమంది ప్రతిభావంతులైన యువకులు బ్రిటన్, అమెరికాలకూ, ఇంకా ఇతర విదేశాలకూ వెళ్ళి మంచి తరిఫీదు పొందుతున్నారంటే ఆశ్చర్యము ఏమీలేదు. కాని ఆయాదేశాలలో స్థితిగతులకీ, వ్యవసాయ పద్ధతులకీ ఉష్ణమండల దేశాలలో పరిస్థితులకీ సేద్యపు పద్ధతులకీ ఎంతో తేడా వుంది. కనక ఇక్కడ మనదేశంలో వాతావరణ పరిస్థితులకి అనుగుణంగా ఇక్కడ పండించేరకం పంటలను గురించి మంచి శిక్షణ ఇచ్చే అవకాశంవుంటే ఎంతో వుపయోగంగా వుంటుంది.

శిక్షణా సదుపాయాలు

భారత వ్యవసాయ పరిశోధనా మండలిలో శిక్షణా సదుపాయాలు బాగాఎక్కువ అయినాయి. వ్యవసాయ శాస్త్రంలో పట్టభద్రులయి వున్నవారికి వేర్వేరువిభాగాలలో వున్నత శిక్షణ ఇచ్చేందుకుగాను 1958వ సంవత్సరంనుంచీ విశ్వవిద్యాలయ హోదాగల వ్యవసాయ బోధనాసంస్థ పనిచేస్తున్నది. అమెరికాలోని ప్రముఖ వ్యావసాయిక విశ్వవిద్యాలయాలవారు అనుసరించే బోధనా విధానాలకి, మనదేశ పరిస్థితులకు తగ్గట్టుగా సవరించి ఇక్కడ బోధనా సంస్థలో అవలంబిస్తున్నారు. దేశంలో ఇతర చోట్ల ఏర్పాటయ్యే ఇలాంటి శిక్షణా సంస్థలకు ఇది మార్గదర్శకం కాగలదు.

పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ విద్యాభ్యాసానికీ, పరిశోధనలకీ అనువయిన సంస్థలు దేశంలో ఇప్పుడు ఇరవైఆరు వున్నాయి. సాలీనా ఎనిమిదివందలయాభైమందికి తరిఫీదు ఇచ్చేందుకు వీటిలో సదుపాయాలు వున్నాయి. కర్షకులు తెలుసుకోవలసిన పద్ధతులను విషయాలను ఇక్కడ బోధిస్తారు. ప్రస్తుతం దేశంలో దాదాపు ప్రతి రాష్ట్రంలోనూ వ్యవసాయశాస్త్రంలో పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ విద్యాబోధనా సదుపాయాలు వున్నాయి.

ఇప్పుడున్న వ్యవసాయ, పశువైద్య కళాశాలలలో పరిశోధనలకిగానీ, వ్యవసాయ సంబంధమైన విస్తరణ కార్యక్రమాలను చేపట్టడానికిగానీ అవకాశాలుండటం లేదు. కర్షకులతోగానీ, వారి సమస్యలతోగానీ యీ కళాశాలలకు ప్రత్యక్ష సంబంధాలు ఏమీ ఉన్నట్లు కన్పించదు. అందుచేత

—కొరవ 8 వ పేజీలో

ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యతకల విషయాలు

ఈ క్రింది యదార్థ విషయాలు ముందు ఆలోచనకు ప్రతి భారతీయునికీ ముఖ్యమైనవి. అవి మీకూ, మీ కుటుంబానికీకూడా చాలా ముఖ్యమైనవి. ఎందుచేతనంటే చైనీయుల దురాక్రమణ నుండి మన దేశాన్ని రక్షించుకొనడము పైననే మన దేశ ప్రజల భవిష్యత్తు ఆధారపడి వుంది. మనది శాంతిప్రియమైన దేశము, మన ప్రజలు శాంతిప్రియులు. అయినా, పరాయి దురాక్రమణకు ఎన్నడూ మనం తలవంచము.

చైనీయుల వలని ఉపద్రవం

యుద్ధ రంగములో పోరాటం నిలిచిపోయినా, మన సరిహద్దులలో చైనీయుల దురాక్రమణ కొనసాగుతూనే వుంది. చైనీయులు లడాక్‌లో ఇంకా 14,000 చదరపు మైళ్ళ భారత భూభాగాన్ని అన్యాయముగా ఆక్రమించుకొని, మన సరిహద్దులలో తమ సైన్యాలను పెద్దపెట్టున సమీకరిస్తున్నారు. మన దేశమునుండి ఆక్రమణదారుని తరిమివేసేవరకూ విశ్రమించమని మనం తిరిగి ప్రతిజ్ఞ చేస్తాం

వెల్లివిరిసిన ప్రజోత్సాహం

మన ప్రధాని శ్రీ జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ దేశ రక్షణ నిధిని ప్రారంభించినప్పుడు భారతదేశాలు మరది ప్రజలందరూ సముచితోత్సాహముతో ముందుకు వచ్చారు. ఇది బ్రహ్మాండముగా విజయవంతమైంది.

స్వాతంత్ర్య పరిరక్షణకు ఎంతటి త్యాగానికైనా వెనుకాడని ఏకైక్యముతో మనం అనారతముగా — హృదయపూర్వకముగా విరాళమిచ్చాము.

స్థిర నిశ్చయము

మన స్వాతంత్ర్యానికి ఆపద కొనితెచ్చేవరకూ విరాళాలు ఇస్తూనే వుంటాము. ఈ స్థిర నిశ్చయము చేసుకొందాము, బంగారాన్ని ఇద్దాము.

దేశ మన మందరమూ ఇటువంటి సంకల్పంతో సిద్ధమైనప్పుడు ఈనాడు మనం బంగారాన్ని గాజాలు ధరించేకంటె ప్రభుత్వానికి ఏమంటుంది? దానిని వివేకంగా ఇద్దాం. దీని వలన మన రక్షణ శక్తి పెంపొందుతుంది.

ఇవ్వడానికి మూడు ముఖ్య కారణాలు

1. మీ భవిష్యత్తు, మీ పిల్లల భవిష్యత్తు సురక్షితముగా వుండాలంటే విరాళాలివ్వండి.

2. మీ మాతృదేశపు పవిత్రతను రక్షణకు విరాళాలివ్వండి.

3. భారతదేశములోను, ప్రపంచములోను శాంతి నెలకొలపడానికి విరాళాలివ్వండి.

వీటిని గురించి యోచించండి

మన భాగ్యాలను చిన్నవిగా చేసుకొందామా? మనకోసం మన జవాన్లు ప్రాణాలు అర్పిస్తుంటే మనం ఊరకే కొంటామా? మనం స్వార్థపరులమై మనకేమని చూస్తూవుంటే—మనం అమూల్యమైన వని భావించే వాటిని దేశ రక్షణకు ఇవ్వడానికి సిద్ధం కావాలి. మనం స్వాతంత్ర్యాన్ని కాపాడుకోవాలి.

బాగా ఆలోచించండి

దేశ రక్షణ కృషిలో పాల్గొనండి

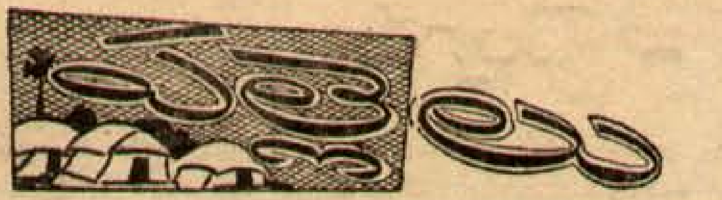

* 'కావలి కాల్వకు తొందరపడి పునాది రాయి వేశారు'-గౌరవరంలో ఏ. సి.
* అనుమసముద్రం పాఠశాల భవనం
* దర్శి తాలూకాలో కఱవు పరిస్థితులు
* వెంకటగిరి గాంధీజయంతి-యువరాజాల ప్రోత్సాహకర పాత్ర
* పద్మనాభునిసత్రం కేసులో శిక్షలు

గౌరవరంలో ఏ. సి.

పంచాయతీనిర్మించిన పాఠశాల నూతన భవనానికి ఇరిగేషన్ విద్యుచ్ఛక్తిశాఖా మాత్యులు శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు 11 తేదీ ప్రారంభోత్సవం గావించారు. సభకు జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. కావలి సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ వేమిరెడ్డి అయ్యపరెడ్డి మంత్రికి, అహూతులకు స్వాగతం చెప్పారు.

ఈసందర్భంలో మంత్రి శ్రీ సుబ్బారెడ్డి గారుమాట్లాడుతూ కావలికాల్వ అసంపూర్ణ పథకం (స్పిల్ఓవర్‌స్కీము) క్రిందనాల్గవ ప్రణాళికలో తప్పకుండాచేయాలనే సంకల్పంతోవున్నామని, ఇంతకుముందుపునాదికి బలవంతంమీద పునాదిరాయి వేయడం జరిగిందని, అప్పుడు దానిని సర్వేచేయలేదని, ఇప్పుడు పెద్ద ఇంజనీర్ల అధ్వర్యాన సర్వే జరుగుతున్నదని, ఎస్టిమేట్లు పూర్తి కాగానే తానే ఢిల్లీకి పోయి కేంద్రనీటి పారుదల విద్యుచ్ఛక్తి కమిషన్‌చేత దాన్ని మంజూరు చేయించి, నాల్గవ ప్రణాళికలో పూర్తి అయ్యేటట్లు చేస్తానని చెప్పారు.

దగదర్తికాల్వను పొడిగించవలసిందనే కోర్కెను ప్రస్తావించి, కావలికాల్వ వచ్చేటప్పుడు అది అనవసరమని తన అభిప్రాయమన్నారు. అయినా ఇంజనీర్ల అభిప్రాయం తీసుకుంటానని శ్రీ ఏ. సి. చెప్పారు.

భవనాల గ్రాంట్లవిషయంలో శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డికోర్కెను ప్రస్తావించి, బిల్డింగులకు ఋణమివటు ప్రభుత్వగ్రాంటు వుండదు అని స్పష్టంగాచెప్పారు శ్రీ ఏ. సి.

శ్రీ సుబ్బారెడ్డి తన ప్రసంగాన్ని కొనసాగిస్తూ, కొందరు పంచాయతీఅధ్యక్షులు యిటువంటి భవనాల కంట్రాక్టర్లుగా తమవారిని నియమించుకొని ప్రజలసొత్తు కాజెయ్యటం సంభవిస్తున్నదని, ఇది చాల నీచమైనదని, గ్రామస్తులందరూ సహకరించి యిలాంటిపనులుచేసుకుంటే ఖర్చు తగ్గుతుందని, కట్టడం బాగుంటుందని అన్నారు. ఈ పాఠశాలను మిడిల్ స్కూలుగా మార్చుకోవలసిందిగా గ్రామస్తులకు సలహాయిచ్చారు. ఈ గ్రామంలో రెండుపక్షాలువున్నట్లు వినబడిందని, కాని అందరిపిల్లలు యిచ్చటే చదువుకోవాలని, ఇలాంటి గ్రామ సమష్టి కార్యాలలో తమ ద్వేషాలు మరచిపోయి, ఐక్యతగా వుండాలని హితవు చెప్పారు. తమిళనాడులో ఈనాడు ప్రతి గ్రామానికిగూడా పక్కారోడ్లు వున్నదని, దీనికి కారణం వారు పరస్పర సహకారంతో ఖర్చు తగ్గించుకొని, పని గట్టిగా చేసుకోవడమేనని శ్రీ ఏ. సి. అన్నారు.

తర్వాత, జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ అనం సంజీవరెడ్డి ప్రసంగిస్తూ, మంత్రులు పునాదిరాళ్లు వేసినంతనే ఆ పనులు అయిపోయినవనుకోకుండా, ఆ పనులు పూర్తిఅయ్యేట్లు చూడుకోవాలని, దీనికి ప్రజాందోళన అవసరమని, అందోళనవుంటే నాయకులు ఎంతపనైనా చేస్తారని చెప్పారు.

శ్రీ ఏ. సి. విజయవాడనుండి కావలికి రాగా, రహదారి బంగళాలో జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు, జిల్లాపరిషత్తు చేర్మెను, కావలి సమితి అధ్యక్షుడు ప్రభృతులు స్వాగతమిచ్చారు. —మా కావలి విలేఖరి.

అనుమసముద్రంలో ఏ. సి.

ఆత్మకూరు పంచాయతి సమితి అధ్వర్యాన 9వేలరూపాయల వ్యయంతోనిర్మించబడినప్రాథమికపాఠశాలభవనానికి మంత్రి శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు 15 తేదీ ప్రవేశోత్సవం జరిపారు. ఈ సందర్భంలో జరిగిన సభకు ఆత్మకూరు శాసనసభ్యుడు శ్రీ అనం సంజీవరెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు.

మంత్రి అనుమసముద్రం రాగానే సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ గంగవరపు తిరుపతినాయుడు, సింగంశెట్టి వెంకటేశ్వర పెరుమాళ్లశెట్టి, పాముూరు ఆదిశేషయ్య, బొడ్డుకూరు పేరారెడ్డి, కంబెర్ల శేషయ్య నాయుడు, బండారు రామచంద్రారెడ్డి, షేక్ ఖాజాసాహెబ్ ప్రభృతులు వివిధ వాద్యాలతో, బాణసంచా కాల్పులతో, నిలువెత్తు పూలమాలలతో స్వాగతమిచ్చారు.

ఈసందర్భంలో జరిగిన సభలో మంత్రి శ్రీ ఏ. సి. మాట్లాడుతూ, సంజీవరెడ్డి-తిరుపతినాయుడు ఇరువురూ కార్యసాధకులని, ప్రజా శ్రేయస్సుకు శ్రమించి పనిచేయగలవారని ప్రశంసించారు. అధ్యక్షుడు శ్రీ సంజీవరెడ్డి ప్రసంగిస్తూ ఆత్మకూరు తాలూకా ప్రజల రాజకీయ చైతన్యం ఎక్కువ మోతాదులో వుంటుందని సమత్కరించారు. అనుమసముద్రం హోస్టలు మాధ్యమిక పాఠశాలాభివృద్ధికి దోహదం చేయగలదని నుడివారు.

బి. డి. ఓ. శ్రీ కె. శ్రీనివాసరావు అనుమసముద్రం గ్రామం సాధించిన అభివృద్ధి కార్యాలను సమీక్షించి వందనసమర్పణం గావించారు. —ఒ. వి.

దర్శి కఱవు పరిస్థితులు

దర్శి తాలూకా పైర్ల పంటలస్థితిని గూర్చి, దర్శిపంచాయతీసమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ రావిపాటి మహానంద ఈ విధంగా తెలియజేస్తున్నాడు-

"ఈ సంవత్సరం సకాలంలో వర్షాలు పడినవి. దొనకొండ ఫిర్కాలోని కొన్ని గ్రామాలలో తప్ప, తాలూకాలోని తక్కిన అన్నిగ్రామాలలో పైర్లుపెట్టారు. చాలబాగా వచ్చినవి. కాని గత రెండు మాసాలుగా వర్షాలు లేనందున అవి ఎండిపోయినవి. రూపాయకు రెండణాల పంటయినా వచ్చే ఆశలేదు - పనులులేక, ఆహారధాన్యాలు కొనుక్కోవడానికి డబ్బులేక ప్రజలు పస్తు లుంటున్నారు. ఎందరో పనులకొరకు గుంటూరు, కృష్ణజిల్లాలకు వలసపోయారు. బావులలో త్రాగేనీరు లేదు. దొనకొండ, పోలేపల్లి, దండవరం, భూమనపల్లెవగైరా గ్రామాలలో వంతుల ప్రకారము నీళ్ళు తెచ్చుకుంటున్నారు. పశువులమేత చెప్పటకు వీలులేదు. ఇంతటి దారుణపరిస్థితులు ఇదివరకెన్నడూ ఏర్పడలేదు. ఈ పరిస్థితులను జిల్లాకలెక్టరుగారికి - రెవిన్యూబోర్డు మెంబరుకు నివేదించాను.

"ఈ దుర్భిక్ష పరిస్థితులలో ప్రజలకు సహాయంగా రోడ్లు, చెరువుపనులు ప్రారంభించాలని; చౌకధాన్యం డిపోలు తెరవాలని; పశుగ్రాసం సరఫరా చేయాలని; పన్నులు, శిస్తులు మాఫీచేయాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను."

8 తేదీ నెల్లూరులో మృదంగ వాద్య ప్రదర్శనం యిస్తున్న శ్రీమతి దాసరి నాగవర్ధని. పాడుతున్నవారు న్యాయవాది శ్రీ ఎం. గోపాలాచారి. (ఫోటో- ఎతిరాజ్)

వెంకటగిరి ఉత్సవం

పట్టణ కాంగ్రెస్ అధ్వర్యంలో, జిల్లా కాంగ్రెస్ నాయకుల సమ్ముఖంలో, వెంకటగిరి యువరాజాల సహాదరంలో గాంధీ జయంతి వైభవోపేతంగా జరిగింది. జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ అనం సంజీవరెడ్డి జండా చౌకవద్ద పతాక ప్రతిష్ఠాపనం గావించారు. బాపూజీ చిత్రపటం కన్నుల పండువుగా అలంకరించబడిన విమానంపై వుంచబడి, బ్యాండు మంగళవాద్యాలు, బాణసంచా వేడుకలతో, వేలమంది ప్రజలు నడువగా పట్టణ ప్రముఖ వీధులలో వుత్సవం గావించబడింది. జిల్లా కాంగ్రెస్ నాయకులతోపాటు, కుమారరాజా, రాజకుమార్‌గారలుగూడా వుత్సవాన్ని పాదచారులై అనుసరించారు. దారిపొడవునా కర్పూర హారతులు, పూలజల్లులు నయనానందకరంగా వుండినవి. ఒకప్పుడు జాతీయోద్యమ విఘాతకులుగా వుండిన వెంకటగిరి సంస్థానంవారు, ఈనాడు పరిపూర్ణ జాతీయవాదులై, కాంగ్రెస్‌వాదులై, ప్రజలతో కలసి, ప్రజలమధ్య గాంధీజీ చిత్రపటోత్సవంతో నడవడం నిజంగా కాలప్రభావ విశేషం; ఇందుకు ఉత్తరించారైన ఆ యువరాజాలు అభినందనీయులు.

నాటకశాలలో గాంధీజయంతి సభ, వెంకటగిరిలో ఉచిత నేత్ర చికిత్సా శిబిరాన్ని నిర్వహించిన డాక్టరు పెంచల సూర్యనారాయణ సన్మానసభ సంయుక్తంగా జరిగినవి. శ్రీ అనం సంజీవరెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీ ఎం. వెంకటరత్నం స్వాగత వచనాలు పలికారు. న్యాయవాది శ్రీ కె. ఎల్. నారాయణరావు గాంధీజీని గూర్చి వుపన్యసించారు. పిమ్మట, శ్రీ పుదుచ్చేరి రామకృష్ణయ్యగారు మాట్లాడుతూ, రాజాగారు,కుమారరాజా,రాజకుమార్‌గారలు కాంగ్రెస్‌లో క్రియాశీల సభ్యత్వాన్ని స్వీకరించి ప్రజాసేవా రంగంలో అడుగుపెట్టినందుకు వారినభినందిస్తూ; కళాహీనమై, నిర్జీవమై, నిరుద్యోగంతో, నిరాశతో కృంగిపోతున్న వెంకటగిరి పట్టణాన్ని, ఏదోఒక పరిశ్రమ నెలకొల్పి, వుద్ధరించవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేసారు.

రాజకుమార్ శ్రీ గోపాలకృష్ణగారు మాట్లాడుతూ, శ్రీ రామకృష్ణయ్య విజ్ఞప్తికి సమాధానం చెప్పటకే తాను మాట్లాడదలచుకున్నానని చెప్తూ; మంత్రి శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు ఇటీవల వెంకటగిరికి వచ్చి

—కొరవ 12 వ పేజీలో

విడవలూరు హైస్కూలుభవన నిర్మాణానికి లక్ష నిధి

గ్రామస్తుల ఆదర్శప్రాయమైన స్వయంకృషి: మంత్రి శ్రీ ఏ. సి. అభినందన

ఇటీవలే జిల్లాపరిషత్తుఅధ్వర్యాన నిర్మాణమైన హైస్కూలుభవనాలు శిధిలస్థితికి రాగా, గ్రామస్తులే పూనుకొని స్వచ్ఛందంగా 12 గదులు నిర్మించుటకు లక్ష రూపాయల విరాళాలు సేకరించిన సందర్భంలో, మంత్రి శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు 14 తేదీ ఆ గ్రామంపోయి ఆ దాతల సందర్శించి అభినందించి, నిర్వాహకులను ప్రోత్సహించి, గ్రామస్తుల యీ స్వయంకృషికి తన సానుభూతి సహకారాల్లెప్పుడూ వుండగలవని వాగ్దానంచేసి వచ్చారు. కోవూరు సమితిఅధ్యక్షుడు శ్రీ కోడూరు శ్రీనివాసులురెడ్డి, పరిషత్తుచేర్మెన్ శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి ప్రభృతులు ఈ అభినందనకార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు.

శ్రీ పొన్నలూరు రామచంద్రారెడ్డి, శ్రీ రేబాల బలరామరెడ్డి, శ్రీ ఉగ్గుమూడి శేషురెడ్డి, శ్రీ తంబిరెడ్డి సుబ్బరాఘవరెడ్డి, శ్రీ మేనకూరు ఆదిశేషారెడ్డిసోదరులు, శ్రీ బెజవాడ సుబ్బరామరెడ్డిసోదరులు, శ్రీ పూండ్ల పోలారెడ్డిసోదరులు, శ్రీ అకపాల రామరెడ్డి, శ్రీ అకపాల వెంకటరెడ్డి, బండి రమణారెడ్డి-విడవలూరు; శ్రీ బివ్వసంట వెంకటరెడ్డి, అకపాల కుటుంబాలు-పార్లపల్లి; తన తండ్రిపేరుతో శ్రీమతి అకపాల వెంకటసుబ్బమ్మ (సుబ్బారెడ్డిగారి సతీమణి)-శ్రీనివాసపురం- వీరు 6 వేల రూపాయలఖర్చుతో తలాఒకగది నిర్మించి యిచ్చుటకు వాగ్దానంచేసారు. వీరుగాక మరొక 30 వేల రూపాయల విరాళాల వాగ్దానంగూడా జరిగింది.

ఈ సత్కృషిలో శ్రీ పొన్నలూరు రామచంద్రారెడ్డి, శ్రీ ఉగ్గుమూడి శేషురెడ్డి, శ్రీ మేనకూరు సుందరరామరెడ్డి ప్రభృతులు అత్యంత శ్రద్ధాసక్తులతో అవిరామంగాతిరిగి లక్షరూపాయల వాగ్దానాలను మూడు రోజులలో పొందడం ప్రశంసనీయం. స్థానికులైన వీరికృషికంటే చెప్పుకోదగింది, అభినందించదగింది పరాయివారైన డాక్టరు సి. రాధాకృష్ణారెడ్డిగారి కృషి, ప్రోత్సాహము. శ్రీ రాధాకృష్ణారెడ్డిగారు ఎచ్చట డాక్టరుగావున్నా అదే తన స్వస్థలంగా

—కొరవ 7 వ పేజీలో

టెండరు నోటీసు

కోవూరు తాలూకా, పెనుబల్లి పంచాయతీకి సంబంధించిన యీ క్రింద వివరించిన పనులకు 21-10-63 తేదీ సోమవారం మధ్యాహ్నము 3 గంటల వరకు సీల్డు టెండర్లు తీసుకోబడును.

పని వివరం:-	ఎస్టిమేటు మొత్తం	టెండరు ధరావతు
(1) కాళయకాగోల్లు, పెనుబల్లి పంచాయతీరోడ్డు 2/6 లో సిమెంటుపైపు కల్వర్టు కట్టుట.	రూ. 400/-	రూ. 20/-
(2) బలదారులు పడమటివీధిలో కట్టుట.	రూ. 1820/-	రూ. 95/-
(3) ,, దక్షిణపువీధిలో కట్టుట.	రూ. 2700/-	రూ. 135/-
(4) ,, నడింవీధిలో కట్టుట.	రూ. 2860/-	రూ. 145/-
(5) కాళయకాగోల్లు, పెనుబల్లి గ్రామంటి రోడ్డు 1/5 నుండి 3/0 వరకు మెటల్‌వేయుట.	రూ. 5000/-	రూ. 250/-

మిగత వివరములు:- పంచాయతీఆఫీసులో తెలుసుకోవచ్చును.

—దొడ్ల లక్ష్మీనర్సారెడ్డి,
ప్రెసిడెంటు - పెనుబల్లి పంచాయతీ.

CORPORATION BANK
is a
SAFE STOREHOUSE FOR YOUR SAVINGS.
Attractive interest rates are offered on Deposits.
For details, please contact your nearest Branch Agent:
The Canara Banking Corporation,
Regd. Office: UDIPI. Admn. Office: MANGALORE.

In the Court of the Subordinate Judge of CHITTOOR.

C. M. A. No. 33 of 1963.

(1) Pullareddigari Venkata Subba Reddi (2) Do Chowdi Reddi —Appellants.

(1) Pullareddigari Peddasubba Reddi (2) Do Sakunthalamma (3) Do Kempamma, minor by guardian P. Vasudeva Reddi —Respondents.

Notice to Respondents 2 & 3:-

R-2 Pullareddigari Sakunthalamma, wife of P. Narayana Reddi; R-3 Do. Kempamma, daughter of P. NarayanaReddi R-3 minor by guardian P. Vasudeva Reddi; Both are residing at Paidipalle, Pulivendala Tk., Cuddapah Dt.

Please take notice, that the appellants herein have filed the above appeal against the Order and decree dated 7-3-63 in I. A. No. 520/1962 in O. S. No. 24/1959 Madanapalle D. M. C., refusing to set aside the Exparte Decree passed against them and the L. Rs. of their deceased brother P Narayana Reddi viz., Respondents 2 & 3 herein; and that the appeal is posted to 5-11-63 for hearing, And that if you fail to appear in the above Court at 11 A. M. and urge your contentions, it will be heard exparte.

—C. Venkataramana Iyer
Appellants, Advocate.

స్థిరాస్తి యేలం

కాకినాడ డి. ము. కోర్టులో

O. S. 226/1958. E. P. 264/62.
వాది: సామర్లకోట మునిసిపాలిటీ.
ప్రతివాదులు: మానం సూర్యనారాయణరావు- వగైరా.

ఈనెంబరు డిక్రీ బాకీగాను, ఈదిగువ షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తి 29-10-63 తేదిన పై కోర్టువద్దట ఉ. 10 గం.కు వేలంవేయబడును.

1. కాకినాడ తా. సామర్లకోట సబు రి.లో చేరిన జగ్గమ్మగారిపేట గ్రామంలోని 14 వార్డులోవున్న 202 నెం. గల రేకుల కప్పువేయబడిన షెడ్డు, బంగారె పెంకుగల గది వగైరాలకు హద్దులు-

1 ప్రతి: రేకుల షెడ్డుకు [తూ] పెద్దాపురం రోడ్డు 74 అ.; [ప] 2 ప్రతికొంత, 14/200, 14/200A నెం. యిల్లు కొంత- 154 అ. [ద] 3 బటం కొంత, గొల్లల ఇల్లుకొంత- 74అ.; [ఉ] మున్సిపాల్టీతాలూకు మురుగు కాల్వ 154 అ.

2. ప్రతి: బంగారె పెంకుగదికి, స్థలంకు [తూ] పెద్దాపురంరోడ్డు 74 అ.; [ద] నేతి లక్ష్మీనారాయణ స్థలం 20అ.; [ప] 14/200 నెం. గల యిల్లు స్థలం 42 అ.; [ఉ] 1 వ బటం 19 అ.

3 ప్రతి: మరుగుదొడ్డి, ఖాళీస్థలం వగైరాలకు [తూ] 1 బటం 39 అ.; [ద] బిల్డు షెడ్డు 14/200A 39 అ.; [ప] సందు మార్గం 29 అ.; [ఉ] మున్సిపాల్టీతాలూకు మురుగుకాల్వ 29 అడుగులు.

సర్కారుపాట రూ. 4,000 లు.

-యం. సుబ్బారావు,
వాది అడ్వకేటు.

జమీన్ రైతు
సంవత్సరం చందా రు. 10-00
6 నెలలకు ,, 6-00
అంతకు తక్కువకాలమునకు పంపబడదు.

జిల్లాపరిషత్తు - నెల్లూరు

నెల్లూరు జిల్లాపరిషత్తులోను మరియు పంచాయతీ సమితులలోను పనిచేయుటకు ఈ క్రింద వివరించిన ఉద్యోగములకు 5-11-1963 తేదిలోగా దరఖాస్తులు కోరబడుచున్నవి. తగిన వయస్సు, విద్యార్హతలు గలవారే దరఖాస్తులు పెట్టవలయును. అట్టివారిని పిలిచినపుడు తమ స్వంత ఖర్చులతో జిల్లా సెలెక్షన్ కమిటీయెదుట హాజరు కావలయును. ఎన్నుకొనబడిన అభ్యర్థులు అవసరమయిన యెడల నిర్ణయింపబడిన శిక్షణ పొందవలసి యుండును.

దరఖాస్తులు సాదా తెల్లకాగితము (అరఠావుపైన) మీద ఈ క్రింది వివరములతో పంపవలయును.

“...” ఉద్యోగము కొఱకు దరఖాస్తు.

(1) దరఖాస్తుదారుని పూర్తి పేరు........................
(2) తండ్రిపేరు..............................
(3) ప్రస్తుత చిరునామా........................
(4) శాశ్వత విలాసము........................
(5) పుట్టినస్థలము—పుట్టినతేది........................
(6) విద్యార్హతలు........................
(7) కులము తరగతులు:- షెడ్యూల్డుకులములు, షెడ్యూల్డుజాతులు, వెనుకబడిన జాతులకు చెందియుండినవారి వివరములు మాత్రమే.
(8) గడచిన అయిదు యేండ్లలో అభ్యర్థి ఒక సంవత్సరముకంటే హెచ్చుగా నివసించిన ప్రదేశము - చిరునామా.
(9) యిదివరకు యేదయిన ఉద్యోగము చేసియుండిన యెడల వాటి వివరములు.
(10) దరఖాస్తుదారుని సంతకము........................

దరఖాస్తులు నెల్లూరు జిల్లాపరిషత్తు సెక్రటరీగారికి పంపుచూ కవరు పైభాగమున “ఫలానా ఉద్యోగముకొరకు దరఖాస్తు”అని విశదముగా వ్రాయవలయును. యోగ్యతాపత్రములు వగైరా నకళ్ళను బాధ్యతాయుతమైన అధికారిచే అటెస్టుచేయించి దరఖాస్తువెంట పంపవలయును. ఇంటర్వ్యూకాలములో అసలు యోగ్యతాపత్రములు (ఒరిజనల్సు) చూపవలెను. ఇంటర్వ్యూ తేదీలు తర్వాత తెలుపబడును. అర్హతలు, వయఃపరిమితి, ఇతర నిబంధనలు ఉద్యోగమునకు ఎదురుగా ఈక్రింద వివరింపబడినవి.

నెల్లూరు జిల్లాపరిషత్తు ఫండునకు ప్రతి దరఖాస్తుదారు రూ. 5/- లు (అయిదురూపాయలు) రుసుమును నెల్లూరుజిల్లాలో ప్రభుత్వ ఖజానాలలో చెల్లించి సదరు చలానాను దరఖాస్తుతో జతపరచి పంపవలయును. యితర జిల్లాలవారు మనియార్డరుద్వారాగాని - లేక యిండియన్ పోస్టల్ ఆర్డరుద్వారాగాని రుసుము పంపవలయును.

షెడ్యూల్డు కులములకు లేక షెడ్యూల్డు జాతులకు లేక వెనుకబడిన జాతులకు చెందిన అభ్యర్థులు పై ఫీజు చెల్లించనక్కరలేదు. పై మూడు తెగలకు చెందినవారికి వయఃపరిమితి అయిదుసంవత్సరములు పొడిగింపబడును. షెడ్యూల్డుకులములు, షెడ్యూల్డుజాతులు, వెనుకబడిన జాతులకు చెందినవారమని తెలుపుకొను అభ్యర్థులు ఇందుకు సంబంధించిన యిండిపెండెంటు కమ్యూనిటీ సర్టిఫికేటు తాలూకా తహశీల్‌దారు వద్దనుండిగాని లేక డిప్యూటీ తహశీల్‌దారువద్దనుండిగాని పొంది దరఖాస్తులతో జతపరచి పంపవలయును. పైన తెలిపినవిధముగా నుండని దరఖాస్తులు అంగీకరింపబడవు. ప్రభుత్వకచ్చేరీలలోగాని, స్థానిక సంస్థలలోగాని పనిచేయువారు ఆయాఆఫీసు అధికారుల ద్వారా సకాలములో పంపుకొనవలయును.

అసంపూర్తి దరఖాస్తులు, అవసరమయిన వివరములులేని దరఖాస్తులు, అటెస్టుచేయబడని సర్టిఫికేట్లుగల దరఖాస్తులు తహశీల్‌దారువద్దనుండిగాని, డెప్యూటీ తాసిల్దారువద్దనుండిగాని కమ్యూనిటీ సర్టిఫికేట్లులేని దరఖాస్తులు సకాలములో అనగా 5-11-1963 తేదిలోగాగాని, లేక 5-11-1963 తేదినగాని చేరని దరఖాస్తులు పూర్తిగా నిరాకరింపబడును. పై నిబంధనలకు యెలాంటి సడలింపులుండవు.

వరుస నెంబరు (1)	ఉద్యోగము పేరు (2)	జీతం స్కేలు (3)	వయఃపరిమితి 1-7-1963 తేదినాటికి (4)	విద్యార్హతలు ఇతర అర్హతలు (5)	కేటాయించబడిన ఉద్యోగముల ఖాళీలసంఖ్య (6)
(1)	లోయరు డివిజన్ గుమాస్తాలు	రు 80-4-100-5-150	18 సంవత్సరములు పూర్తియై 30 సం॥ లోగా వుండవలెను.	యస్. యస్. యల్. సి. లేక దానికి సరియగు పరీక్ష ప్యాసైయుండవలెను.	20
(2)	బి. టి, బి. యిడి. లేక యల్. టి. ఉపాధ్యాయులు				
	(ఎ) సైన్సు	రు 130-5-155-7½-200-10-250 పై స్కేలులో 145/- నుండి ప్రారంభించబడును.	18 సం॥లు పూర్తియై 55 సం॥లు మించకుండా వుండవలెను.	బి. ఏ. లో సైన్సుమెయిను లేక బి. యస్. సి. మరియు బి. యి. డి.	6
	(బి) లెక్కలు	డిటో	డిటో	బి. ఎ. లెక్కలు మరియు బి. యి. డి.	5
	(సి) సోషల్ స్టడీస్	డిటో	డిటో	బి. ఎ. లో హిస్టరీ లేక ఎకనామిక్సు మెయిను మరియు బి. యి. డి.	4
(3)	డ్రాయింగు టీచర్లు	రు. 80-4-100-5-150	డిటో	ఫ్రీహ్యాండ్ అవుట్ లైను మోడలు డ్రాయింగులో హైయ్యర్ గ్రేడు, టెక్నికల్ టీచర్సు సర్టిఫికేటు మరియు మూడవఫారము ప్యాసయి వుండవలెను.	20
(4)	డ్రిల్లు టీచర్లు (లోయరుగ్రేడు)	డిటో	డిటో	యస్. యస్. యల్. సి. లేక మెట్రిక్యులేషను ప్యాసయి ఫిజికల్ యెడ్యుకేషన్‌లో లోయరుగ్రేడు సర్టిఫికేటు గలవారు.	20
(5)	డ్రిల్లు టీచర్లు (హైయ్యరుగ్రేడు)	రు. 110-4-130-5-150-7½-180	డిటో	ఫిజికల్ యెడ్యుకేషను డిప్లొమా గలవారు లేక హైయ్యర్ గ్రేడు సర్టిఫికేటు గలవారు.	20
(6)	సెకండరీగ్రేడు టీచర్లు (ఎలిమెంటరీ స్కూళ్ళకు)	రు. 80-4-100-5-150	డిటో	సెకండరీగ్రేడు లేక సీనియర్ బేసిక్ ట్రైనింగులో పుత్తీర్ణులైనవారు.	50
(7)	గ్రేడు II తెలుగుపండితులు	రు. 80-4-100-5-135	డిటో	భాషాప్రవీణ లేక విద్వాన్ ఫైనలు పరీక్షలు ప్యాసైనవారు.	40
	డిటో	రు. 80-4-100-5-150	డిటో	డిటో మరియు పండిట్సు ట్రయినింగు లేక సెకండరీగ్రేడు ట్రయినింగు లేక హయ్యర్ గ్రేడు ట్రయినింగు ప్యాసయినవారు.	
(8)	గ్రేడు I తెలుగు పండితులు	రు. 130-5-155-7½-200-10-250	డిటో	భాషాప్రవీణ లేక విద్వాన్ ఫైనల్ పరీక్షలు ప్యాసైనవారు. మరియు ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి. లేక దానికి సమానమైన అర్హతలు గలిగి పండిట్సు ట్రైనింగు లేక సెకండరీగ్రేడు ట్రైనింగు పొందినవారు. లేక బి. ఏ. లో తెలుగు మెయిన్ ఉండి బి. యిడి. గాని లేక సెకండరీగ్రేడు ట్రయినింగుగాని ప్యాసై వుండవలెను.	2

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

5 గురు బిడ్డలతల్లి ఆత్మహత్య!

కోవూరు తాలూకా నార్తు రాజుపాళెం పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ పెన్నా వెంకట రామరెడ్డిగారి భార్య శ్రీమతి కొవల్యమ్మ (27) 11 తేది విషంపుచ్చుకోగా నెల్లూరు పెద్దాసుపత్రికి తీసుకరాబడి అచ్చట మరణించింది. ఆమెకు 5 గురు బిడ్డలట.

ఎంద్రిన్ త్రాగే ఆమె ఆత్మహత్య చేసుకొన్నట్లు తెలుస్తున్నది.

పచ్చని సంసారాలకు ఎంద్రిన్ తెస్తున్న ఈ ముప్పునుగూర్చి ఎన్నిపర్యాయములు హెచ్చరించినా, అనుదినం దీనివల్ల సంభవిస్తున్న చావువార్తలు అనేకంవస్తున్నా, దీని అమ్మకాన్ని, వాడకాన్ని క్రమబద్ధంచేసే సంకల్పంఇప్పటికీ ప్రభుత్వానికి కలిగినట్లు లేదు. ప్రతియింటిలో యిది వుండబట్టి, సులభంగా అందుబాటు కావడంవలన, తిరుగులేని చావు కాబట్టి, ఏమాత్రం స్వల్పవివాదం కలిగినా, తాత్కాలికోద్రేకంతో ఎంద్రిన్ త్రాగి ఆత్మపరిత్యాగం చేసుకోవడం జరుగుతున్నది. ఒక్కగ్రామంలో మంచి నీరుచేయకుండా పచ్చడివడ్డించిందని తన తల్లిమీద అలిగి, ఒక యువకుడు, ఎంద్రిన్ త్రాగి ప్రాణాలు తీసుకున్న సాధ్యశ్యం గూడా మాకుతెలుసు. మేమిదివరలో చెప్పినట్లు ఎంద్రిన్ ప్రతియింట వెలసిన మృత్యుదేవతగా వున్నది. జిల్లాలో నేడు జరుగుతున్న ఆత్మహత్యలలో నూటికి 99 పాళ్ళు ఈ ఎంద్రిన్‌వల్లనే వుంటున్నవి. జరుగుతున్న అనేక ఆత్మహత్యలు ఎక్కడికక్కడ సర్దుబాటవుతూ, బయటకు రావడంలేదు. అన్నీ లెక్కకువచ్చేట్టుంటే ఆ పరిస్థితి హృదయ విదారకంగా వుంటుంది.

ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం ఈ విషపు మందుల అమ్మకాన్ని, వాడకాన్నిగూడా క్రమబద్ధంచేసి, దీనికి బలియవుతున్న అసంఖ్యాకులైన అసంతృప్తి జీవులను, వారి కుటుంబాలను రక్షించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము.

మునిసిపల్ గరల్స్ హైస్కూలు: క్రొత్త ఉత్తర్వు!

5 వ ఫారంనుండి 6 వ ఫారంకు క్రమవిరుద్ధంగా ఉత్తీర్ణులు గావింపబడిన విద్యార్థినుల జాబితానుండి కె. ఇందిరమ్మ, పి. రాజేశ్వరి, బి. హేమంతలను తొలగించినట్లు తెలియజేస్తూ నెల్లూరు మునిసిపల్ గరల్స్ హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయిని 15 తేది ఒక వుత్తరువు పంపింది. రాష్ట్ర విద్యాశాఖాధికారి, ప్రాంతీయ విద్యాశాఖాధికారిణి ఆదేశాల మేరకు తానీవుత్తరువు పంపుతున్నట్లు ప్రధానోపాధ్యాయిని అందులో వుదహరించింది.

క్రమవిరుద్ధంగా ఉత్తీర్ణులు గావింపబడి, మూడు మాసాల అనంతరం ఆగస్టులో తిరుగా పరీక్షకు హాజరు కావలసిందిగా కోరబడిన 12 మంది విద్యార్థినులలో పై ముగ్గురుగూడా వున్నారు. ప్రస్తుతపు వుత్తరువునుబట్టి పై ముగ్గురు విద్యార్థినులు సక్రమంగావుత్తీర్ణులైనట్లువిద్యాశాఖ ఇప్పుడు అభిప్రాయ పడిందేమో తెలియదు.

తిరుగా పరీక్షకు హాజరు కావలసిందిగా జారీచేసిన వుత్తరువుపై, ఇందిరమ్మ, ప్రమీలమ్మ వగైరాల పక్షంగా ఇందిరమ్మ తండ్రియైన కలికి వీరారెడ్డి హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్ దాఖలుచేయడం, 20-8-63 తేది పై 12 మందికి తిరుగా జరుగవలసినట్లు నిర్ణయింపబడివుండిన పరీక్షలు నిలుపుదలచేస్తూ హైకోర్టు వుత్తరువుచేయడం, పరీక్షలు నిల్చిపోవడం; హైకోర్టులో ఆ పిటిషన్ విచారణలో వుండగనే, ఇప్పుడు ఆ 12 మందిలోచేరిన పైముగ్గురు విద్యార్థినులు ఆ జాబితానుండి తొలగింపబడడం జరిగింది.

కోర్టులోవున్న విషయాన్నిగూర్చి విమర్శించడం కోర్టు ధిక్కరణ క్రిందకు వస్తుంది. అందువల్ల దీనిపై అభిప్రాయాలు, విమర్శలు వెలిబుచ్చే అవకాశం లేదు.

పాత ధర్మకర్తల క్రొత్త నియామకం

నెల్లూరు మూలపేట మూలస్థానీశ్వర దేవస్థానం ధర్మకర్తలుగా శ్రీయుతులు ఎన్. ఎస్. కృష్ణమూర్తి, తుమ్మల వెంకటరామరెడ్డి, కొప్పర్తి సుబ్రహ్మణ్యశెట్టి, వేమిరెడ్డి అంకిరెడ్డి, శ్రీమతి మందా పెంచలమ్మ (హరిజన్) గారలు నియమింపబడినారు.

వీరిలో మొదటి ముగ్గురు పాతవారే. ఈ నియామకంలో మరొక విశేషం జిల్లాలో ఒక హరిజన స్త్రీ ధర్మకర్తగా నియమింపబడడం యిదే ప్రథమం. ఇందులో గమనించదగిన మరొక అంశం ఈ ఐదు మందిలో ఇద్దరు (కృష్ణమూర్తి, అంకిరెడ్డి) న్యాయవాదులు గావడం.

వెందోడుహత్య

గూడూరు తాలూకా వెందోడు హరిజన బాలుడు గోను అల్లయ్య (వయస్సు 12 సం.)ను, మరొక 16 ఏండ్ల హరిజన యువకుడు నగ్గం అప్పయ్య గసిక కర్రతో బీజాలు పొడిచి చంపి, చెరువులో పారవేశాడని, సాయంకాలం ఆ బాలుని తల్లిదండ్రులు అడుగగా సదరు అప్పయ్యే చెరువులోవున్న అల్లయ్య శవాన్ని చూపించాడని తెలుస్తున్నది. పెద్దవాళ్ళ మధ్యవున్న మనస్పర్థలు ఈబాల హత్యకు కారణమా అని గ్రామంలో అనుమానింపబడుతున్నది. అప్పయ్య గూడూరు పోలీసుచే అరెస్టు గావింపబడి రిమాండుకు పంపబడినాడు.

"భారతవీరులు"

శ్రీ గ్రిద్దలూరు గోపాలరావు రచించిన ఈ దేశభక్తి ప్రబోధిత నాటిక, కలెక్టరు శ్రీ రాజగోపాల్ సమాదరంలో, 20-10-63 తేదిసా. 6-30 లకు నెల్లూరు టవున్ హాలులో ప్రదర్శింపబడుతుంది. ఉచిత ప్రదర్శనం. అందరూ చూడవచ్చు.

కనకమహల్ కొట్లాట

12 తేది సాయంకాలం బుకింగ్‌వద్ద వచ్చిన పేచీ, కొట్లాటగా తయారై, కర్రలు సోడాబుడ్లు స్వైర విహారంచేసి, శ్రీ తేరే రాయప్ప మనుషులకు దెబ్బలు తగిలి; కాంతారావుగారి కనకమహల్, వారిఇల్లు దాడులకు గురికావడం జరిగిందట. సమయానికి పోలీసువచ్చి సర్దుబాటు చేయకపోతే, కొట్లాట రైటింగుగా మారి వుండునంటారు. ప్రారంభమైంది బుకింగ్ వద్ద పేచీయే అయినా; అందులో క్రమంగా రాయప్ప-కాంతారావు వ్యక్తిగత స్పర్థలు, టవునులో రగులుకుంటున్న 'పెకింగ్' 'మాస్కో' ద్వేషాలు గూడా ప్రవేశించాయేమో మనకు తెలియదు. ఒక ఖ్యామేడు మాత్రం ఇందులో పార్టీని ప్రవేశ పెట్టకండి అంటాడు.

ఏమైనా కనకమహల్‌లో ఇలాంటి దుస్సంఘటనలు తరచు జరుగుతున్నవి. ఒకసారి ఒక జర్నలిష్టుమీద దౌర్జన్యం జరిగింది. ఇంకొకసారి ఆ థియేటర్‌కే సంబంధించిన ఒక సినిమా పుస్తకాలు అమ్మే యువకుని కొట్టి, అతని తల వికృతంగా గొరిగి పంపడం జరిగింది. మధ్యమధ్యలో ఇలాంటి సంఘటనలు అనేకం జరుగుతున్నవి. ఇప్పుడు ఒక వ్యక్తిని లోపల నిర్బంధించడం, దానిపర్యవసానంగా ఇంత కొట్లాట జరగడం సంభవించింది. ఏఇతర సినిమాహాలువద్ద జరుగని సంఘటనలు ఈ ఒక్క తమ హాలువద్దనే ఎందుకుజరుగుతున్నవో కనకమహాల్ యజమానులు పరిశీలించుకోవడం బాగుంటుంది. తప్పు యితరులదైనా, వ్యాపారస్తులైనవారు, జాగ్రత్త వహించడం అవసరం. శాంతిని కాపాడుట, అక్రమాలను నిరోధించుటలను ఈ థియేటర్ యజమానులు పోలీసుకు అప్పగిస్తే, ఇలాంటి గొడవలకు అస్కారముండదని మా అభిప్రాయం.

లక్ష్మీపురం దొంగ

14 తేది మధ్యాహ్నం 1 గంట సమయంలో ఒకదొంగ శ్రీ బత్తేపాటి సుబ్బారెడ్డియింట్లో దూరగా, అప్పుడే పట్టుకొని సవాయిపేట పోలీసుకు అప్పగిస్తే, వాళ్ళు ఆ విషయంలో శ్రద్ధచూపకపోగా, తనను కొట్టినట్లు ఆ దొంగవద్ద స్టేట్‌మెంటు తీసుకున్నారని, శాంతిభద్రతల రక్షణలో ఈ స్టేషన్ ఈవిధంగానే వ్యవహరిస్తున్నదని ఒక ఆరోపణ. ఆ విషయం తర్వాత విచారిద్దాం. ఈదొంగకు సంబంధించిన కేసును మాత్రం సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరుగారు విచారిస్తున్నారట.

గూడూరు కేసులో జీవితఖైదు

17-7-63 తేది గూడూరులో వాచిళ్ళ గురునాథంరెడ్డిని హత్యచేసాడని అతని తమ్ముడు వాచిళ్ళ చిన్నస్వామిరెడ్డిపై మోపబడిన నేరాన్ని అడిషనల్ జిల్లాసెషన్సుజడ్జి శ్రీ ఎం. బి. పి. మూర్తిగారు విచారించి, ముద్దాయికి జీవితఖైదు విధిస్తూ, అతని వయస్సు 18 ఏండ్లేగనుక అతనిని బాల నేరస్తుల స్కూలుకు పంపవలసిందిగా సిఫారసుచేస్తూ, 13 తేది తీర్పుచెప్పారు.

ప్రాసిక్యూషను శ్రీ కొండా రామచంద్రారెడ్డి, ముద్దాయికి ప్రభుత్వ నియమిత న్యాయవాది శ్రీ ఎస్. రంగనాథం గారలు వాదించారు.

కార్యక్రమాలు

* జిల్లా జనసంఘ సర్వసభ్య సమావేశం 20 తేది సింగరాయకొండలో జరుగుతుందని, కార్యవర్గం యెన్నుకోబడుతుందని కార్యదర్శి ప్రకటన.

* జిల్లా ఫుట్‌బాల్ లీగు ఆటలపోటీలు 22 తేదినుండి వి. ఆర్. కాలేజి, సి. వి. యం. హైస్కూలు గ్రౌండ్సులో జరుగుతవని శ్రీ వేగూరు వెంకటప్పయ్యగారి ప్రకటన.

* 21 తేది సా. 5-30 గంటలకు టవున్‌హాలులో సి. ఎస్. ఆర్. సంతాప సభ జరుగుతుందని; శ్రీ ఇంటూరు వెంకటేశ్వరరావు ఉపన్యసిస్తారని, నెల్లూరు ఫిలింజర్నలిస్టులసంఘ ఆహ్వానం.

* కనుపర్తిపాడు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామి ఆలయంలో 18 నుండి 27 వరకు శరన్నవరాత్రిమహోత్సవాలుజరుగుతవట.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు	పుట్టి 1-2	410-00
తెల్లకేసర్లు		285-00
ఎర్రకేసర్లు		280-00
బి. కె. యం.		300-00

నీటిమట్టం

నెల్లూరు ఆనకట్ట పైన	1.30 అ.
సంగం ఆనకట్ట పైన	2.00 అ.

——

విడవలూరు హైస్కూలు

(5 పేజీ తరువాయి)

కావించి, ఆచ్చట ప్రజాసేవారంగంలో పూర్తి పాత్ర వహించి, అందరి ప్రేమాభిమానాలను చూరగొన్నవ్యక్తి. విడవలూరులో గూడా శ్రీ రాధాకృష్ణారెడ్డి అలాంటి అభిమానాన్నే పొందగలిగారు. గ్రామకక్షలతో సంబంధంలేని వ్యక్తిగా, ఇరువర్గాల అభిమానం గలిగిన వ్యక్తిగా, హైస్కూలు భవన నిర్మాణ నిధి సేకరణలో గణనీయమైన సేవజేసారు.

——

1	2	3	4	5	6
(9)	ఉర్దూ టీచర్లు (హయ్యరుగ్రేడు)	రు. 65-2-95	డిటో	ఉర్దూ ఎలిమెంటరీగ్రేడ్ ప్యాసైయుండాలి.	5
(10)	ఉర్దూ టీచర్లు (సెకండరీగ్రేడు)	రు. 80-4-100-5-150	డిటో	ఉర్దూ సెకండరీగ్రేడు ప్యాసైయుండవలెను.	5
(11)	మెటర్నిటీ అసిస్టెంటు (యస్. ఆర్. ఆయుర్వేద డిస్పెన్సరీలలో)	నెలసరి రు. 50/- మాత్రము	18 సం॥లు పూర్తియై 45 సం॥లు లోపల వుండవలెను.	గవర్నమెంటు మంత్రసానుల డిప్లొమా మరియు ఆంధ్ర నర్సుల మంత్రసానుల కౌన్సిల్ రిజిష్ట్రేషను సర్టిఫికేట్లను పొంది యుండవలెను.	10
(12)	కమర్షియల్ ఇన్‌స్ట్రక్టర్లు	రు. 110-4-130-5-150-7½-180	18 సం॥లు పూర్తియై 55 సం॥లు మించకుండా వుండవలెను.	కమర్షియల్ సబ్జక్టులలో హయ్యర్‌గ్రేడు మరియు టెక్నికల్ టీచర్ల సర్టిఫికేటు.	2
(13)	సెక్రటేరియల్ అసిస్టెంటు	రు. 130-5-165-7½-200-10-250	డిటో	బి. కాం. లేక డి. కాం. మరియు షార్టు హ్యాండు, టైపురైటింగు మరియు టీచర్సు ట్రయినింగు పొందియుండవలెను.	2

—పి. మల్లికార్జునం—సెక్రటరీ.

ఎన్నికాధికారి జాధవే

(సొంతటి విలేకరి)

ఇలాంటివారికోవకు చెందిన ఒక అనంతపుర మాజీమంత్రి వర్గీయుడు సంజీవరెడ్డి గారి "నియంతృత్వ పోకడల ప్రతిఘటన" అనేమిషతో ఎన్నికలకు తొడ చరిచారు.

రాష్ట్రంలో యెన్నికలు జరగవలసిందే. అయితే అవి 'గారడీ' యెన్నికలుగా వుండరాదుగదా! గారడీ మాంత్రికుడుగా మారిపోయినాడనంటే జాధవ్ అధ్వర్యంలో యిక్కడ యెన్నికలు జరగడానికి వీలులేదని శ్రీ బ్రహ్మయ్యగారు చాలా గట్టిగా వున్నారు. జిల్లా రిటర్నింగ్ ఆఫీసర్ల, పి. ఆర్. ఓ.ల నియామకం విషయంలో మెజారిటీని త్రోసివేసి, మైనారిటీకి పట్టాభిషేకం జరపాలనే దురాలోచనతో ఆయన ఎన్నికల ప్రాథమిక తంతునంతా నడిపారని పి సి సి వర్గీయులవాదము. అందువల్ల ఆయన్ను తొలగించి, స్వేచ్ఛాయుతంగా యెన్నికలు జరపాలని వారికోరిక.

అట్లే బన్సీలాల్ కొట్టివేసిన సభ్యత్వం వ్యవహారం లాల్‌బహదూర్‌ను త్రోసిరాజని, వర్కింగ్ కమిటీ పూర్వానుమతిలేకుండా సంజీవయ్య పేరుతో జగన్నాథ చంద్రిశే జరిపిన తంతును గుర్తించరాదనీ వారంటారు. ఈ రెండూ యిట్టే సమస్యలుగా వుండగా, యెన్నికలు జరగటం అసంభవముహూర్తమే కాగలదు.

మంగళవారంనాడు బెంగుళూరు వెళ్తూ యిక్కడ విమానాశ్రయంవద్ద విలేఖరులతో మాట్లాడుతూ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులుగావున్న శ్రీ సంజీవయ్యగారు మూడు విషయాలను స్పష్టపరిచారు.

అవి: (1) తులసీదాస్‌జాధవ్ పి.ఆర్.ఓ. గానే వుంటారు. (2) బన్సీలాల్ తీర్పు న్యాయమే. దాన్ని వర్కింగ్‌కమిటీ రద్దు చెయ్యలేదు. (3) ఎన్నికలు తొందరలోనే జరుగుతాయి. ఈ యెన్నికలకు సంబంధించిన వివాదాలను లాల్‌బహదూర్ బదులు భావన్ తీరుస్తారు.

వర్కింగ్ కమిటీ తీర్మానానికనుగుణ్యంగా వెంటనే యెన్నికల కార్యక్రమం ప్రారంభించవలసిందిగా ఎ ఐ సి సి వారు జాధవ్‌కు, పిసిసికీ వ్రాశారని తెలుస్తోంది.

ఇక ఆ ఉత్తరం చేతబట్టుకొని జాధవ్ యిక్కడకు యేక్షణానైనా రావచ్చును. వచ్చి బ్రహ్మయ్యగారితో సంప్రదించి ఎన్నికల కార్యక్రమం నిర్ణయించవలసివుంది.

అక్కడే వారిరువురి మధ్య పేచీ రావచ్చును. డి. ఆర్. ఓ. లు, పి. ఆర్. ఓ. ల నియామకం విషయంలో డి సి సి, పి సి సి లను సంప్రదించి, మెజారిటీ అభిప్రాయాలను గౌరవించేట్లయితేనే తాను సహకరించడం సాధ్యమవుతుందని శ్రీ బ్రహ్మయ్యగారు నిక్కచ్చిగా జాధవ్‌కు చెప్పివేయవచ్చును.

దాంతో కథ రక్తికట్టుతుంది. ఆ తగాదాను, వర్కింగ్‌కమిటీ అభిమతానుసారం శ్రీ భావన్ పరిష్కరించవలసి వుంటుంది.

అది సుముఖంగా పరిష్కారమై అంతా సవ్యంగా నడిస్తేసరి; లేకుంటే నష్టపోయేవారు తమ తాలూకు యేదోఒక క్రియాశీల సభ్యుని కోర్టుకెక్కించి స్టే ఆర్డరు తెప్పించుకోవచ్చును.

నవంబరు, డిసెంబరు నెలల వరకు ఈ విధంగా ఎన్నికలు ఆగిపోతే, ఆ తర్వాత "అవరం పొర్కలాం" అధ్యక్షుని మధ్యవర్తిత్వంతో క్రొత్తవాతావరణంలో యెన్నికలు ప్రారంభం కావచ్చును.

కాబట్టి యెటుతిరిగిచూచినా ఈ రెండు నెల్లో ఇక్కడ జాధవ్ చేతిమీదుగా ఎన్నికల 'గారడీ'నిమాత్రం మంత్రివర్గీయులు సాగనీయకపోవచ్చును.

—మా హైదరాబాదు విలేకరి.

నెర్వీటాల్
నరములు బలహీనత -
- రక్తపుపోటుకు

బంగారము, మంచిముత్యములు మొదలగు విలువగల భస్మసంపుటిచే తయారుచేయబడినది. ఎట్టి నరముల బలహీనతనైననూ హరించి, రక్కని దేహదారుఢ్య మొసగును. నిద్రాణ, నిస్సత్తువ, మలబద్ధకము, కాళ్లుతిత, తలతిరుగుట, పాలిపోవాలిక, కాళ్లు, చేతులు మంటలు, తిమ్మిరులు, చెవిలో ధ్వని, సరిగా నిద్రపట్టకుండుట, గుండెదడ, రాత్రుల నష్టము మొదలగువాని నన్నిటిని నిర్మూలించి, మంచికాంతిని, మనోల్లాసమును కలిగించుటలో దీనితో మించిన ఔషధము మరొకటి లేదు.

8 ఔ॥ సీసా 5-75 న. పై.

ఇండియన్ మెడిసిన్ హౌస్
విజయవాడ

బ్రాంచీలు: రాజవీధి - నెల్లూరు.
రాజవీధి - గూడూరు.
బజారు వీధి - నాయుడుపేట.

విటా-అశోక
స్త్రీలపాలిటి వరప్రసాదిని

శ్వేతరక్త ప్రదరము - బుతు శూలలు - బుతుబద్ధము - నడుముపోప్పి - నిద్రలేకుండుట - బలహీనత - మున్నగు గర్భాశయ వ్యాధుల పోగొట్టి ఋణి గ్యారంటీగా పనిచేయును.

6 ఔన్సుల సీసా రూ. 2-50
12 .. రూ. 4-50

సి. ఆర్. గోపాల్,
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు.

గుండెమడకల
గ్రామ పంచాయతీ కోర్టులో
(ఉదయగిరి తాలూకా, నెల్లూరుజిల్లా)
S. C. S. No. 2 of 1963.

బొమ్మ పెదనర్సారెడ్డి - నల్లగొండ—వాది
అకుల వెంకటయ్య S/o పెదవెంగయ్య, నల్లగొండ ... —ప్రతివాది.

యీ నెంబరువాది వాగు ద్రవ్యం బాకీ రాబట్టుకొనుటకు దావా వేసి యున్నాడు. మీకు ఆక్షేపణయున్న యెడల 22-10-63 తేది పగలు 11 గంటకు పై కోర్టుకుహాజరై తెలుపుకోవలయును.

—సి. చెంచురామయ్య - ప్రెసిడెంటు.

నూజివీడు ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో
O. S. 82 of 61. E. P. 72 of 63.
లావు హనుమాయమ్మ —డిక్రీహోల్డరు.
(1) లావు వెంకటేశ్వరరావు (2) యీ. తిరుపతమ్మ —జెడ్జిమెంటు డెటర్సు.

యీ నెంబరు డిక్రీబాకీ రాబట్టుటకు J. D. Rs. తాలూకు దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని హైకోర్టువారు 18-11-63 తేదిన పగలు 11 గంటల లగాయతు యాలము వేయబడును.

— షెడ్యూలు —

కృష్ణాజిల్లా, నూజివీడు సబరిజిష్టరీ యిలాకా, రామేపల్లిగ్రామంలోని J. D. Rs. తాలూకు యీ డిక్రీబాకీ ప్రథమహామీగల్గి వేలము కాబోయే ఆస్తివివరము:-

సర్వే నెం. 1 రు, యు 13—00 సెంట్లు మెర్క మామిడితోటకు హద్దులు:- [తూ] రామేపల్లిహోవు బళ్ళదారి [ప] మొవ్వ శేషయ్యగారి భూమి [ద] లావు రత్తయ్యగారి మామిడితోట కొంత - యినగళ్ళ నాగయ్య భూమి కొంత [ఉ] లావు వెంకయ్య మామిడితోట.

—సర్కారుపాట రూ. 1300/- లు.
—వల్లభనేని పూర్ణచంద్రరావు హాజరు, డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

వ్యవసాయ విద్య

(4వ పేజీ తరువాయి)

ఇక్కడ ఇచ్చే శిక్షణ ప్రధానంగా సిద్ధాంత పరమయినదిగానే ఉంటున్నది. వ్యవసాయదారులు యదార్థంగా ఎదుర్కోవలసివస్తున్న సమస్యలు ఏమిటో యీ సంస్థలకు బోధపడటంలేదు.

కనుకనే, మనదేశంలో వ్యవసాయ శిక్షణా కార్యక్రమాన్ని విశ్వవిద్యాలయాల విద్యాసంఘం పరిశోధన, విద్యావిషయాలకు సంబంధించిన భారత అమెరికా ప్రతినిధులబృందం, సమాజాభివృద్ధి వ్యవహారాల సంస్థవంటి ముఖ్యమయిన సంస్థలు విమర్శించాయంటే వింత ఏమీలేదు. ఈ రంగంలో ప్రత్యేకప్రజ్ఞులు పనిచేస్తున్న పద్ధతినిబట్టే వారు ఆ విధంగా విమర్శించారు. శిక్షణకార్యక్రమాలను కూలంకషంగా మార్చి పునర్వ్యవస్థీకరించక పోయినట్లయితే, రైతాంగానికిగల అవసరాలు తీర్చడానికిగాని, వ్యవసాయోత్పత్తిని బాగా చెప్పుకోతగినంతగా పెంచాలి అని యీ దేశంలో నిర్ణయించుకున్న లక్ష్యాన్ని సాధించడానికిగాని వీలుండదని వారంతా ఏకగ్రీవంగా అభిప్రాయం వెలిబుచ్చారు.

వ్యవసాయక విశ్వవిద్యాలయం

అమెరికాలో ఉన్న మోస్తరు వ్యావసాయిక విశ్వవిద్యాలయాలంటూ ఏర్పడితే అందుబాటులో వున్న సాధనసంపత్తితోనే వ్యవసాయరంగాన్ని తగినంత హెచ్చుగా అభివృద్ధిపరచడానికీ, యువజనులకి మెరుగయిన శిక్షణ ఇవ్వడానికీ అవకాశం ఏర్పడుతుంది. దేశఆర్థికాభ్యున్నతికీ, ప్రజాజీవన ప్రమాణాలు పెరగడానికీ, అలాంటి విశ్వవిద్యాలయం కార్యశ్రద్ధ వహిస్తుంది. ఇక్కడ బోధించే విషయాలూ, అనుసరించే శిక్షణా కార్యక్రమంకూడా రాష్ట్ర అవసరాలను దృష్టిలో ఉంచుకునే తయారవుతాయి. విద్యార్థుల శక్తిసామర్థ్యాలను అంచనా వేయడానికి కూడా అనువయిన విగా ఉంటాయి.

ఈ ఏర్పాటును భారత ప్రభుత్వం ఆమోదించింది. మూడవ ప్రణాళికాకాలంలో అలాంటి విశ్వవిద్యాలయాలు ఎనిమిది ఏర్పాటయ్యేందుకు సొమ్ము సమకూర్చింది. వీటిలో నాలుగు ఉత్తరప్రదేశ్, పంజాబ్, రాజస్థాన్, ఒరిస్సా రాష్ట్రాలలో అప్పుడే పని ప్రారంభించాయికూడా. ఆంధ్రప్రదేశ్, మైసూరు, మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రాలలో వ్యవసాయిక విశ్వవిద్యాలయాలను నెలకొల్పేందుకు తగిన శాసనాలు చేస్తున్నారు. పశ్చిమ బెంగాల్ లోని కల్యాణి విశ్వవిద్యాలయాన్ని త్వరలోనే వ్యావసాయిక విశ్వవిద్యాలయంగా మారుస్తారని అనుకుంటున్నారు.

అమెరికాలోని 'ఫలాని' సంస్థ మన దేశంలోని 'ఫలాని' సంస్థకి సహాయం చేయాలి అంటూ కుదుర్చుకున్న ఒప్పందం ద్వారా ప్రతి మండలంలోనూ విడివిడిగా కళాశాలలుకాకుండా, వ్యావసాయిక విశ్వవిద్యాలయాలను అభివృద్ధిపరచేందుకు అమెరికా సహాయం ఇప్పుడు లభిస్తున్నది. ప్రతి రాష్ట్రంలోనూ గూడా వ్యవసాయ విద్యా వ్యవహారాలు చూసి అక్కడి రైతాంగానికి అవసరం అయిన సహాయ సహకారాలు కలుగజేసేందుకై క్రమేణా ఒక వ్యావసాయిక విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పాటవుతుందని భావిస్తున్నారు.

వ్యవసాయ సంబంధమయిన సంస్థలు అన్నీ సమన్వయపూర్వకంగా పని సాగించడం అవసరమన్న దృష్టితో నే యీ రంగంలో ఉన్నతస్థాయి సంస్థలు ఏర్పాటయినాయి.

భారత వ్యవసాయ పరిశోధనా మండలి

భారత వ్యవసాయ పరిశోధనామండలి దానికి చెందిన వ్యావసాయిక విద్యా విషయాల బోర్డుయమండలికూడా 1962 వ సంవత్సరంనుండి యీ దేశంలో వ్యావసాయిక విద్యను పెంపొందించే నిమిత్తం కృషిచేస్తున్నాయి. దేశం అంతటా కూడా ఒకేస్థాయిన వ్యావసాయిక విద్యాబోధన జరిగేట్లు చూడడానికై ఇందుకు సంబంధించిన వివిధ కార్యక్రమాలను యీ సలహాసంఘ సమన్వయపరుస్తుంది. ఈ పరిశోధనామండలి సంవత్సరానికి ఒకసారి సమావేశం జరుపుతూ ముఖ్యమయిన సమాచారాన్ని వివిధ ప్రాంతాలవారికి అందజేస్తూ ఉంటుంది. వ్యావసాయిక విద్యాబోధన విషయంలో అనుసరించదగిన విధానాలనుగురించి రాష్ట్రప్రభుత్వాలకు సలహాలిస్తుంది.

ప్రతిభావంతులై ఉండి ధనసహాయం అవసరమయిన విద్యార్థులు మరింత ఎక్కువమంది వ్యవసాయ పశువైద్య శాస్త్రాలు అభ్యసించేట్లు ప్రోత్సహించడానికని ఇటీవలే యీ సంస్థ మొత్తం 200 మందికి ఉపకారవేతనాలు ఇవ్వాలని తీర్మానించింది. పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ విద్యార్థులు 50 మందికికూడా నగదు రూపేణా పారితోషికాలు ఇవ్వాలని నిశ్చయించింది. ప్రయివేటు వ్యవసాయ కళాశాలలలో బోధనా సదుపాయాలను మెరుగుపరచడానికి వినియోగపడేందుకుగాను ప్రస్తుత ప్రణాళికా కాలంలో 40లక్షలరూపాయలు ఈసంస్థకు అప్పగించడమయింది. విశ్వవిద్యాలయాలకు అనుబంధంగా పనిచేస్తున్న వ్యవసాయ కళాశాలల్లో విద్యాబోధనా పాటవాన్ని మెరుగుపరిచేందుకుగాను నిరంతరం కృషి చేస్తూండడానికై సమీక్షా బృందాలంటూ నియమించడంద్వారా విశ్వవిద్యాలయాల ద్రవ్య సహాయక సంస్థవంటి విద్యావిషయిక సంస్థలు యీ భారత వ్యవసాయ పరిశోధనామండలితో సహకరిస్తున్నాయి కూడాను.

(కాపీరైట్:-ఇండియా న్యూస్ అండ్ ఫీచర్ ఎలయన్స్).

ఇతర జిల్లాలు

(4వ పేజీ తరువాయి)

సందున, భూములను మాగాణిగా దిద్దుకో లేకున్నారని చెప్తూ, వీరు ప్రభుత్వ సహాయాన్ని అర్థించారు.

సాగుకు సిద్ధంగా వుండే మాగాణి భూములు కలిగి, మాగాణి సేద్యానికి అలవాటు బడి, ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు కావాలని మొరపెట్టుకొనే వారివంక చూచేవారులేరు. వుపయోగించుకునే రైతులు, వుపయోగపడే భూములు లేకపోయినా, కొండలోతి దొడ్ల ముందే ప్రాజెక్టులు కట్టి, ధనాన్ని సిబ్బందినిగూడా వృధాచేస్తున్నారు. తక్షణ పలితాలనిచ్చే స్కీములనుగాకుండా, ప్రాంతీయ తదితర అభిమానాలతో ప్రాజెక్టులను ప్రసాదించడంవల్లనే మన ప్రణాళికలవల్ల చేకూరవలసిన ఫలితాలు చేకూరక, నిస్పృహ నిరాశలు పెరుగుతున్నవి.

వెనుకబడిన అదిలాబాద్ జిల్లాలో కొంత ప్రాజెక్టును కట్టించేందుకు ఎవ్వరూ ఈర్ష్య చెందరు. కాని ప్రభుత్వ విధానం ప్రాంతాలవారీగా ప్రాజెక్టులను పంచడంగా గాక; తక్షణం సత్ఫలితాలనిచ్చే వాటికిగూడా ప్రాధాన్యమిచ్చేదిగా వుండాలనేది మా అభిప్రాయం.

తిరుపతికి మరొక అధికారి

తిరుపతి దేవస్థానాల ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు శ్రీ చెలికాని అన్నారావు 1964 జనవరి 8 తేదీ రిటైర్ కాబోతున్నారు. సాధారణ పరిస్థితుల్లో అయితే వారి వుద్యోగ కాలం పొడిగించబడే అవకాశముండేదేమోగాని, నేడు వారిపట్ల ముఖ్యమంత్రి వైఖరిని బట్టి, ఆ అవకాశం లేకుండాపోయింది.

శ్రీ అన్నారావు రిటైర్ అయ్యేలోగా, దేవస్థానపాలనా వ్యవహారాలను ఆకళింపు చేసుకొనుటకు మరొక అధికారిని యిప్పుడే నియమించుటకు ప్రభుత్వం తలపోస్తున్నది. ప్రస్తుతం రివిన్యూశాఖ కార్యదర్శిగావున్న ముఖ్యమంత్రి మండలియుడైన శ్రీ నారాయణశెట్టిని స్పెషల్ ఆఫీసరుగా నియమించి, శ్రీ అన్నారావుగారి వుద్యోగ విరమణానంతరం, వీరినే ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరుగా నియమిస్తారని పత్రికలలో ఒక వార్త వచ్చింది. కాని, శ్రీ నారాయణశెట్టిగారి నియామకవార్త యదార్థంగాదని దేవాలయాల మంత్రిణి శ్రీమతి సదాలక్ష్మిగారు ప్రకటించారు. వ్యక్తి ఎవరైనా, శ్రీ అన్నారావుగారి స్థానంలో ఒక ఐ. ఏ. ఎస్. ఆఫీసరు నియమించ బడడమనేది ఖాయంగా వున్నట్లున్నది.

. . .

శ్రీ అన్నారావుగారి హయాంలో తిరుపతి దేవస్థానాలు ఎంతో అభివృద్ధిచెందాయి; వాటి ఆదాయం ఐదారురెట్లు పెరిగింది; యాత్రికుల సౌకర్యాలు జనుమడించాయి. ఎగువతిరుపతి ఒక భూలోకస్వర్గంగా తయారైనది. చంద్రగిరిమార్గము వద్ద నెలకొల్పబడిన మండపము, పరిసరాల రామణీయకత చూడదగి వున్నది. తిరుపతి యాత్రికులకు అనేక మధురానుభూతి కల్గిస్తున్నది. ఈప్రదేశంలో శ్రీ అన్నారావు తన విరాళంతో నిర్మించి యిచ్చిన కాటేజి, కాటేజి లన్నిటిలోకి తలమానికంగా కనబడుతోంది.

ఒక దేవాలయాలేగాదు, దేవాలయాన్ని ఆధారం చేసుకున్న విద్యాసంస్థల అభివృద్ధిగూడా ముఖ్యమంత్రి, శ్రద్ధ చొరవల వల్లనే అయినా, శ్రీ అన్నారావు దేవాలయాల కార్యనిర్వహణాధికారిగా వున్నప్పుడనేది మరచిపోకూడదు. వీటి అభివృద్ధి స్వల్పమైనదైనా శ్రీ అన్నారావుపాత్ర వున్నదనేదిగూడా అంగీకరించక తప్పదు.

రెండుకోట్ల ఆదాయానికి చేరుతున్న దేవస్థానాల పరిపాలనఅంటే, సామాన్యమైనదిగాదు. ప్రభుత్వంలో ఎన్నిశాఖలున్నవో అన్నిశాఖలుగల పరిపాలనఅది. చిన్నరూపంలో అదొక ప్రభుత్వమనేచెప్పవచ్చు. అలాంటి గురుతరమైన కార్యభారాన్ని శ్రీ అన్నారావు ప్రశంసనీయంగా, సమర్థవంతంగా నిర్వహించారు. క్రొత్తగా ఈ స్థానంలో నియమించబడేవారు అన్ని విషయాలు ఆకళింపు చేసుకొనుటకే ఏండ్లు పూండ్లు పడుతుందేమోననిపిస్తుంది. ఏమైనా, ఏనాటైనా క్రొత్త వారు రాక తప్పదుగదా! అందువల్ల యిప్పటినుంచే మరొకరు తరిఫీదు పొందడం అవసరమే.

దేవస్థానాలను ఇంతగా అభివృద్ధిచేసి, తిరుపతి - తిరుమలైల రూపురేఖలే మార్చివేసిన శ్రీ అన్నారావునుగూర్చి, ఎందువల్లనో, ఇప్పుడు అపశృతులు వినిపిస్తున్నవి. తిరుపతిలో ఒకపూటవుంటే ఎన్నో వదంతులు చెవికి వస్తున్నవి. వీటి నిజానిజాలెంతో మనకు తెలియదు. కాని శ్రీ అన్నారావు పదవీ విరమణ, వారి సేవలకు తగిన సుహృద్భావ సంతోష వాతావరణంలో జరుగబోవడంలేదని అంటున్నారు.

. . .

గత పదిరోజులలో తిరుపతి కొండరోడ్డుమీద దేవస్థానం బస్సుల క్రిందపడి ఇరువురు మరణించారు. ఈ ప్రమాదాలలో ఒకటి మొన్న ఆదివారం జరిగింది. బస్సుల బ్రేకులు తప్పిపోయినందున ఈప్రమాదం జరిగిందంటారు. బస్సుకుగాని, బస్సులోని ప్రయాణీకులకుగాని నష్టంలేదు.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా పరిషత్తు ఆదర్శం

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా పరిషత్తు కార్యదర్శిగా పనిచేస్తూ హృద్రోగంతో హఠాత్తుగా మరణించిన శ్రీ ఎం. వి. సుబ్బారావు కుటుంబానికి, ఆ పరిషత్తు ఛైర్మన్ శ్రీ అల్లూరి బాపినీడు., తదితర సభ్యులు రూ 10,000 లు సేకరించి, పంచాయతీ రాజ్యం మంత్రి డాక్టరు చెన్నారెడ్డిగారి చేతి మీదుగా సహాయం అందించారు. ఉద్యోగ ధర్మాన్ని నిష్ఠతో, నీతి నిజాయితీలతో నిర్వహించిన శ్రీ సుబ్బారావు సేవలను అందరూ ప్రశంసించారు. శ్రీ సుబ్బారావు నిస్వార్థ సేవకు, వారి మరణానంతరం వారి కుటుంబ ఆర్థిక దుస్థితే తార్కాణమని, మంచి అధికారికి ఎప్పుడూ ప్రజలమన్నన వుంటుందనుటకు ఇది నిదర్శనమని మంత్రిగారన్నారు.

శ్రీ సుబ్బారావువంటి వుత్తమ అధికారుల కుటుంబాలకు ప్రజలేగాదు, ప్రభుత్వంగూడా వుచితరీతి సహాయపడినప్పుడే, ప్రభుత్వోద్యోగులు నిస్వార్థంగా, నీతిగా, నిజాయితీగా పనిచేయుటకు వీలుంటుంది. ఈ విషయంలో పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా పరిషత్తు, దాని ఛైర్మన్ శ్రీ బాపినీడుగారలు చూపిన ఆదర్శం అభినందనీయమైనది.

శ్రీ ఎం. వి. సుబ్బారావు డిప్యూటీ కలెక్టరు కాకముందు నెల్లూరులో తాసిల్దారు, హుజూర్ శిరస్తదారుగా పనిచేసినారు.

అవి - ఇవి

గుంటూరు హిందూ కళాశాల ప్రిన్సిపాలు, సర్వతోముఖ విద్యాపారంగతుడు, అందరి ప్రేమాభిమానాలను చూరగొన్న ఆదర్శవంతుడైన శ్రీ కోన్నకట్ల సుబ్బారావు తన 59 వ ఏట అకస్మాత్తుగా మరణించారు.

. . .

కాళహస్తి మునిసిపాలిటీ మొదటి ఛేర్మెన్ శ్రీ జయరామరావు 14 తేది మరణించారు. వారి వయస్సు 41 సంవత్సరాలు. కాళహస్తి మునిసిపాలిటీ కాకముందు పంచాయతీకి రెండుసార్లు అధ్యక్షునుగా ఎన్నుకోబడిన ప్రజాభిమాని శ్రీ జయరామరావు. వీరికి తల్లిదండ్రులు, భార్య, ఐదుగురు బిడ్డలు కలరు.

. . .

తూర్పు గోదావరిజిల్లా పరిషత్తు కార్యదర్శి శ్రీ త్రియంబకం, 53 ఏట, విశాఖ ఆస్పత్రిలో మరణించారు. అజాత శత్రువుగా అందరికీ అభిమాన పాత్రుడైన అధికారి.

పంచాంగం

నిజాశ్వయుజమాసము

అక్టోబరు 18 తేది మొదలు నవంబరు 16 తేదివరకు నిజాశ్వయుజమాసం.

వృష్టి

అక్టోబరు 12 తేది మొదలు నవంబరు 11 తేదివరకు శుక్రుడు పశ్చిమదిశ స్వాతి త్రయ సంచారము. ఇట్టి పర్జంతరియు మార్గం. సర్వత్రా సరసవర్షముండదు. అతివృష్టి, అనావృష్టి, వర్షముకన్న గాలి అధికముగాయుండి తగిన వృష్టియుండదు.

ధరలు-అరిష్టములు

5 శనివారములువచ్చుట, ధరలు నిలకడలేక దుర్భిక్షచిద్రాదులు కల్గుచుండును.

స్వాతికార్తె

అక్టోబరు 24 తేది రాత్రి 7-36 గం.కు స్వాతికార్తె ప్రవేశము.

అక్టోబరు తిథులు

19 శని	విదియ	రా.	8-13 గం.వ
20 ఆది	తదియ	రా.	10-06 గం.వ
21 సోమ	చవితి	రా.	11-50 గం.వ
22 మంగళ	పంచమి	రా.	1-40 గం.వ
23 బుధ	షష్టి	రా.	2-44 గం.వ
24 గురు	సప్తమి	తె.	4-05 గం.వ
25 శుక్ర	అష్టమి	తె.	4-56 గం.వ

— సిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

హీరోగానే చిత్రజగత్తులో ప్రవేశించి 'కేరక్టర్ ఆక్టర్' అనిపించుకున్న నటుడు

కీర్తిశేషుడు సి.ఎస్.ఆర్.

సినిమా పరిశ్రమకు గత కొద్ది రోజులుగా పీడపట్టినట్లుంది. గత నెలలో డాక్టర్ రాజారావు హృద్రోగంతో మరణించారు. ఈనెల 8వ తేదీ ఉదయం 11-15 కు సి.ఎస్. ఆర్. ఆంజనేయులు హఠాత్తుగా దేహయాత్ర చాలించారని తెలియ చేయటానికి విచారిస్తున్నాను.

సి. ఎస్. ఆర్. కు 56 సంవత్సరాలుంటాయి. ఆయనకు డయబిటీస్ వ్యాధి వుండేది. దాన్ని తగ్గించుకున్నారు. తర్వాత బ్లడ్ ప్రెషర్ వుండేది. దీనికోసం ఎప్పుడూ మందులు, ఇంజక్షనులు తీసుకుంటూనే వుండేవారు. 8వ తేదీ ఉదయం, ఆయన పెద్దకూతురు పూరి నుంచి వచ్చింది. ఆవిడతో కూర్చుని, కడపటి కూతురు వివాహ విషయమై ముచ్చటించుకుంటుండగా హఠాత్తుగా గుండెపోటువచ్చి, అలాగే మరణించారు.

ఈవార్త దావానలంవలె ఫిలిం పరిశ్రమలో వ్యాపించింది. వెంటనే, స్టూడియోల్లో షూటింగ్ కార్యక్రమాలు నిలిపివేయబడినవి. ఎన్. టి. రామారావు పన్నెండు గంటలకల్లా వచ్చి సి. ఎస్. ఆర్. భౌతిక దేహాన్ని చూచి, కుటుంబాన్ని పరామర్శించారు. అప్పటినుంచి రాత్రివరకూ తీర్థప్రజవలె సినిమా ప్రముఖులు, సి. ఎస్. ఆర్. శ్రేయోభిలాషులు వచ్చి శ్రద్ధాంజలి సమర్పించారు. జమున, అమెతండ్రి శ్రీనివాసరావు సాయంకాలం వచ్చారు. రాజనాల, కాంతారావు, సత్యనారాయణ, దర్శకుడు తిలక్, నిర్మాత జయదేవ్, డి. ఎల్. మొదలైనవారు, పత్రికాధిపతులు విచార వదనాలతో వాకిట నిలబడి పోయారు.

రాత్రి 9 గంటలకు సి. యస్. ఆర్ మృతదేహాన్ని శ్మశానవాటికకు తీసుకు వెళ్ళేందుకు డి. ఎల్. ఏర్పాటు చేశారు. తేనాంపేటలోని సి. ఎస్. ఆర్. ఇంటినుంచి త్యాగరాయనగర్ శ్మశానవాటివరకు పాదముద్రదాల్చిన ప్రజానసమూహం కదులుతూనేవుంది. రాజనాల, కాంతారావు, పద్మనాభంలుకూడా కొంతదూరం శవవాహకులైనారు. వారివెంట టి. వరలక్ష్మి, ఛాయాదేవి మొదలైన వారుకూడా వచ్చారు.

శ్మశానవాటికకు చేరేసరికి రాత్రి 10-15 అయింది. మృతదేహాన్ని క్రింద పెట్టేసరికి టి. వరలక్ష్మి బావురుమన్నది. భరణి రామకృష్ణ అంతకుముందే అక్కడికి చేరారు. శాస్త్రోక్తంగా మంత్రోచ్చారణ జరిగిన తర్వాత, సి. ఎస్. ఆర్. ను గురించి 'ఫ్యూనరల్ ఒరేషన్' జరిగింది. పత్రికా రచయితల తరఫున ఇంటూరి ప్రసంగించారు. పేకేటి, కె. వి. ఎస్. శర్మ, పద్మనాభం తదితరులుకూడా ప్రసంగించారు.

పేకేటి శివరాం సి. ఎస్. ఆర్ తో రేచుకాముడుగానటించారు. చిన్నతనంలో ఆయన చిన్ననాటి స్మృతులను నెమరు వేసుకున్నారు. పద్మనాభం, సి. ఎస్. ఆర్. తో 'తుకారాం'లో మాధవుని వేషం వేశారు. కె. వి. యస్. శర్మ మాట్లాడుతూ 'ఈ సంవత్సరం మద్రాసులో మార్లోర్ నిర్వహించే దవరా పోటీలకు సి. యస్. ఆర్.ను న్యాయనిర్ణేతగా ఉండమని కోరేందుకు ఈరోజు మధ్యాహ్నం రెండుగంటలకు వెళ్ళాలని, నేను, పేకేటి, రామినీడుగారు అనుకున్నాం. కాని ఆ సమయానికి ఆయన శవాన్ని చూస్తామని కలలో కూడా వూహించలేదు' అన్నారాయన.

ఆరుద్ర మాట్లాడుతూ 'శ్మశానవాటికలో ఉపన్యాసాలు మనకు సాంప్రదాయ సిద్ధమైనవికావు. అయినా మరణించినవారి గురించి నాలుగు మంచిముక్కలు చెప్ప

'శారద'

కోటం సహజం. ఈరోజు ఆయన మరణ వార్త విన్నదగ్గర్నుంచి, ప్రతివ్యక్తీ ఆయనతోవున్న సంబంధాన్ని పురస్కరించుకుని, ఏదో చెప్పుకుంటూనే వుంటారు. ఇంతమందిచేత మంచివాడనిపించుకున్న సి. యస్. ఆర్. ధన్యజీవి" అన్నారు.

ఉపన్యాసాలనంతరం సి. ఎస్. ఆర్. భౌతికకాయం అగ్నిదేవునికి ఆహుతి అయింది!!

అగ్నిదేవుడు నాలుకలు చాచుకొని ఉవ్వెత్తున లేస్తుంటే నాలో ఎన్నో పాత స్మృతులు వెల్లువికి వచ్చినవి. ఆప్యాయంగా నన్నాయన పిలిచేతీరు గుర్తుకువచ్చి కళ్ళు చెమ్మగిల్లినయ్. ఆయనను నేను తుది సారిగా చూచింది చందమామవారి '1972' సెట్లో. అప్పటికే ఆయనలో శివకళ పోయింది. వృద్ధాప్యం దాపురించింది. మృత్యుదేవత సమీపిస్తున్నదేమోననిపించిందికూడా!

ఈరోజు ఆయన చనిపోయినతర్వాత ఆయన్నిగురించి గొప్పగాచెప్పటం నాకు నచ్చటంలేదు. ఆంధ్ర ఫిలిం జర్నలిస్ట్స్ అసోసియేషన్‌వారు ఆయనను సన్మానించాలని తీర్మానించుకున్నారు. ఆ సన్మాన సభలో ఆయననుగురించి నాకు తెలిసింది చెప్పాలనుకున్నాను. కాని ఆ సన్మానసభ సంతాపసభగా మారిపోయింది. విధివైపరీత్యం!

సి. ఎస్. ఆర్. ఆంజనేయులు నిగర్వి. ఏ విషయాన్నైనా నిర్మొగమాటంగా చెప్పేవారు. అందుకే ఆయనదగ్గరకు నిర్మాతలు వెళ్ళాలంటే భయపడేవారు. ఒకర్ని మెప్పించడానికి ఇచ్ఛకం కబుర్లు చెప్పేవారుకాదు. అందుకే ఆయన నటించిన చిత్రాలు ఎన్ని శతదినోత్సవాలు చేసుకున్నా, ఏ శతదినోత్సవానికి ఆయనను ఆహ్వానించేవారుకాదు! శతదినోత్సవాల సందర్భమున ఆయన వెళ్ళాడంటే 'ఏం మాట్లాడుతాడో'నని నిర్మాతలకు భయమే! ఆయన లౌకికుడుకాదు. నియోగి బ్రాహ్మణుడే అయినా లౌక్యం తెలియకపోవటం నాకు ఆశ్చర్యంగావుండేది!

రంగస్థలంమీద ఆయన సవ్యసాచి. ఏపాత్రను ధరించినా ఆయన న్యాయం చేకూర్చేవాడు. పద్మశ్రీ స్థానం నరసింహారావుతో ఆయన రంగూన్‌లో కూడా 'శ్రీకృష్ణ తులాభారం' నాటకం వేసి ప్రశంసలందుకున్నాడు. 'తుకారాం' గా ఆయనను మించినవారెవరూలేరు. రంగస్థలంపైనే కాదు, ఆరోజుల్లో చలనచిత్రంగా తయారైన 'తుకారాం' లో కూడా ఆయనే ఆ వేషాన్ని వేశారు! 'పతిత పావన' నాటకాన్ని ఆయన ప్రత్యేకంగా రాయించి అస్పృశ్యతా నివారణకు ప్రచారాన్ని సాగించిన మహనీయుడు సి. ఎస్. ఆర్. ఆంజనేయులు.

అందచందాలు, అభిమానాలు లేనిదే సినిమాల్లో అవకాశాలురాని పరిస్థితుల్లో మొదట్లో ఆయన హీరోగానే ఈ చిత్రజగత్తులోనికి వచ్చినా, క్రమేణా తండ్రి వేషాలు, విలన్, కమెడియన్ వేషాలు కూడాధరించి "కేరక్టర్ ఆక్టర్" అనిపించుకున్నారాయన. కేవలం స్వశక్తితోనే ఆయన ఈపరిశ్రమలో కాలు నిలదొక్కుకోగలిగారు.

10 చిత్రాల్లో నటిస్తున్న సి. ఎస్. ఆర్ హఠాత్తుగా మరణించారు. పీటలమీద పెళ్ళి, బొబ్బిలియుద్ధం, 1972, తాజుద్దీన్ బాబావారి చిత్రం, జన్మహక్కు మొదలైన చిత్రాల్లో ఆయన నటిస్తున్నా, పీటలమీద పెళ్ళి, జన్మహక్కు చిత్రాలకు ఆయన మరణం తీవ్రమైన పరిస్థితిని కలిగించింది.

ఎప్పటికేమవుతుందో ఎవరూచెప్పలేరు! అంతా విధివైపరీత్యం! అనుకుని సరిపెట్టుకుంటూ సి. ఎస్. ఆర్. ఆత్మకు శాంతి చేకూరాలని దేవుని ప్రార్థిస్తూ, ఆయన కుటుంబానికి సానుభూతి చూపటం తప్ప వేరేంచేయగలం?

బంగారు తిమ్మరాజు

'మంచిరోజులు వస్తాయి' చిత్రాన్ని నిర్మించిన భావనారాయణగారు, గౌరీ పిక్చర్స్ బేనర్‌లో 'బంగారు తిమ్మరాజు' చిత్రాన్ని గోల్డెన్ స్టుడియోలో ప్రారంభించారు. 'మదనకామరాజుకథ' లో హీరో

—తరువాయి 10 వ పేజీలో

క్రొత్తనటుడు నాగానంద్

ప్రశ్నోత్తరావళి

ప్రశ్నలను
ఈ క్రింది చిరునామాకే పంపాలి.
"శారద"
69 లేక్ వ్యూరోడ్, మాంబలం,
మద్రాసు-33.

యద్దనపూడి సురేష్, నెల్లూరు.
ప్ర: 'ఈడు-జోడు' చిత్రంలో వుపయోగించబడిన సింథటిక్‌లైటింగ్ వలన వుపయోగమేముంటుంది?
జ: స్టూడియోఫ్లోర్సులో షూటింగ్ జరుపకుండా, ఏవైనా భవంతుల్లో షూటింగ్ జరిపే పరిస్థితుల్లో లైటింగ్ సరిపోయేందుకు యేర్పరచుకునేపద్ధతినే సింథటిక్ లైటింగ్ అంటారు.

పి. కొండయ్యపలి, కనిగిరి.
ప్ర: సిహెచ్. నారాయణరావు, అమరనాథ్ గార్లు చిత్రరంగంనుండి విరమించినారా? వారు యిప్పుడేమిచేస్తున్నారు?
జ: ఇద్దరూ తెర మరుగైనారు. అమరనాథ్ మాత్రం ఇటీవల విడుదలైన 'పరువు-ప్రతిష్ట'లో గెస్టుగా చిన్నపాత్రను ధరించారు. చూడారా?

ఐ. వి. సుబ్బారావు, కనిగిరి.
ప్ర: 'పునర్జన్మ' చిత్రంలో కథానాయకుడు తనకు పునర్జన్మ కలిగించినవారిపై చూపవలసిన కృతజ్ఞతభావములు, ఆమె వృత్తి, పుట్టు పూర్వోత్తరాలన్నీ తెలిసికూడా అనిపించుకోక, ప్రేమతో అర్ధాంగిగా స్వీకరిస్తాడు. ఆమె కథానాయికగనుకనా?
జ: కృతజ్ఞత ప్రేమగా మారిందిగదా!

తంగిరాల ప్రభాకర్, నెల్లూరు.
ప్ర: 'మంచిమనసులు', 'లవకుశ' చిత్రాల పాటలు రేడియోలో రాకుండుటకు కారణమేమి?
జ: గ్రామఫోనుకంపెనీతో రేడియోస్టేషన్ వారికి ఇంకా అగ్రిమెంట్లు కుదరలేదేమో!

సి. రాజేశ్వరరావు, కావలి.
ప్ర: వాహినీవారి 'అనుబంధాలు' చిత్రంలో నటించిన బేబి పద్మిని వయస్సెంతో తెలుపుతారా?
జ: ఏనిమిదేళ్ళుంటాయి.

కె. వి. నాగరాజు, చినక్రాక.
ప్ర: 'మొగలే ఆజం' చిత్రంలో అక్బరు పాత్రకు పెట్టిన మీసాలు ఖరీదు రూ 10 వేలని నామిత్రునివాదన. అదినిజమా?
జ: మూతిమీసాలకు తగిలించిన వెంట్రుకలనుగురించి అంత మీమాంసదేనికి?

వి. భాస్కరరావు, రాపూరు.
ప్ర: ఎన్. టి. రామారావుకు మొదటిచిత్రం, పేరుతెచ్చినచిత్రమయేది?
జ: తొలిచిత్రం 'మనదేశం'. పేరుతెచ్చింది 'పాతాళభైరవి'.

ఆర్. రాగయ్య, జరుగుమల్లి.
ప్ర: ప్రసాద్ ఆర్ట్స్ పిక్చర్సువారి తొలిచిత్రమేది? ఇప్పటికి వారెన్నిచిత్రములు నిర్మించారు?
జ: తొలిచిత్రం 'పెంపుడుకొడుకు'. ఐదు చిత్రాలు నిర్మించారు. 'భార్యాభర్తలు', 'కులగోత్రాలు' హిందీలో నిర్మింపబడినవి.

సి. శ్రీనివాసరెడ్డి, రాపూరు.
ప్ర: రామారావు, నాగేశ్వరరావులతోపాటు ప్రతిచిత్రంలోను నిర్మాతలు కృష్ణకుమారినే తీసుకుంటున్నారు. జమున, సావిత్రిలను ఎందుకు తీసుకోకూడదు?
జ: వారిద్దరూ నిర్మాతలకు అవసరమైవుండరు.

జి. యం. రావు, నెల్లూరు.
ప్ర: 'బాలరాజు'చిత్రం 35 వారములు ప్రదర్శింపబడినదట! నిజమేనా? ఆచిత్రంలో నటించిన ఎస్. వరలక్ష్మి, అంజలీదేవిలలో హీరోయిన్‌యెవరు? అన్నివారములు నడచిన చిత్రం మరేదైనా వున్నదా?
జ: 'బాలరాజు' ఆరోజుల్లో రజతోత్సవం జరుపుకున్నది. కథప్రకారం వరలక్ష్మిని హీరోయిన్‌గా నిర్ణయించవచ్చు. అంజలీదేవికూడా నటించింది.

యం. మధుసూదనరావుచౌదరి
ప్ర: డాక్టర్ రాజారావు మరణంవల్ల 'బొబ్బిలి యుద్ధం' చిత్రనిర్మాతలకు ఇబ్బందికలుగలేదా?
జ: నిర్మాతలకు ఇబ్బందిలేకుండానే ఆయన మరణించారు.
ప్ర: ఒక యువదర్శకుని ప్రతిభతో, ఒక మహానటుని నటనాకౌశలంతో, మంచి కథావస్తువుతోనిండియున్న 'పునర్జన్మ' చిత్రాన్ని ఆదరించలేని ఆంధ్రప్రేక్షకుల నేమనాలి?
జ: ఆంధ్రప్రేక్షకులకు కావలసింది వినోదమేననాలి.

వి. బాలరాజు, ఆత్మకూరు.
ప్ర: 'శ్రీకృష్ణార్జునయుద్ధం'లో సుభద్రకు వివాహంజరుగునప్పుడు శ్రీకృష్ణుడు రెండుఅవతారములలో- ఒకచోట పాచికలాడుతూ, మరొకచోట రహస్యంగా సుభద్రకు వివాహం జరుపుటకు కారణమేమి? అట్లుగాక, ఆ వివాహము బహిరంగముగ జరుగునట్లు చేయగూడదా?
జ: మీరు ఆ చిత్రాన్ని సరిగాచూస్తే ఈ సందేహం వచ్చేదిగాదు. కె. వి. రెడ్డిగారు అరటిపండువొలిచి చేతిలోపెట్టినట్లుగా ఆ కథను చెప్పారుచిత్రంలో!

యం. ఏ. బషీర్, ఆత్మకూరు.
ప్ర: పద్మశ్రీవారు నిర్మిస్తున్న చిత్రంకథ దర్శకుడు వి. పుల్లయ్యగారి కుమార్తె వ్రాసినదనివిన్నాను. ఆకథ ఏభాషలో వ్రాసారు? ఆ పుస్తకం పేరేమి?
జ: పుల్లయ్యగారికూతురు తెలుగులోనే వ్రాసింది.

వి. వెంకటరత్నం, కడప.
ప్ర: ఇంటికిదీపం-ఇల్లాలు' చిత్రంలో రామారావుకు తమ్ముడుగా నటించినది నాగేశ్వరరావా, జగ్గయ్యా?
జ: రామారావు, జగ్గయ్య నటించారు.

—తరువాయి 10 వ పేజీలో

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి
జీవామృతం
ఆరోగ్యానికి బలానికి
ఆయుర్వేదాశ్రమం ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
మదరాసు-17

FOR SALE

ABOVE Ten Acres of Casuarina Trees, seven-year growth may be seen in the Ramapatnam Seminary Compound, thirteen miles from Kavali, between Monday and Saturday. Bids will be accepted through the Thirtieth of October. The following Articles and Several Other Articles may also be purchased at Ramapatnam Seminary: Remington Adding Machine; Public Address System Horns; 35 mm. Slide Projector; Shourie Cyclostyle Machine; West End Pocket Watch; and a Two-Wheel, One-Ton Trailer. Cart. Ramapatnam Seminary, Ramapatnam, Nellore District.

మీరు ప్రతి నిత్యమూ నమ్మకంగా వాడతగినది.
నేషనల్
కాఫీపొడి
నశ్యపొడి
అన్ని షాపులలోను లభించును.
* * *
నేషనల్ కాఫీవర్క్సు,
ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.

రామచంద్రాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో
O. P. No. 23 of 1963.
మద్ది ఉమామహేశ్వరం —పిటిషనరు.
(1) మద్ది ధనలక్ష్మి వరప్రసాద హనుమంతరావు (2) యూ. కామేశ్వర్రావు.
—రెస్పాండెంట్లు.

ఈ నెంబరు పిటిషనరు చనిపోయిన తన సహోదరి కుమారుడు అయిన మద్ది సూర్యనారాయణకు Life Insurance Corporation of India వారివద్ద రావలసిన Policy నె. 750-97156 కుసరూ. 993-32 న. పైలకు ముఖ్యవారసునని సర్టిఫికెట్టు దయచేయండవని కోరుచూ పిటిషను దాఖలుచేసినారు. 5-11-63 తేదికి పిటిషనుకు వాయిదావేయించినారు. అభ్యంతరములున్నవారు పై తేదిన పై కోర్టుకు పగలు 11 గంటలకు హాజరై వాదించుకోవలయును.
—పి. వి. కోచ్, గవర్రాజు, ప్లీడరు.

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడవనిలేదు
*
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట—నెల్లూరు

దేవీ నవరాత్రులు

మహిషాసుర సంహారం

శ్రీమతి రేబాల దమయంతీదేవి

సృష్టి కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించిన వారిలో కాశ్యప్రజాపతి ముఖ్యుడు. హిరణ్యగర్భబ్రహ్మ దితి, అదితి అను ఇరువురు కన్యలను అతనికిచ్చి వివాహము గావించెను. నిత్య నైమిత్తికాలను నిర్వర్తించుకుంటూ ఇరువురు భార్యలతో జీవితయాత్ర గడుపుచుండినాడు తపోధనుడు కాశ్యప్రజాపతి. కాశ్యపునివలన అదితి గర్భవతియై సంతానము పొందినది. వారే దేవతలు. అదితి సంతానమగుటచే ఆదిత్యులని పిలువబడినారు. శుభసమయములలో కాశ్యపుని ఇచ్ఛానుసారం అనుకూలవతియై ప్రవర్తించి గర్భంపొందిన ఫలముగా ఆమె సంతానము సన్మార్గగాములుగా, సర్వలోకపూజ్యులై స్వర్గరాజ్యాధిపత్యం వహించినారు దేవతలు.

వారినిచూచియూ, వారిసంపద, భోగములు చూచియూ దితి మనోవ్యథ చెందినది. ఆమెలోని స్త్రీ సహజమైన మాతృవాంఛ ప్రకోపించినది. కాశ్యప్రజాపతి నదీతటమున సంధ్యావందనము పూర్తిచేసి ధ్యానసమాధిలో వున్నాడు. అతని ధ్యానసమాధికి భంగం కలుగుతుందేమో నన్న భయంతో మృగ-పక్షి సంతానములుకూడా నిశ్శబ్దంగావుండినవి. కాశ్యపుని తేజో వదనం నుండి ప్రశాంతకాంతులు ప్రసరిస్తున్నవి. శబ్దబ్రహ్మోపాసనలో ఆ మహర్షి మనస్సు మహానందానుభూతిలో, తరంగితమవుతున్నది. యజ్ఞోపవీతం భృకుటి సీమనుండి బ్రహ్మతేజం వెల్లివిరుస్తున్నది. ఆలాంటి సమయంలో దితి శుభస్నాతయై సర్వాంగాలంకృతయై వయ్యారం పొలకపోస్తూ కాశ్యపుని దరిజేరినది. కాని ఆ మహర్షి బాహ్యప్రపంచదృష్టిలేక నిశ్చల సమాధిలోవున్నాడు. దితి నిరీక్షిస్తూ వుండలేక కంకణాలు కదలించినది. అందెలు రవళించినది. కిలకిలా నవ్వినది. దేటికీ ఆ మహర్షి చలించలేదు. అలన్యమును సైపలేని దితి, కాశ్యపునిపై చేయి వేసి కదిపి ధ్యానభంగం చేసినది. కనులు తెరచిన కాశ్యపుడు, ఎదురుగా కాముక అనంతృప్తనేత్రాలతో తనతో కలియ రమ్మనుచున్నట్లున్న దితిని చూచినాడు. వ్యాకులచిత్తుడై తన అనంగీకారము కన్నులతోనే సూచించినాడు. కాని కామబాధకు మాతృత్వవాంఛ తోడుకాగా అనివార్యమైనది. కడసారి ప్రయత్నంగా సంధ్యాసమయం నిషేధమన్నాడు. దితి నిషేధవివేచన ఆ సమయంలో తగదని పట్టుపట్టినది. ధర్మభంగమైనది.

అధర్మ (వేళన) కూడికవలన దితి గర్భంనుండి వెలువడినవారు రాక్షసులైరి. దితి సంతానముకనుక దైత్యులనబడిరి. సంధ్యాదుష్టసమయంలో కలిగినందున దుష్టకోరికలు, హింసాప్రవృత్తి, జుగుప్సాకర వర్తనము సహజమునైనవి. పెరిగి పెద్దవారయ్యేకొలదీ మహర్షిగణాన్ని బాధించడం, యజ్ఞశాలలు ధ్వంసంచేయడం, తపోధనులను హింసించడంకూడా పెచ్చు పెరిగినది. క్రమముగా వారి కన్ను దేవతలపై బడినది. వారి భోగభాగ్యములు, అమరావతీ పట్టణ సంపద వారికి కంటకప్రాయమైనది. దైత్యులందరూ సమావేశమై సర్వలోక భయంకరుడైన మహిషాసురుని సర్వసేనాధిపతిగా నిర్ణయించుకొని దేవతలపై దాడివెడలినారు. రాక్షసులకు దేవతలకు యుద్ధం జరిగినది. దేవేంద్రుడు ఓడిపోయి సర్వదేవతాసంఘంతో కాందిశీకుడై పోయారు. అమరావతికి మహిషాసురుడు ప్రభువైనాడు. దేవతలపై విజయాన్ని సాధించిన ఉత్సాహముతో దైత్యులు పూరించిన శృంగనాదాలు దశదిశలనూ దద్దరిల్లజేసినవి.

దేవతలు దీనులై బ్రహ్మను సమీపించి శరణోపాయము చూపమని కోరినారు. బ్రహ్మ విష్ణువును ప్రార్థించినారు. విష్ణువు పరమశివుని ఆహ్వానించినారు. త్రిమూర్తులు సుదీర్ఘంగాఆలోచించి, కాశ్యపవరోద్ధృవుడైన మహిషాసురుని చంపను ఆదిశక్తి తప్ప మరెవ్వరూ సమర్థులుకారని తీర్మానించినారు. శబ్దరూపంలో విశ్వవ్యాపియైనఆదిశక్తిని త్రిమూర్తులు అంజలిఘటించి మంగళవాక్యాలతో ప్రార్థించినారు. జగన్మాత మహాసౌందర్య లీలావిలాసముతో ప్రసన్నురాలై అభయహస్తములతో ఆవిర్భవించినది. సర్వవిషయములు నివేదించినారు. ఆకర్ణించిన ఆదిశక్తి చిరునవ్వునవ్వినది. ఆమెకన్నుల అరుణరేఖలు మెరిసి మరలినవి. సర్వదేవతలూ తమ దివ్యశక్తులను ఆమెకు సమర్పించినారు. సర్వశక్తులు కేంద్రీకరించుకొని ఆదిశక్తి అంతర్ధానమైనది.

అమరావతీ పట్టణ బహిర్ద్వారంనుండి ప్రళయ మేఘ గర్జనబోలు ఆదిశక్తి గర్జన విని వులిక్కిపడి లేచాడు మహిషాసురుడు. తనశక్తికి ఎదురులేదనే గర్వంతో నిర్భీతగా నిద్రించే మహిషాసురునికి ఆ గర్జన సింహస్వప్నమైనది. మరోసారి అదే ధ్వని విని ఒళ్ళు విరిచింది ఒక్కసారి భయంకరముగా గాండ్రించినాడు. అదివిన్న సర్వరాక్షసులు అతనిమ్రోల వ్రాలినారు. అంతరంగిక సచివుడైన చక్షురుడు అతనిని సమీపించి అతని అరుణక్రోధ నయనాలలోని భావాన్ని అర్థంజేసుకొని ఆదిశక్తితో జరిగిన రాయబారక్రమమును విన్నవించి, ప్రభూ! సర్వదేవతలూ ఆదిశక్తిని ప్రార్థించి, వారి దివ్యశక్తులు సమర్పించి మనమీదకు పంపారు. మహాశక్తి సంపన్నయై ఆదిశక్తి యుద్ధానికి వచ్చియున్నది అని చెప్పాడు. వీ శక్తులు సమీకృతమైనా మనం భయపడవలసిన పనిలేదు అని చక్షురునికి కర్తవ్యం నిర్దేశించినాడు మహిషాసురుడు. సర్వసేనాధిపతిగా చక్షురుడు తన రాక్షసబలంతో ఆదిశక్తి సింహగర్జనకు బదులుగా శృంగనాదంచేసినాడు. కన్నులు ఎఱ్ఱనజేసి శూలం పైకెత్తినది ఆదిశక్తి. ఆ మహాశక్తి కన్నులనుండి వెలువడే విస్ఫులింగగోళాలకే శత్రుసైన్యం చెదరి చెదరిపోయినది. మహావీరుడై అవక్రపరాక్రమముతో ఆమెను ఎదుర్కొన్న చక్షురుని శిరం త్రిశూలానికి ప్రథమ కబళమైనది. చక్షురిని అనుసరిస్తూవచ్చిన చామరుడ్లికూడా త్రిశూలానికి ఆహుతిజేసుకొన్నది. వీరి మరణవార్త విని, ఉదగ్రుడు ఏడువేల రథికులతో సమరభూమి చేరినాడు. ఆ సైన్యాన్ని పరీక్షించడానికి రథకోటితో అనుసరించినాడు మహాహనువు. వీరిని చూచినఆదిశక్తి వారి సంగ్రామకౌశలాన్ని చూడాలనే కుతూహలముతో వారికి కాస్త సావకాశంయిచ్చినది. ఓనితో విజయం తమదేనని వారు వుప్పొంగిపోయారు. ఆ భావం వారిలో కలుగగానే వారి శిరస్సులు గాలిలో తేలిపోయినాయి. దైత్యులు హాహాకారాలుచేస్తూ వెనుదిరిగినారు. ఆదిశక్తి వికటాట్టహాసం విన్న మిగతా సేనాధిపతులు అసిలోమ, బిడాల, బాష్కల, దుర్ముఖ, పరివారిక మొదలగువారు చతురంగబలాలతో ఆదిశక్తికి ఎదురు నిలిచినారు. ఆదిశక్తి ఒక్కనిట్టూర్పు విడచినది. దానితో వారి గజాశ్వబలం చెల్లాచెదరైనది. ఆమె చిరునవ్వునవ్వినది. సుందరముఖశ్రీ విరాజితయైన ఆ స్త్రీ మూర్తియా ఇంతవరకూ యుద్ధంజేసి ఇంతమంది వీరులను సంహరించినది అని బిత్తరపోయారా సేనాధిపతులు. ప్రళయకాంతులు కన్నులలో ప్రసరిస్తూ సింహాన్ని లంఘింపజేసినది. ఎదురునిల్చారు సేనానులు. వారిని తెగ్గొట్టాలనే సంకల్పముతో వెనువెనుకకు వెళ్ళి ఒక్కమారు సింహవాహనపు పటాటోపాలన్ని లాగి ముందుకు నడపినది. ఆ లంఘనములో సర్వరాక్షససేనను నిశ్శేషముచేసినది. ఇదిచూచి దేవతలు పుష్పవృష్టి కురిపించినారు. త్రిమూర్తులు ప్రస్తుతించినారు.

నిట్టూర్పులతో నిప్పులు గ్రక్కుచూ మహిషాసురుడు స్వయంగా యుద్ధానికి వచ్చాడు. అతని అడుగుల కదలికకు లోకాలు అదురుచున్నవి. ఊర్ధ్వలోకాలు స్థానభ్రష్టాలవుతున్నవి. ఇంతకాలానికి, తనతో సరిసమానముగా యుద్ధతంత్రనైపుణ్యం గలిగిన ప్రతిపక్షి లభించినందుకు సంతోషించినాడు. కాని ఒకమూల అతని మనస్సులో తెలియకుండానే వైక్లబ్యం ప్రవేశించినది. ఒక్క స్త్రీతో యుద్ధం చేయడానికి భయపడే తన మనోదౌర్బల్యానికి తానే నవ్వుకున్నాడు. యుద్ధభూమిలో అడుగుపెట్టి కుపిత వ్యాఘ్రంలా గాండ్రించినాడు. ఇదిచూచి ఆదిశక్తి తన వాహనాన్ని తట్టినది. సమాధానంగా సింహం గర్జించినది. మహిషాసురుడు కరవాలం పైకెత్తి కాలుదువ్వినాడు. ఆ శూరుని ధైర్యసాహసాన్ని ఆదిశక్తి అభినందించినది. ఎడమచేత శూలం పైకెత్తినాడు. ఆదిశక్తి అవహసించినది. అతని క్రోధాగ్నికి ఆ అవహాస్యం ఆజ్యధార అయినది. నేత్రగోళాలనుండి అగ్నిజ్వాలలు వెలువరించుచు, నాసారంధ్రాలనుండి ఉష్ణవాయువులు వదలుచూ ముందుకురికాడు. ఆదిశక్తి లీలి వి చిరునవ్వుతో సింహాన్ని వెనుకకు నడిపించినది. ఆమె అందాన్ని చూచి మోహించి, మహిషాసురుడు నవ్వుచూ "ఇంత సౌందర్యము గలిగిన దానివి నీవు యుద్ధంతగదు. నా మాటవిని నా పట్టపురాణివికమ్ము. నీవు ఆజ్ఞాపించిన నేను దేవతలతో వైరం మానుకుంటాను. నీవు ఎలాచేయమంటే అలాచేస్తాను. నీ అందం నన్ను భ్రమగొల్పుచున్నది" అని అన్నాడు. ఆ కాముకప్రసంగం వినగానే ఆదిశక్తి ఉగ్రభైరవీ రూపంతో వికటాట్టహాసంచేసి శూలం పైకెత్తినది. మహిషాసురుడు కాస్తకూడా చలింపలేదు. మండోదరీ ఉపాఖ్యానంచెప్పి ప్రేమ కురిపించసాగినాడు. ఆదిశక్తి శూలాన్ని వదలినది. మహిషుడు దారిలోనే దానిని ఎదుర్కొన్నాడు. కాని అతని అంగరక్షకులు దుర్ధరుడు, అంధకుడు మృత్యువువాలయ్యారు. మహిషాసురుడు నానాభయంకర మృగరూపాలతో యుద్ధం చేయసాగినాడు. ఏ రూపందాల్చినా ఆదిశక్తి అతనిని హింసిస్తూనేయున్నది. కొంతసేపు సింహాకృతిలో నిలచి పోరి, ఏనుగుగా మారినాడు. మరుక్షణంలో శరభరూపం ధరించినాడు. చివరకు కాంబరీ విద్యతో కాంకరిని జయించలేక, ఆదిశక్తి కరవాలానికి ఆహుతి అయిపోయినాడు మహిషాసురుడు.

ఈవిధంగా తొమ్మిదిరాత్రులు పోరాడి మహిషాసురుని సంహరించింది. ఇదే మనం ఏటా జరుపుకునే దేవీ నవరాత్రులు.

చిత్రజగత్

(9 వ పేజీకొరవ)

యస్ పాత్రను ధరించిన అమారాధ ఈ చిత్రంలో నాయిక పాత్రధారిణి. కాంతారావు హీరో. దర్శకుడు విశ్వనాథన్. సంగీతం కోదండపాణి.

నూతన నటుడు నాగానంద్

నాగానంద్ స్ఫురద్రూపి. అనేక నాటకాల్లో నటించి అనుభవాన్ని సంపాదించాడు. సినిమాల్లో చేరాలని మద్రాసు వచ్చాడు. ఈ అందాల యువకుడు మద్రాసుకు రాగానే అదృష్టదేవత అతన్ని వలచిందేమో, అర్జున్ ప్రొడక్షన్స్‌వారి చిత్రంలో 'జయంతుడు' పాత్రను, నాగేశ్వరి మూవీస్‌వారి చిత్రంలో, శ్రీనివాస ఆర్ట్ పిక్చర్స్‌వారి తొలిచిత్రంలో ప్రముఖ పాత్రను ధరిస్తున్నారు.

ప్రశ్నోత్తరావళి

(9వ పేజీ కొరవ)

నారాయణరావు, పల్లెపాడు.

ప్ర: 'మంచిరోజులువస్తాయి', 'పునర్జన్మ' చిత్రాలలో విచ్చివారుగా నటించిన జగ్గయ్య, నాగేశ్వరరావులలో యెవరి నటన బాగుంది? మీ అభిప్రాయం తెలుపండి?

జ: జగ్గయ్యనటన బాగుంది. నాగేశ్వరరావు పాత్రపోషణ 'పునర్జన్మ'లో సరిగాలేదు.

వై. వసుంధర, లేగుంటపాడు.

ప్ర: 'మంచిమనసులు'చిత్రంలో "శిలలపై శిల్పాలు చెక్కినారు..." అను పాట పాడునపుడు ఒకచోట ఎన్. టి. రామారావు కన్నీస్తాదనినేనంటే, లేదంటాడు మా తమ్ముడు. మరి మీరేమంటారు?

జ: 'తెనాలి రామకృష్ణ'చిత్రంలో ఎన్.టి ఆర్. ధరించిన శ్రీకృష్ణదేవరాయలు బొమ్మనే చూపించారు.

ఎస్. రామమూర్తి, నెల్లూరు.

ప్ర: డైరెక్టర్ బి. రామినీడుగారి అడ్రసు తెలుపుతారా?

జ: యోగాంబాళ్ వీధి, మద్రాసు-17.

తేరే అల్లయ్య, నెల్లూరు.

ప్ర: కేంద్రప్రభుత్వంగాని, రాష్ట్రప్రభుత్వంగాని, ఆంధ్ర సంగీతనాటక అకాడమీగాని అర్థికదుస్థితిలోనున్న ప్రఖ్యాత కళాకారులకు ఏమైనా సహాయం చేశాయా?

జ: సంగీత నాటక ఎకాడమీవారు పేదరికంలో మ్రగ్గుతున్న ఇద్దరుముగ్గురు రంగస్థలనటులకు ప్రతినెలా ఉచితవేతనాన్ని యిస్తున్నారు.

యిండ్లస్థలం అమ్మకం

నెల్లూరు మున్సిపల్ ఆఫీసు ప్రక్కనుండు మంచి వసతైన యిండ్లస్థలము, 12-వార్డు డోర్ నె 165 రు గల యిల్లు నారాయణరావుపేటలోవుండు మిద్దెఇల్లును అమ్మబడును.

గుండాల సుబ్బమ్మ,
అనువ్రతికోడ్డు – నెల్లూరు

పక్షవాతము-తిమ్మెర్లు-
మధుమేహములను
గ్యారంటీగ నెమ్మది చేయబడును.
మాతో సంప్రదించండి.
వైద్యవిశారద – కవిరాజ్
కాకర్ల వెంకటప్పయ్య,
పక్షవాతస్పెషలిస్టు
కాకర్లవారివీధి—నెల్లూరు.

వారం...వారం

(3వ పేజీ తరువాయి)

లోని పెద్దలే అంగీకరించవలెనని చెప్ప గూడదు.

మిగిలిన రాష్ట్రాలలో హడావిడి, హంగామా వుండవచ్చుగాని, పేచీలేమి వుండవు.

* * *

డాక్టర్ లోహియా మహా సంస్కరణ ప్రియుడు. విపరీతమైన ఆశావాది. దీనికి ఒకే మినహాయింపుగలదు. ఒక్క నెహ్రూ విషయంలో ఈయన అతినిర్దాక్షిణ్యంగా వుండదలచుకున్నాడు. మిగిలిన అందరి విషయంలో ఎంతో సానుభూతిని చూపి, వారిని అర్థంచేసుకునే ప్రయత్నంచేస్తాడు.

హిందీ విషయంలో, ఇంగ్లీషు వెంటనే పోవడానికి అంగీకరించేట్లయితే రాజాజీ-మున్నేత్ర ద్రవిడకళగం కలయికతో కలిసి హిందీ-ఇంగ్లీషు రెండూ పోవలెనని అనడానికి లోహియా సిద్ధంగా వున్నాడు. అందరుకలిసి ఏ భారతీయ భాషను (దక్షిణాదిభాషనైనాసరే) జాతీయ అధికార భాషగా ఎన్నుకుంటే, దానిని బలపరచడానికి ఆయన అంగీకరిస్తున్నాడు. అంత వరకు యిది బాగానేవుంది.

ఐతే అంతటితో మన అనహాయ ఘాతుకు అగడుగదామరి; కమ్యూనిస్టు పార్టీ జగడాలలోకి ప్రవేశిస్తున్నాడు. చైనా పక్షాన్ని అవలంభించకుండావుంటే, గోపాలన్ బృందాన్ని సూటికి నూరుపాళ్లు ఈయన సమర్థిస్తాడు. కారణం? గజగజ వణికిపోయే నెహ్రూ ప్రభుత్వాన్ని బలపరచడానికే, డాంగే బృందం తయారుచేయించిన మహావిజ్ఞాపన పత్రాలు పట్టైరా స్తోత్రాల్సి!—నెహ్రూ అతివవిధానాన్ని బలపరచే గారడీమాత్రం ఆ బాపతుకు చెందినదేకదా!—కావున దిగజడిపోయే నెహ్రూ ప్రభుత్వాన్ని అంటిపెట్టుకున్న డాంగే బృందానికి మనకు దూరం - దూరాం! నెహ్రూ నీతి సామ్రాజ్యవాదానికి అనుకూలమని గట్టిగాచెప్పే గోపాలన్ బృందం మనకు దగ్గరిచుట్టం!

ఐతే, గోపాలన్ లోహియా సవరింపును అంగీకరిస్తారా? గోపాలుని, డాంగేయుల పార్టీల మూలతత్వం, విధానం ఒకటేగదా! చైనాయెగసక్క అవల రష్యాపై కత్తిగట్టకపోతే, రష్యా సమర్థించే నెహ్రూ ప్రభుత్వాన్ని సామ్రాజ్యవాదానికి అనుకూలంగావున్నట్లు చిత్రించగల ధైర్యం గోపాలేయులకు ఎక్కడనుంచి వస్తుంది? లోహియా సర్టిఫికేటును గోపాలుండు చైనావారికి చూపి ఆనందించగలడేమో గాని అంతకంటె విశేషంగా ఇందులో నుంచి ఏఫలితమూరాదు.

జనసంఘంలోని యువకులను, క. పార్టీలోని యువకులను ఆకర్షించి, తన పార్టీవారిని వారితో జమకట్టి ఒక ప్రబలమైన ప్రతిపక్షాన్ని, సోషలిస్టు దృక్పథం గలదానిని, దేశంలో ప్రతిష్ఠాపన చేయవలెనని లోహియా సంకల్పం కాబోలు! దానికి మార్గమిదా?

లోహియాపక్షం చాలాకాలంపాటు చక్కగా, అవకాశవాదరహితంగా కృషిచేస్తే, గోపాలేయులేమి - డాంగేయులేమి ఆ పార్టీలో నిల్వ బాధపడలేని స్వతంత్ర భావాలుగల వ్యక్తులు, స్వేచ్ఛాప్రేమించే కమ్యూనిస్టులు (ఇది మాత్సదృశ్యం అనకోండి, ఐతే ఎన్ని మాత్స - విమాత్స దృశ్యాలిప్పుడు కన్పించడంలేదు?), ప్రాణంపోసి పి. యస్. పి. లోనివారు, ఇంకా ఎందరో స్వతంత్రులు (స్వతంత్ర పార్టీవారుకాదు), కాంగ్రెస్ మహాసంస్థ ఆకర్షించలేకాలని యువజనమండలి ఆ పక్షంలోకి పోరబడకమానరు.

అందువలన, తన అవకాశవాద రాహిత్యాన్ని స్థిరంగా నిల్పుకుంటూ, కొన్ని సిద్ధాంతాలపైన, నిర్దుష్టమైన కార్యక్రమంపైన ఆధారపడి తనపార్టీని నడుపుకుంటూ డాక్టర్ లోహియా ఓపికతో వుండడం మంచిది.

ఓపికలేకనే పి. యస్. పి. ఇట్లయినది. ఆ తప్పును యస్. పి. చేయకుండుగాక!

* * *

డాక్టర్ లోహియా బాధనుకూడా ఈ సందర్భంలో మనం అర్థంచేసుకోవలెను. స్వభావంచేత ఆయన, నెహ్రూ వలె, జయప్రకాశ్ వలె, అశోకమెహతావలె పార్టీకతీతుడు. కాని నెహ్రూ ఇరికినట్లే, అశోకమెహతా నిన్నటిదాకా ఇరికినట్లే ఈయనా ఒకపార్టీకి నాయకుడై ఇరుకున పడిపోయినాడు. ముక్తుడు కావలెననే ప్రయత్నంలో అన్నిపార్టీలకు సలహాలిస్తూ వుంటాడు.

అధికారంలోవున్న పార్టీ ఏమి చేయదగునో, అవినీతి నిర్మూలనలో నెహ్రూ తప్పిదమెక్కడవున్నదో అంతా వివరిస్తూ అక్టోబరు 11 వ బెంగుళూరులో పత్రికల వారితో ఈయన ముచ్చటించాడు. అందులోని ఆయన సుభాషితాలను విందాం: '(1) బంధువర్గాన్ని దగ్గరతీసి ఆదాయలిప్పించని మంత్రిపుంగవుడు లేకంటే నమ్మండి. సగంమంది కుటుంబంలో అధికారంలోవుంటే, మిగిలినవారు వ్యాపారంలోవుండి పరస్పర సాయంచేసుకుంటూ వున్నారు. కొడుకులను, దగ్గరిచుట్టాలను మంత్రులు దరిచేరనివ్వరాదు. (2)అవినీతి-చట్టం అమలు, అనే విషయాలనుగూర్చి పార్లమెంటులో పెద్దచర్చకై ప్రధానమంత్రి ఉపక్రమించవలెను. నెహ్రూకు అవినీతిని గూర్చిగల అభిప్రాయాలలో దోషమున్నది. ఎవరైనా తన కులానికి కుటుంబీకులకు అనుగ్రహాలను ప్రసాదిస్తుంటే అది తప్పుగాదా? (3) న్యాయమూర్తులచేత కొన్ని విచారణలుచేయించి తప్పెవరిదో తేల్చకుండా తేయడం మంచిపద్ధతిగాదు. బహిరంగంగా, అందరికీ అందుబాటులోవుండే ప్రదేశాన విచారణలు జరగడం ఉత్తమం. ప్రధానమంత్రి చిత్తంవచ్చినట్లు, గుప్తంగా అవి జరగరాదు. (4) చట్టం అమలునందు లోపంవున్నది. దోపిళ్ళు ఎక్కువైనవి. ఇది ఒకనాటిలో వచ్చిన మార్పుగాదు. గత 15 ఏండ్లుగా పరిస్థితి క్షీణించి, బాహాటంగా 'డెకాయిటీలు' జరిగిపోతూవున్నవి. శ్రద్ధతో దీనిని గమనించవలసియున్నది.'

లోహియా అభిప్రాయంలో ఇది కామరాజ్ పథకానికి అనుబంధమా?

* * *

కైరోన్ చర్యలను న్యాయమూర్తిచేత విచారింపించడం చాల మంచిపద్ధతి. అన్ని అవినీతికేసులను ఇట్లే విచారింపజేస్తే సరిపోతుంది. పార్టీలోపల గుసగుసలతో అయ్యేపనికాదిది. అన్ని పార్టీలు అవినీతిని గర్హించి, అవినీతిపరుల్ని అందరూ ఖండించవలసియున్నది. కైరోన్ విషయంలో ప్రధాని చేయదలచుకున్నట్లు చేసేపద్ధతే మంచిదని ఈ కీర్తికలో అనేక పర్యాయాలు సూచించిన సంగతి పాఠకులకి విదితమేగదా!

* * *

బక్షీ స్థానే సాదిక్ రావడానికి సాధ్యం కాలేదు. రషీదు రాగలడుగాని రావడం బక్షీ కంతయిష్టం లేకుండెనట. రషీద్అంటే కాశ్మీర్ నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్‌లో అధికసంఖ్యాకులకు నచ్చినా, సాదిక్‌ఖాయిని కాదని రషీద్‌వస్తే కొన్ని చిక్కులురాగలవు. సాదిక్ బలగం వేరైవుండి ఇటీవలనే మళ్ళీ బక్షీతో కలిసింది. అందువలన, షమ్సుద్దీన్ వచ్చాడు అదీవరస!

* * *

గోపాలరెడ్డి 'ఢిగీ' వచ్చిన తరువాత నైతికపతాకను ఎగురవేయగానే 'ఈయన దంతా వింతపోయగం. ఈ సుందరాకారుని సత్కార్య ప్రకాశిక ఎవర్ని ఆకర్షిస్తుంది? ఈయనత్యాగబోధను వినేదెవరు?' అని సంకోచించినవారు లేకపోలేదు. కాని సమయం ఆయన ధోరణికి అనుకూలంగా వున్నదనడానికి సంకేతాలు లేకపోలేదు.

ప్రథమసంకేతం కలెక్టర్ రాజగోపాల్ పాదయాత్ర. రెండవది, పెంటపాడు విద్యార్థుల దీక్ష. మూడవది ఢిల్లీ చిల్లర వర్తకుల సంకల్పం.

నాల్గవది, అన్నింటికంటె ముఖ్యమైనది, మన ముఖ్యమంత్రి సుడుపు.

నెల్లూరి కలెక్టర్ వుద్యోగులకు, అనదికారులకు ఆదర్శప్రాయంగా వర్తిస్తున్నాడు. అట్టివారు అధికంగా వుంటేనే మన డెవలప్‌మెంట్ కార్యక్రమాలు నిర్విఘ్నంగా సాగిపోయేది. వివాహాలలో వరకట్నాలు స్వీకరించమని (అనగా పెండ్లినంతంలో అమ్ముడుపోమని) తీర్మానించిన 76 గురు పెంటపాడు విద్యార్థులదీక్ష యువజనమండలికి మార్గదర్శిని.

కల్తీలేని సరుకును నష్టము చేయడానికి ఒట్టాచేయని వారిని శిక్షించడానికీ పూనుకున్న ఢిల్లీ చిల్లరవర్తకుల సంఘ తీర్మానం కి. శే. కృష్ణదాస్‌లాలా నడిపించిన వ్యవహారశుద్ధి వుద్యమాన్ని జ్ఞప్తికి తెస్తున్నది.

లాలా ఏమన్నాడంటే, ఏదోవిధాన సంపాదించి దానధర్మాలు చేయడం కంటె సంపాదనసే పవిత్రమైన సామాజికరీతిని చేయడమే వుత్తమమన్నాడు. ఈ వుద్యమం కొన్నాళ్ళునడిచి ఆగిపోయింది. మళ్ళీదానికి సమయం వచ్చింది.

ఇక మన ముఖ్యమంత్రి సుడువును గూర్చి. గ్రూపులులేవని ఆయన అనడం ముదావహం. అంటే, వికటంగా కొందరనవచ్చును—ఈయన లేవంటే గ్రూపులు పోతవా?—అని. దానికి మా జవాబు: సంజీవరెడ్డి, సంజీవయ్య, ఇద్దరు తమకు గ్రూపులులేవని ప్రకటించి, ఇకమీద గ్రూపులకతీతంగా మన గోపాలరెడ్డితో సహకరించి కృషిచేస్తే, అంతకంటె కావలసినదేమున్నది?

లోకవృత్తం

(3వ పేజీ తరువాయి)

వీరు కేవలం రష్యా శాంతిప్రియులవుతున్నారు. శాంతి అవిభాజ్యము, సోదరా! మంచి యెక్కడున్నా గ్రహించలేనివారు శాంతివుద్యమాన్ని ప్రపంచానికి పనికి వచ్చేట్టు నడపజాలరు— శాంతిసభానమావేశకర్తలకిది హెచ్చరిక!) రష్యన్లకు, తూర్పుయూరప్ ఎర్రటీసీమలకు ఆహారాన్ని అందిస్తానన్నాడు. ఇందువల్ల స్వామికార్యం, స్వకార్యం రెండూసిద్ధిస్తవి. ఎదటివారి అవసరంతీరుతుంది; తమ అదనపు సరుకు విడుదలవుతుంది. అట్టి విడుదల, రవాణాలద్వారా అనేకమంది స్వదేశీయులకు పని, సంపాదన లభించగలవు.

ఇంతవరదాకా యితరదేశాలు అమెరికా వద్ద గోధుమలుకొని ఎర్రటీసీమలకందించేవి! ఇప్పుడు నష్టములు నేరుగా జరుగుతవి.

ఈపంట స్వేచ్ఛగల అమెరికా రైతాంగము పండించిందని రష్యాప్రజలకు తెలుసుంది. ఈ బేరంసంగతి అమెరికావాణి రేడియోప్రసారంద్వారా వారికి తెలుస్తుంది. అమెరికావాణి ప్రసారాన్ని మాస్కోలో యిప్పుడు అడ్డగించడంలేదు.

ఈ బేరంలో మర్మంలేదు. అమెరికా డాలర్లలో చెల్లించేసి రష్యా గోధుమలను, ఇతర వ్యవసాయపదార్థాలను కొంటున్నది. కావున ప్రజలవద్దనుంచి దీనిని దాచిపెట్టవలసిన అవసరంలేదు.

* * *

మాస్కోఒప్పందం అమలుజరిగే ఈ సమయంలో క్రుషేవ్ యిచ్చిన సంకేతం గమనించదగినది: 'అంతర్జాతీయసమస్యల పరిష్కారంలో బ్రిటన్, అమెరికాలు ఇంకా ముందుకురావలెను. అక్టోబరు 10వ సువఒప్పందం అంగీకారమైపోయినందున మాక్మిలన్, కెన్నెడీగారలకు నా అభినందనలు. అంతర్జాతీయంగా ఘర్షణ బాగా తగ్గిపోయి, పరిస్థితి శాంతికి అనుకూలం గావడానికి సోవియట్ రష్యా కృషిచేస్తుంది. అందరంకలిసి యింకాయెక్కువ జయప్రదంగా కృషిచేసి యుద్ధంరాకుండా చేసుకుందాం. ఇది మనందరి కర్తవ్యం.'

నిజంగా, ఆ ధోరణిలో రష్యానడిస్తే, శాంతి యొక్కువ సుస్థిరంగావడానికి ఆటంకము వుండదు.

* * *

మాక్మిలన్ కథకు పోనేపోతున్నాడు. కీలర్‌కన్యా, ఎంతపనిచేసినావమ్మా?

మాక్ తర్వాత బట్లరా, హైల్‌షామా, హ్యూమా అని తర్జనభర్జనలవుతున్నవి. కన్సర్వేటివ్‌పార్టీసభకూడా యీ పాటికి ముగిసివుంటుంది.

బట్లర్ - హైల్‌షామ్‌గారలమధ్య పోటీ వున్నది. సిరికి, వారికిగల అనుచరులు మహాగట్టిగా నిలబడివున్నారు. పోటీ తప్పదంటున్నారు. ఈసందులో హ్యూమ్ ప్రభువును శిఫారసుచేస్తామని మాక్ తలంపట.

హైల్‌షామ్ గావడమే బ్రిటిష్ సీమ ప్రతిష్ఠను యినుమడింపడానికి వుపకరిస్తుంది. బట్లర్ గద్దిలోమెల్ల. కాని పోర్చుగీస్ కిరాతకులను ఆమోదించిన హ్యూమ్ ప్రభువురావడం కన్సర్వేటివ్‌పార్టీకి దెబ్బ.

మాక్ నిష్క్రమణ బ్రిటిష్‌రాజకీయాలలో ప్రతిష్ఠకుగలస్థానాన్ని సూచిస్తున్నది.

* * *

కీన్యాలో తెగలపగలు విషమించినవి. (మనకిప్పటికీ కులభేదాలు రాజకీయాల్లో పోయినవా? సాంఘికంగా అవి పోతున్న కొద్దీ, రాజకీయంగా అప్పటప్పుడు అవి తీవ్రంగావడంలేదా?) అక్కడి కానూపార్టీ చేతికి అధికారం అప్పగించి బ్రిటిష్‌ప్రభుత్వము తరలిపోయేటట్లున్నది. అట్లయితే 'మ్మావత్యేకరాజ్యాన్ని మేమేస్థాపనచేస్తాం' అని కాడూపార్టీవారన్నారు. (కీన్యా నేషనల్‌పార్టీని కానూఅంటారు, కీన్యా డెమోక్రాటిక్‌పార్టీని కాడూ అంటారు.)

అగందరగోళంలో అంతాపడివున్నారు. లండన్‌లో స్వరాజ్యపు అప్పగింతలు అట రయ్యేసమయంలో, నైరోబీలో (కీన్యా రాజధానిలో) ఈ అగ్నిహోత్రం బయలుదేరింది.

ఆఫ్రికన్లు ఇండియన్లను మింగిపోతున్నారు.

ఇక్కడ మన స్వరాజ్యపోరాటంలోని ఒక వుదంతాన్ని జ్ఞప్తికితెస్తున్నది. తమ హక్కులను సంరక్షించకుండా కాంగ్రెస్ పార్టీకి అధికారాన్ని ఇచ్చిపోరాదని ముస్లింలీగ్ అంటూవుండెను. దీనికేమంటారని బ్రిటిష్‌వారుసవాలచేస్తే 'ముస్లింలీగ్‌కే అధికారాన్ని యావత్తూయిచ్చి తాము దాటివెళ్ళండి' అని గాంధీజీ సమాధానమిచ్చెను.

* * *

సిరిమావో-చౌఎన్‌లై సంప్రదింపులవలన మన చైనాతగాదాలో ఏ కొత్తఅధ్యాయం ఆరంభంకానున్నదో తెలియదు. యుద్ధరంగాన ఒక్కసారి దిత్తుగా దెబ్బతింటేగాని ఎర్రచైనాలో పరివర్తనరాదని కొందరుపరిశీలకుల అభిప్రాయం. కావచ్చును.

* * *

చైనా కాందిశీకుడు, ఒక సైంటిస్టు చౌ-కాంగ్-చింగ్ అనే 44 ఏండ్ల వయసుగలవాడు, జపాన్‌వచ్చి, సోవియట్ దౌత్య కార్యాలయంలో రక్షణను (శరణాగతిని) కోరినాడు.

జపాన్‌ప్రభుత్వం దీనివిషయమై విచారించి యిట్లా నిర్ణయించింది: ఇతడు పరిమితమైన సమయానికిమించి యిక్కడ వున్నందున, దేశాన్నుంచి యితణ్ణి పంపివేయవలసిందే. కాని, రాజకీయబాధితుడనని నొక్కిచెప్పి శరణువేడితే, సోవియట్ రష్యాకు యితణ్ణి పంపవచ్చును.

చైనా-రష్యా సంబంధాలు ఇంత రమ్యముగా వుంటున్నవి. రమ్యతరం, రమ్యతమం కానున్నవట!

* * *

రష్యాతో ఒక వైమానికరవాణా ఒప్పందాన్ని పాకిస్తాన్ గతవారం చేసుకున్నది. ఇది చైనాతోచేసుకున్న ఒప్పందమువంటిదేవున్నది. దీనికి దానికి వైరుధ్యమేమీలేదా? ముందుగాని తెలియదు.

జమీన్ రైతు

సంవత్సరం చందా రు. 10-00

6 నెలలకు „ 6-00

అంతకు తక్కువకాలమునకు పంపబడదు.

చౌకచెట్లు

వేలము నోటీసు

పబ్లిక్‌వర్క్సు శాఖ - నెల్లూరుడివిజన్ - నెల్లూరు

ఇందుమూలముగా తెలియజేయడమేమనగా- యీ క్రింద సుదహరించిన బకింహాంము కాలువ కట్టమీద యుండు గవర్నమెంటు చౌకచెట్లు 6-11-63 తేది సాయంత్రము 3 గంటలకు కావలిలో బకింగ్‌హాం కాలువ అసిస్టెంటు యింజనీరువారి కార్యాలయమువద్ద బహిరంగముగా యేలము వేయబడును. యేలము షరతులు నెల్లూరు డివిజన్ యగ్జిక్యూటివ్ యింజనీరువారి కార్యాలయమువద్దగాని, బకింగ్‌హాంకాలువ అసిస్టెంటు ఇంజనీరు, కావలివారి కార్యాలయమువద్దగాని అన్ని పనివేళలయందును తెలుసుకొనవచ్చును.

(1)	మైలు 118/0 to 120/0	షుమారు	581 టన్నులు.
(2)	మైలు 120/0 to 121/0	షుమారు	277 టన్నులు.
(3)	మైలు 129/0 to 139/0	షుమారు	105 టన్నులు.
(4)	మైలు 153/3 to 154/5	షుమారు	1040 టన్నులు.
(5)	మైలు 149/4 to 150/6	షుమారు	870 టన్నులు.
	పెన్నారు నార్తు పొల్లుకట్టమీద % to 0/3 మధ్యయుండు	షుమారు	22 టన్నులు.
(6)	గుండ్లకమ్మ పొల్లుకట్టమీద యుండు	షుమారు	148 టన్నులు.
(7)	రొంపేరు పొల్లుకట్టమీద యుండు	షుమారు	37 టన్నులు.
(8)	రామాయపట్నం రహదారి బంగళా ఆవరణములో యుండు	షుమారు	7 టన్నులు.

—బి. అచ్యుతరామశర్మ,

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు, పి. డబ్ల్యు. డి. నెల్లూరుడివిజను - నెల్లూరు.

గ్రామోద్యోగుల వారసత్వం

సుప్రీంకోర్టు తీర్పుపై న్యాయశాస్త్ర ప్రవీణుల సలహాపొందుటకు రాష్ట్రసంఘ నిర్ణయం

హైదరాబాదుకు, ఢిల్లీకి రాయబారం పోవుటకుగూడా తీర్మానం

ఆంధ్రరాష్ట్ర గ్రామోద్యోగుల సంఘ కార్యవర్గ సమావేశం 15 తేది నెల్లూరులోని కో ఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకి భవనంలో, శ్రీ కోరిమిల్లి వీరభద్రరావు అధ్యక్షతన జరిగింది.

సమావేశంలో ఎం. మల్లేశునాయుడు (శ్రీకాకుళం); శ్రీ కోరిమిల్లి వీరభద్రరావు, శ్రీ చింతల నర్సునాయుడు, శ్రీ వి. ఎస్. ప్రకాశరావు (విశాఖపట్నం); శ్రీ ఎం. సూర్యారావు, శ్రీ బుద్ధవరపు వెంకటరత్నం (తూర్పుగోదావరి); శ్రీ తల్లాప్రగడ రామారావు (పశ్చిమగోదావరి); శ్రీ పి. ఎస్. ప్రకాశరావు (గుంటూరు); శ్రీయుతులు నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి, శి. సింహాద్రిరావు, దూర్జటి వెంకటరమణయ్య, కోటారెడ్డి వెంకటసుబ్బారెడ్డి (నెల్లూరు); ఇంకా అనేక మంది గ్రామాధికారులు పాల్గొన్నారు. కృష్ణజిల్లానుండి ఎవ్వరూ ప్రాతినిధ్యం వహించలేదు.

పంచాయతీ రాజ్య పరిశీలనకు నియమింపబడిన కమిటీలో గ్రామోద్యోగుల సమస్యలు, సాధక బాధకాలు తెలిపిన వారెవ్వరూలేరు కాబట్టి, ఆ కమిటీలో రాష్ట్ర గ్రామోద్యోగ సంఘ అధ్యక్ష కార్యదర్శులను, శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి, శ్రీ గాదిరాజు సింహాద్రిరావు గారలను సభ్యులుగా నియమించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ తీర్మానించింది.

వారసత్వం విషయమై ప్రభుత్వంవద్దకు రాయబారం పోవుటకు అధ్యక్షుడు కె. వీరభద్రరావు, కార్యదర్శి బుద్ధవరపు వెంకటరత్నం, ఎజా. చంద్రశేఖరరెడ్డి, పి. ఎస్. ప్రకాశరావు, కె. సుబ్రహ్మణ్యం, టి. రామారావు, ఎం. సూర్యారావు, డి. సత్యనారాయణ, ఎం. మల్లేశునాయుడు గారలను రాయబార సంఘంగా ఎన్నుకుంటూ; దీనికి ప్రతిజిల్లా సంఘము రూ 300 ల చొప్పున, ఈనెలాఖరులోగా విరాళం చెల్లించాలని కోరుతూ; ఈ రాయబారసంఘం నవంబరు 5,6 తేదులలో హైదరాబాదులో సమావేశమై నివేదిక తయారు చేయవలసినట్లు, నవంబరు 7 తేది హైదరాబాదులోనే రాష్ట్ర కార్యవర్గ సమావేశం జరుగునట్లు నిర్ణయింపబడింది. ఈ మెమోరాండం మంత్రులతోపాటు, శాసన సభ్యులందరి ముందు గూడా వుంచాలని వీరు అభిప్రాయ పడుతున్నారు. అవసరమైతే ఢిల్లీకిగూడా రాయబారం పోవుటకు నిర్ణయించుకున్నారు.

ప్రభుత్వంవద్దకుపోయే ఈ రాయబార వర్గానికి నాయకత్వం వహించవలసిందిగా శాసనసభ్యులు శ్రీయుతులు ఆనం సంజీవరెడ్డి, టి. వి. రాఘవులు, రాజావత్సవాయి వెంకట కృష్ణంరాజు బహద్దూర్, బొజ్జం శ్రీరామమూర్తి, బుర్రా లావు లక్ష్మణదాస్ గారలను కోరుతూగూడా కార్యవర్గం తీర్మానించింది.

వారసత్వం విషయంలో సుప్రీంకోర్టు తీర్పుపై న్యాయశాస్త్ర ప్రవీణుల సలహా తీసుకొనుటకు; సుప్రీంకోర్టుతీర్పు ఆ ఒక్క కేసుకే అన్వయిస్తుందా, లేక అందరికీ అన్వయిస్తుందా అని పరిశీలన జరిపించుటకు; దీనింకే కోర్టుకుపోయేయేర్పాట్లు చేయుటకు అధ్యక్ష కార్యదర్శులకు అధికారమిస్తూగూడా రాష్ట్రకార్యవర్గం తీర్మానించినట్లు తెలుస్తున్నది.

రాష్ట్రసంఘ కార్యాలయాన్ని విజయవాడలో యేర్పాటుచేసి, ఒక కార్యదర్శిని నియమించుటకు, గ్రామోద్యోగ పత్రికను సక్రమంగా నిర్వహించుటకు తగినచర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కార్యవర్గం అధ్యక్షుని కోరింది.

రాష్ట్రకార్యవర్గ సమావేశ సందర్భంలోనే, నెల్లూరుజిల్లా కార్యవర్గసమావేశం గూడా శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగింది. —మా. వి.

పల్లెలు

(5 వ పేజీ తరువాత)

నపుడు ఒక వీవింగ్ మిల్లు నెలకొల్పుటకు దరఖాస్తుపెట్టి, ద్రవ్య వసతి కల్గిస్తే, తక్కిన పనులన్నీ తాను చేయగలనని చెప్పారని; త్వరలో వారిని వెంకటగిరికి ఆహ్వానించి వారిచేతనే దరఖాస్తు ఇవ్వాలను కుంటున్నామని, మిల్లు స్థాపనకు తాము సిద్ధంగా వున్నామని వెల్లడించారు. దానికి సదస్యులు హర్షధ్వానాలు చేసారు.

న్యాయవాది శ్రీ పి. సుబ్బరామయ్య నాయుడుగారి వుపన్యాసానంతరం, జిల్లా పరిషత్తు చేర్మెన్ శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి మాట్లాడుతూ, శ్రీ రాజాగారి నాయకత్వాన వెంకటగిరిప్రజలు పురోభివృద్ధిచెందగలరనే ఆకాంక్షను ప్రకటించారు. శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డిగారు ప్రసంగిస్తూ, వెంకటగిరి రాజాలు బాపూజీ జన్మదినంనాడు శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారి సమక్షంలో కాంగ్రెస్ క్రియాశీల సభ్యత్వాన్ని స్వీకరించిన విషయాన్ని ప్రశంసించారు. వారు కాంగ్రెస్‌లోచేరి ప్రజాసేవకు పూనుకోవడం మంచిదని, అది జిల్లాకే శ్రేయస్కరమనిచెప్తూ, వారు సత్కార్యాలు చేసి రాజకీయంగా వున్నతస్థితికి రాగలరని ఆశిస్తున్నామన్నారు శ్రీ సంజీవరెడ్డి. నేత్రదాత శ్రీ సూర్యనారాయణకు గూడా జిల్లాకాంగ్రెస్‌పక్షంగా అభినందనలు చెప్పారు.

నేత్రదాత డాక్టరు వెంపటి సూర్యనారాయణ దంపతులకు వెంకటగిరి పంచాయతీ పౌరసన్మానం జరిపింది. అధ్యక్షులు శ్రీ జూపల్లి రాజగోపాలరావు వారిని మాలాలంకృతులనుజేసి, స్వాగతపత్రం సమర్పించారు. పూర్వవిద్యార్థి సంఘంవారు, నేత్రచికిత్సా శిబిర నిర్వాహకులుగూడా సన్మానపత్రాలు సమర్పించారు. డాక్టరు సూర్యనారాయణ రాజాగారికి, తదితరులకు కృతజ్ఞత తెల్పారు. శ్రీ పి. రామకృష్ణయ్య వందనసమర్పణంతో కార్యక్రమం పరిసమాప్తమైంది. —మా. వి.

పద్మనాభునిసత్రం కేసులో శిక్షలు, జరిమానాలు

15-1-63 తేది అంజనేయస్వామిగుడికి భజనకొరకు పోతుండిన గుర్రం లక్ష్మయ్య, రామయ్య, నరసింహం, కోటయ్యలను దారిలో అడ్డగించి, కొట్టి గాయపరచారని; (1) సూనె రత్నంశెట్టి (2) అప్పకుట్టి నారయ్య (3) మల్లయ్య (4) రమణయ్య (5) అప్పకుట్టి వెంకయ్య (6) పర్రె మునెయ్యలపై మోపబడిన నేరాలను కావలి అడిషనల్ మునిసిఫ్ మేజస్ట్రేటు శ్రీ ఎం. రాజశేఖరరెడ్డిగారు విచారించి;— రత్నంశెట్టికి రూ 100 లు జరిమానా, అప్పకుట్టి వెంకయ్యకు 1 నెల శిక్ష, నారయ్యకు రూ 75 లు జరిమానా, మల్లయ్యకు 2 నెలల శిక్ష, రమణయ్యకు రూ 75 ల జరిమానా, పర్రె మునెయ్యకు 1 నెల శిక్ష విధిస్తూ తీర్పుచెప్పారు. ఈ శిక్షలు ఐ. పి. కో. 147, 148 సెక్షన్లక్రింద విధింపబడినవి.

ప్రాసిక్యూషనుకు అసిస్టెంటు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు శ్రీ ఎ. ఎల్. నరసింహారావు; ముద్దాయిలపక్షంగా శ్రీయుతులు జి. దశరథరామయ్య, ఎం. వి. వి. శేషగిరిరావు, ఎస్. వి. రామమూర్తి గారలు వాదించారు. —మా కావలి విలేఖరి.

కురుగొండ మరణం

1918 లోనే కాంగ్రెస్ సభ్యుడుగాచేరి, గూడూరు తాలూకాలో సంస్థకు గొప్పసేవ చేసిన కాంగ్రెస్ అభిమాని దైవభక్తుడు శ్రీ అరణి పిచ్చిరెడ్డిగారు తన 76 వ ఏట 11 తేది దివంగతులైనారు. వారి మరణంమా గ్రామంమీద ప్రకాశించుచుండిన చంద్రుడు మరుగైపోయినట్లుగా అనిపిస్తున్నది. వారు లేని కొరత మాకు తీరనిది. వారి మరణానికి మహర్షి విద్యా ప్రకాశానందగిరిస్వామి ప్రభృతులు సానుభూతి తెలియజేసారు. —ప్రభాకర్

కనిగిరి దొంగతనాలు

కనిగిరి తాలూకాలోని పెదఅల్లపాడు ఫిర్కా గ్రామాలు కొన్నిటిలో దొంగలు కొందరు పగలు బుడబుక్కలవారుగా, పాములవాండ్ల వేషాలతో బిక్షనికివచ్చి తిరుగుతూ, ఇండ్లలోని వసతులను గమనించి, రాత్రిపూట చోరీలు చేస్తున్నారు. వెంగళాయపల్లె, నారాయపల్లె, దివాకరపురం మున్నగు గ్రామాలలో ఈవిధంగా దొంగతనాలు జరిగాయి.

13 తేది వెంగళాయపల్లెలో ఒక ఎలిమెంటరీస్కూలు టీచరు భార్య కాళ్ల గొలుసులు, మెడలోని బంగారుదండ తస్కరించుటకు ప్రయత్నంజరిగి, సమయానికి మేలుకున్నందువల్ల బంగారు గొలుసు తీసుకపోలేకపోయారు. అట్లనే నారాయపల్లెలో ఒక వైశ్య స్త్రీకి సంబంధించిన కాళ్ళ గొలుసులు, బంగారుదండ చోరగ్రస్తమైనవి.

ఈదొంగ బిక్షగాళ్ళను ప్రజలు గమనించాలని, పోలీస్‌శాఖ వీటి నివారణకు వెంటనే చర్యతీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. —ఎ. నరసయ్య

బుచ్చి ఉద్ధారక సంఘం

గ్రామ హరిజనులు జిల్లా కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి శ్రీ కోరాబత్తిన చిన్నయ్యగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై హరిజన ఉద్ధారక సంఘాన్ని స్థాపిస్తూ; దానికి శ్రీ చిన్నయ్యను గౌరవాధ్యక్షుడుగా, శ్రీ పర్రె పోతయ్యను అధ్యక్షుడుగా, శ్రీ గంగపట్నం పాపయ్యలును ఉపాధ్యక్షుడుగా, శ్రీ గంగపట్నం వెంకయ్యను ప్రధాన కార్యదర్శిగా, శ్రీ కూరపాటి భూషణంను సంయుక్త కార్యదర్శిగా ఎన్నుకున్నారు.

పచ్చేరు అడవిలో 300 ఎకరాల భూమిని ఈ సంఘసభ్యులకు మంజూరు చేయవలసిందిగా కలెక్టరుగారిని కోరుటకు; హరిజనవాడ నానుకొనివున్న 3 ఎకరాల మాగాణిని ఇండ్ల నివేశనాలకు ఇప్పించవలసిందని, హరిజనవాడకు మంచినీటి వసతి కలుగజేయవలసిందని, తుమ్మగుంట ప్రదేశంలోని 85 ఎకరాలకు పీరా రెడ్డి కాల్వనుండి ప్రాంటికాల్వ త్రవ్వుటద్వారా నీటివసతిని కల్గించవలసిందని జిల్లాపరిషత్తును కోరుటకు తీర్మానించబడింది. హరిజనవాడకు మరుగుస్థలాన్ని మంజూరు చేయవలసిందిగా బుచ్చిసమితిని; హరిజనవాడకు వార్తాపత్రికలు సరఫరాచేసి, రక్షణమైన్య ప్రాథమిక పాఠశాలలోని 100 మంది పేదపిల్లలకు వుచితంగా మధ్యాహ్నభోజనవసతి కల్పించవలసిందని బుచ్చి పంచాయతీకి విజ్ఞప్తిచేస్తూగూడా తీర్మానాలు గావించబడినవి. —బి. వి.

యల్లాయపాళెం నిజాయితీ విక్రయశాల

గత మూడుమాసాలుగా ఆనెష్టీ పోస్టాఫీసు విజయవంతంగా నడుస్తున్న హైస్కూలులో, ఆనెష్టి (నిజాయితీ) స్టోరుగూడా 11 తేది ప్రారంభించబడింది. 13 స. హైస్కూలులోనేని 6 తెల్లకాగితాలు తీసుకొనుట ద్వారా విద్యార్థి టి. శ్రీనివాసరావు దీనికి ప్రారంభోత్సవం జేసారు. ఉత్సాహియైన ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ టి. సీతాపతిరావు ఈ ఆదర్శ సంస్థనుగూర్చి వుపన్యసించారు. —పి. సుబ్బయ్య.

ముదివర్తిపాళెం జయంతి

సేవాసదనం హాస్టలు విద్యార్థులు, హైస్కూలు హెడ్మాస్టరు శ్రీటి. రాఘవయ్యగారి అధ్యక్షతన గాంధీజయంతిని భక్తితో జరిపారు. పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ చిల్లకూరు కోదండ రామరెడ్డి ప్రభృతిపెద్దలు ఈ జయంత్యుత్సవంలో పాల్గొన్నారు. హాస్టలు విద్యార్థులు సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలనుగూడా నిర్వహించారు. —కొండూరు సుబ్బారెడ్డి

18-10-63 శుక్రవారం నేటినుండి

నెల్లూరు శ్రీ వెంకటేశ్వరా టాకీస్‌లో

రోజూ మూడు ఆటలు: మ. 2-00, సా. 6-00, రా. 10-00 గంటలకు

30వ వారం- లలితా శివజ్యోతి ఫిలిమ్స్‌వారి

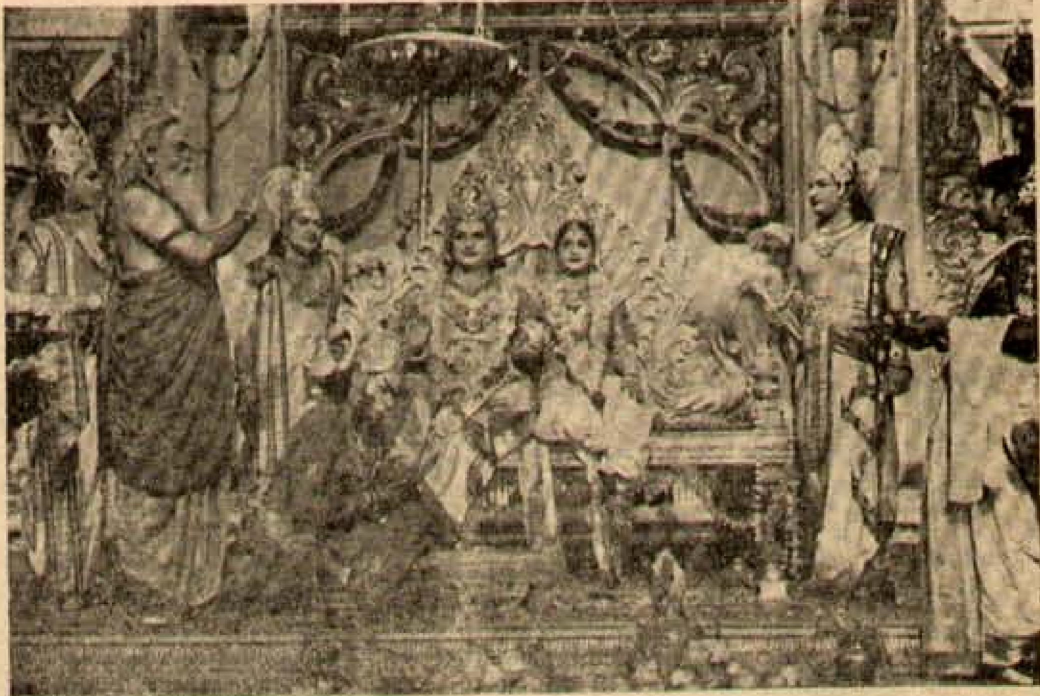

లవ-కుశ

గేవాకలర్ చిత్రం

శ్రీరాం (వీర్‌కండిషన్డు) థియేటర్‌నుండి వెంకటేశ్వరటాకీస్‌కు మార్చబడినది.

Edited, printed and published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore. (A. P)